

Arkesp. n. 70/26.3.1998

M

RAAHE
Inventointi 1997

Mika Sarkkinen

SISÄLLYSLUETTELO

SIVU

JOHDANTO

1

KOHDELUETTELO

3

KOHTEIDEN JAKAUTUMINEN PERUSKARTTALEHDILLE

4

ESINELUETTELO

5

VALOKUVAT

5

YLEISKARTTA

6

KOHDEKUVAUKSET KARTTAOTTEINEEN

7

JOHDANTO

Pohjois-Pohjanmaan liiton, Pohjois-Pohjanmaan museon ja Museoviraston yhteistyönä toteutettavan Pohjois-Pohjanmaan kiinteiden muinaisjäännösten luettelointi- ja julkaisuhankkeen jatkamiseksi katsottiin tarpeelliseksi Raahen seutukunnan alueella tehtävä muinaisjäännösten täydennysinventointi, joka toteutettiin kesällä 1997.

Työn mahdollisesti alueen kuntien (Pattijoki, Pyhäjoki, Raahe, Ruukki, Siikajoki) ja Pohjois-Pohjanmaan liiton taloudellinen panos, joka kattoi yhteensä noin kuuden viikon kenttätyöt ja niiden vaatimat jälkityöt inventointikertomusten tekemiseksi. Työn toteutti Huk Mika Sarkkinen. Samana kesänä tehtiin vastaava inventointi myös Lakeuden seutukunnan alueella. Molempien inventointien valmistelut tehtiin 19.-30.5. Raahen seutukunnan osalta maastovaihe toteutettiin 25.8.- 3.10. Inventointien raportointi tehtiin 27.10.-31.12. 1997 ja osin muinaisjäännösluettelon 3. osan laatimisen aikana 2.998 alkaen. Urakan ajan allekirjoittanut toimi Pohjois-Pohjanmaan liiton va. tutkijana, jolle Pohjois-Pohjanmaan museo tarjosi tarvittavat työtilat.

Raahen osalta inventoinnin tarkoitus oli lähinnä ajantasaistava täydennysinventointi. Ennen inventointia Raahesta oli luetteloitu 51 muinaisjäännöstä. Näistä valtaosa kiinteitä muinaisjäännöksiä, joista useimmat on tarkastettu. Osasta tarkastuksia on kulunut aikaa jo sen verran, että tietojen ajantasaistaminen katsottiin tarpeelliseksi. Kaikkia tunnettuja kohteita ei kuitenkaan tarvinnut eikä ollut mahdollistakaan tarkastaa varatun ajan puitteissa. Myöskään kokonaan uusien kohteiden järjestelmällinen etsiminen ei ollut mahdollista. Aiemmin tuntemattomia kohteita kuitenkin löydettiin muutama, pääasiassa vanhojen kohteiden tarkastusten yhteydessä. Raahen vuoden 1997 inventointi on siis ajantasaistava kenttä- ja arkistoinventointi.

Raahen osalta tehty täydennysinventointi perustuu Museoviraston arkeologian osaston arkistotietoihin, joita täydennettiin PPM:n arkiston sisältämällä tiedoilla. Kattavaa yhtenäistä inventointia alueella ei ole tehty. Valtaosan kohteista ovat tarkastaneet P. Purhonen, 33 kohdetta vuosina 1975-7, ja J. Itäpalo, 24 kohdetta 1990-luvun alussa. Itäpalon tarkastamien kohteiden osalta on viitattu hänen opinnäytetyöhönsä "Haapajoki-Poikajokilaakson muinaiset kivimuodostelmat", Pro gradu -tutkimus, Oulun Yliopisto, Historian laitos 1994. Näiden lisäksi puolentusinaa tutkijaa on tehnyt kymmenkunta yksittäistä tarkastusta alueella. Kaivaustutkimuksia on tehty neljässä kohteessa. Pirttihaudankankaalla (kohde 18, A. Forss 1976), Pikku Jakenarolla (kohde 38, A. Forss 1986), Tervakankaalla (kohde 17, A. Forss 1990-1 ja E. Jarva 1992-3) ja Kettukankaalla (kohde 14, A. Forss 1996). Vanhemmista tutkimuksista on syytä mainita 1800-luvun kihlakuntakertomukset, E. Löwenmark 1881, S. Ingman 1888 ja A. Europaeus 1909, jotka osin ovat käyttökelpoisia vieläkin. Näihin vanhempiin tutkimuksiin viitataan vain yksittäisissä tapauksissa.

Inventointikertomus noudattaa Museoviraston kuntakohtaista kohdenumerointia. Luettelo sisältää yhteensä 56 kohdetta. Johdantoa seuraavat yhteenvetoluettelot kunnan kohteista, kohteiden jakautuminen peruskarttalehdille, esineluettelo ja luettelo valokuvista.

Tarkastetuista muinaisjäännöskohteista ilmoitetaan aluksi nimi-, luokitus-, sijainti- ja mahdolliset omistajatiedot. Tämän jälkeen seuraa kohteen kuvaus, jossa kuvataan kohteen sijainti, ympäristö ja alueella tehdyt havainnot. Kuvauksen lopussa ovat ns. tutkimukselliset tiedot eli tiedot aiemmista tutkimuksista, kohteesta tehdyistä löydöistä ja inventoinnin aikana otetuista valokuvista. Jokaisesta kohdosta seuraa peruskarttaote, josta on ilmoitettu peruskarttalehden numero, nimi ja painovuosi. Kaikki kohteet on koottu yhtenäiseksi kertomukseksi, jotta alueen muinaisjäännöskannasta on käytettävissä jokseenkin yhtenäinen kertomus. Kesällä 1997 tarkastettujen kohteiden kuvaus on laveampi. Syksyllä 1997 tarkastamattomista kohteista on siis esitetty sijaintitiedot ja suppea kuvaus.

Kohteiden muinaisjäännösluokitus on seuraava:

I-luokka: Muinaisjäännös säilytetään sellaisenaan, eikä sitä saa hävittää missään olosuhteissa. Valtakunnallisesti tai alueellisesti merkittävä muinaisjäännös.

II-luokka: Muinaisjäännös on kokonaan rauhoitettu, mutta voidaan tutkimusten jälkeen siirtää joko luokkaan I tai III.

III-luokka: Muinaisjäännös on kokonaan tutkittu tai hävitetty, eikä sen säilyttäminen ole tarpeen. Tutkittujen tietojen perusteella vapaa kohde.

On syytä huomata, että uudet tiedot voivat muuttaa luokitusta ja että tehdyn inventoinnin jälkeenkään kaikkia alueella olevia muinaisjäännöksiä ei tunneta. Koska kaikki muinaisjäännökset ovat automaattisesti muinaismuistolain (295/1963) suojaamia, on kaikkia ennestään tunnettuja tai mahdollisia tulevia uusia kohteita koskevissa epäselvissä tilanteissa syytä kääntyä Museoviraston puoleen.

Oulussa 11.3.1998

Mika Sarkkinen

KOHDELUETTELO

1. Pirttivaara	<u>jätinkirkko, kivirakenteita.</u> I.
2. Laivavaara 1	<u>kivirakenteita, rakkakuoppia.</u> II
3. Kiesuksenkangas Hautakallio	<u>kiviröykkiöitä, kuopanne.</u> II.
4. Poikainvaarat a) Ylihaankangas	<u>kiviröykkiöitä.</u> II.
4. Poikainvaarat b) - f)	<u>kiviröykkiöitä, rakkakuoppia ja</u> <u>asuinpaikkavalleja.</u> II.
5. Korteniityn kallio	"jätinhautoja". II(?).
6. Rionkangas	kiviröykkiöitä. II(?)
7. Korpelan Takalokangas	kiviröykkiöitä. II.
8. Haapajoki Pyhäjoen tie	kivipato. III(?)
9. Santikinmäki	"jatulintarha" II/III(?)
10. Pappila	"jatulintarha"? II/III(?)
11. Hiidenkangas (-kallio)	kiviröykkiöitä. III.
12. Korkeakangas	<u>kivilatomuksia, -rakenteita.</u> II.
13. Ruonankangas	"jatulintarha"? II(?)
14. Kettukangas	<u>kivikautinen asuinpaikka, jätin-</u> <u>kirkko, kiviröykkiöitä ja</u> <u>asuinpainanteita.</u> I.
15. Pappila	kiviröykkiö. II/III.
16. Viitajärven-/Kaskelankangas	<u>kiviröykkiöitä/latomuksia?</u> II.
17. Tervakangas	<u>rautakautinen röykkiökalmisto.</u> II
18. Pirttihaudankangas	<u>jätinkirkko, röykkiöitä.</u> I/II.
19. Kauniinmetsänkangas	<u>kiviröykkiö.</u> II.
20. Juusolan Pirttikangas	<u>kiviröykkiö.</u> II.
21. Juusolan pirttikankaan ja Pirttihaudankankaan väli	<u>kiviröykkiöitä.</u> II.
22. Uudenhaudankangas	<u>kiviröykkiöitä ja -kuoppia.</u> II.
23. Halkosaari	<u>kiviröykkiöitä, as.painanne?</u> II.
24. Halkosaari SW	<u>kiviröykkiö.</u> II.
25. Nuutinkangas	<u>kiviröykkiö.</u> II.
26. Kiili	<u>kiviröykkiöitä.</u> II/III.
27. Isokangas	<u>kiviröykkiö/-öitä.</u> II.
28. Jouttimäki	<u>röykkiö?, kuopanteita.</u> II/III.
29. Aaltokangas	<u>kivikehiä, rakkakuoppia.</u> II.
30. Kaskela	<u>talonpohjia.</u> Hist.aikaa
31. Kiimakaara	<u>kiviröykkiö.</u> II.
32. Hautakangas	<u>kiviröykkiöitä.</u> II.
33. Korkiakangas E	<u>kiviröykkiö.</u> II.
34. Hautakangas SW	<u>kiviröykkiöitä.</u> II.
35. Korkiakangas S	<u>kiviröykkiöitä.</u> II.
36. Ressaperkkiö	<u>kiviröykkiöitä.</u> II/III?
37. Pitkäkangas	<u>kiviröykkiö ja kuoppia.</u> II.
38. Pikku Jakenaro	<u>jätinkirkko, kiviröykkiö.</u> I.
39. Kiesuksenkangas S-SE	<u>kivikautinen asuinpaikka.</u> II
40. Kivirakankangas	<u>pyyntikuoppia.</u> II.
41. Kauniinmetsänniitty E	<u>rakkakuoppa.</u> II.
42. Laivakangas, Siljaneva	<u>kivikautinen löytöpaikka.</u> II.
43. Laivakangas S	<u>kiviröykkiö.</u> II.
44. Pirttihaka	<u>kiviröykkiö.</u> II.
45. Laivavaara 4	<u>kivikehiä ja -kuoppia.</u> II.
46. Laivavaara 2	<u>kiviröykkiöitä, kuoppia.</u> II.
47. Jylhänkallio	<u>asuinp.valleja ja kuoppia.</u> II.
48. Laivavaara 3	<u>kiviröykkiö, asp.valli.</u> I.

49. Ukkovaara	<u>asuinp.valli ja kivikuoppia. II.</u>
50. Saloisten Kirkkoluoto	<u>keskiaikainen kirkonpaikka</u>
51. Huitunen SE	<u>kivikautinen asuinpaikka ja</u> <u>asuinpainanteita. II.</u>
52. Jouttikangas	<u>kiviröykkiö, rakkakuoppia. II.</u>
53. Kauniinmetsänkangas E	<u>kivikautinen asuinpaikka? II.</u>
54. Lamunkangas	<u>rakkakuoppa. II.</u>
55. Honganmaja	<u>jalallinen pöytäkivi. II.</u>
56. Hörskönjoen suun itäpuoli	<u>talonpaikka. Hist.aikaa.</u>

KOhteiden jakautuminen peruskarttalehdille

2432 09 KOPISTO	19 Kauniinmetsänkangas, 31 Kiimakaara, 53 Kauniinmetsänkangas E, 55 Honganmaja
2441 04 PIEHINKI	8 Haapajoki Pyhäjoen tien varsi, 9 Santikinmäki
2441 07 KETUNPERÄ	1 Pirttivaara, 2 Laivavaara 1, 7 Korpelan Takalokangas, 17 Tervakangas, 18 Pirttihaudankangas, 20 Juusolan Pirttikangas, 21 Juusolan Pirttikankaan ja Pirttihaudankankaan väli, 22 Uudenhaudankangas, 23 Halkosaari, 24 Halkosaari SW, 25 Nuutinkangas, 27 Isokangas, 28 Jouttimäki, 29 Aaltokangas, 40 Kivirakankangas, 41 Kauniinmetsänniitty E, 42 Laivakangas Siljaneva, 43 Laivakangas S, 44 Pirttihaka, 45 Laivavaara 4, 46 Laivavaara 2, 48 Laivavaara 3, 52 Jouttikangas, 53 Kauniinmetsän- kangas E, 54 Lamunkangas, 56 Hörskönjoen suun itäpuoli
2441 08 RAAHE	10 Pappila, 11 Hiidenkangas, 12 Korkeakangas, 13 Ruonakangas, 15 Pappila, 16 Viitajärven-/Kaskelankan- gas, 26 Kiili, 30 Kaskela, 50 Saloisten kirkonpaikka
2441 10 KOPSA	3 Kiesuksenkangas, 4 Poikainvaarat, 14 Kettukangas, 32 Hautakangas, 33 Korkiakangas E, 34 Hautakangas SW, 35 Korkiakangas S, 36 Ressaperkkiö, 37 Pitkäkangas, 38 Pikku Jakenaro, 39 Kiesuksenkangas S, 47 Jylhänkallio, 49 Ukkovaara, 51 Huitunen SE

ESINELUETTELO

Kansallismuseon (KM) kokoelmissa olevat esihistorialliset löydöt:

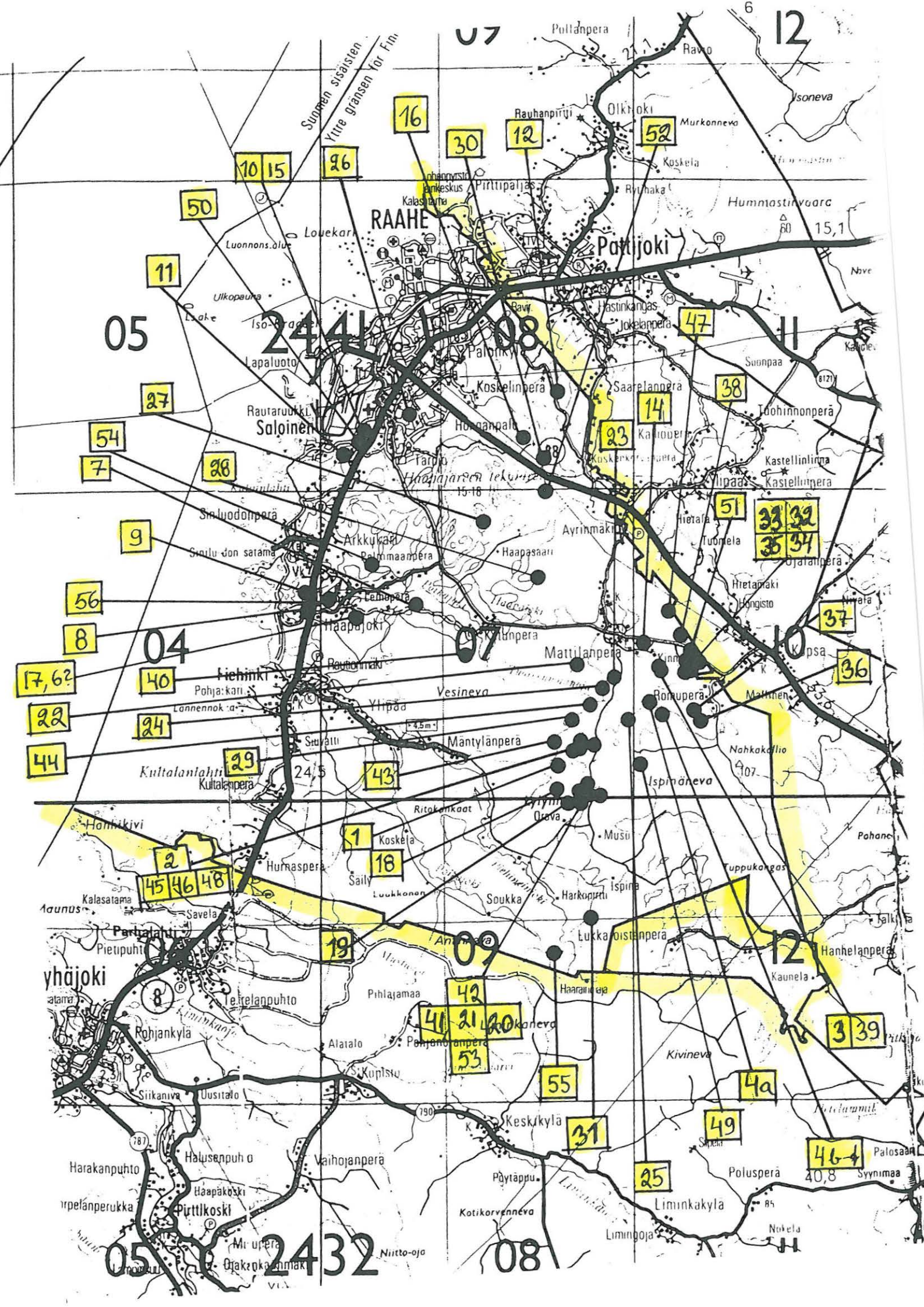
KM 2478:28	kappale kivitankoa	0
KM 23610:1-42	kaivauslöytöjä	38 Pikku Jakenaro
KM 25341:1-	kaivauslöytöjä	18 Pirttihaudankangas
KM 25604	pienoistaltoa	42 Laivak. Siljanneva
KM	kaivauslöytöjä	17 Tervakangas
KM	kaivauslöytöjä	14 Kettukangas
KM 30678:1	kivilajilohelma	53 Kauniinmetsän-
:2	kvartsi-iskos	kangas E

VALOKUVAT

Kuvat on luettelointu Pohjois-Pohjanmaan museon kuva-arkistoon Pohjois-Pohjanmaan liiton kokoelmana (PPL/PPM:n kuva-arkisto).

Diat:

D+numero	kuva-aihe
80	Raaha 12 Korkiakangas, latomus 1 pohjoisesta.
81	Raaha 16 Viitajärvenkangas, rökkiö 1 koillisesta
82	Raaha 16 Viitajärvenkangas, rökkiö 3 koillisesta
83	Raaha 18 Pirttihaudankangas, pohjoisten kivirakenteisiin liittyvä rökkiö, lounaasta.
84	Raaha 18 Pirttihaudankangas, pohjoisen alueen suurin rökkiö.
85	Raaha 19 Kauniinmetsänkangas, rökkiö kaakosta.
86	Raaha 21 Juusolan Pirttikankaan ja Pirttihaudankankaan väli, vaaleina erottuvia rökkiöitä koillisesta.
87	Raaha 40 Kivirakankangas, pääosa pyyntikuopista vasemman tieuran oikealla puolen, kuva tervahaudan luota lännestä.
88	Raaha 51 Huitunen SE, tien eteläpuolen suurin asuinpainanne lännestä.
89	Raaha 53 Kauniinmetsänkangas E, as.p? löydöt keskellä olevista ojahiekoista, rajaa pitkin luoteesta.

RAAHE 1

Kohteen nimi: Pirttivaara
 Määrittely ja mj-luokka: jätinkirkko, kivirakenteita. I.
 Peruskartta: 2441 07 KETUNPERÄ
 Koordinaatit: x = 7161 16-28, y = 2527 52-62,
 z = n. 55 - 60
 Kylä, kylänosa: Saloinen, Laivavaara
 Tila, rek:no: 7:89, 7:101, 12:19 ja 10:39
 Maanomistaja: -

Kohde sijaitsee Raahen keskustasta noin 16,5 km eteläkaakkoon, Mattilanperältä noin 4,5 km etelään, Laivavaaran metsäautotien länsipuolella Mäntyojasta noin 500 metriä koilliseen. Pirttivaara on laajahko korkea kangas, jonka länsiosan korkeimmalla laella kohde sijaitsee.

Paikalla on peruskartalle merkitty jätinkirkko, jonka koko on noin 26 x 38 metriä. Rakenteen suunta on kaakko-luode. Jätinkirkon länsi- ja pohjoispuolella olevassa rakassa sen pohjoispuolella on toinen pohjois-etelä-suuntainen kehävalli, jonka koko on noin 10 x 20 metriä. Näiden pohjois- ja länsipuolella olevassa rakassa on lisäksi ainakin 22 erilaista kivistä koottua rakennetta: asuinpaikkavalleja, röykkiöitä ja rakkakuoppia.

Kohdetta ei tarkastettu inventoinnin aikana.

Aiemmat tutkimukset: Tarkastus 1976, P. Purhonen
 J. Itäpalo 1994, s. 97-100.

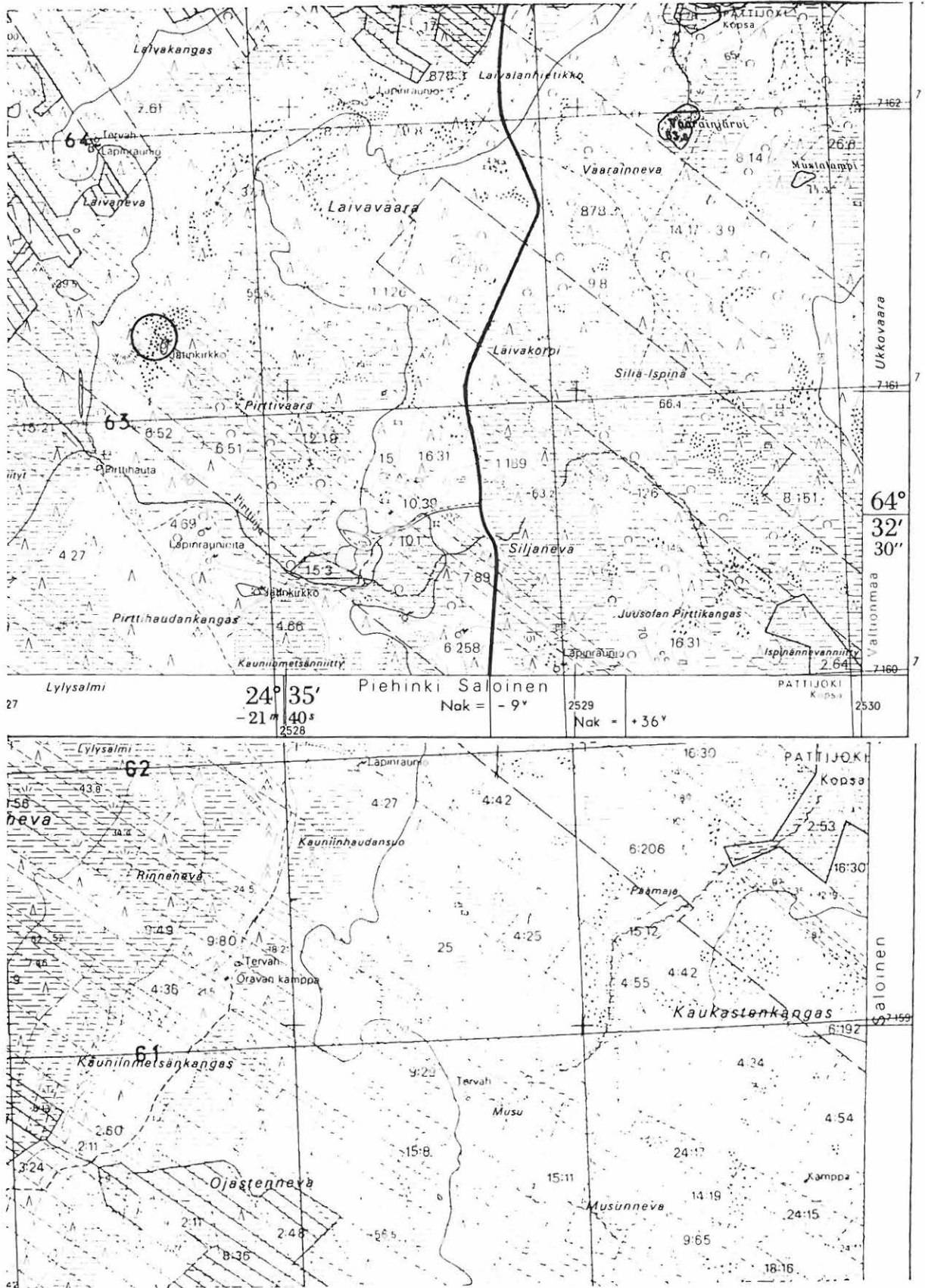
Aiemmat löydöt: -

Inventointilöydöt: -

Valokuvat: -

Kartta: Peruskarttaote 2441 07, p. 1988.

RAAHE 1 Pirttivaara

22441 07 KETUNPERÄ
Raahen inventointi 1997, M. Sarkkinen

RAAHE 2

Kohteen nimi: Laivavaara 1
 Määrittely ja mj-luokka: kivirakenteita, rakkakuoppia. II.
 Peruskartta: 2441 07 KETUNPERÄ
 Koordinaatit: x = 7161 96 - 7162 05, y = 2528 22-34,
 z = n. 52,5 - 60
 Kylä, kylänosa: Saloinen, Laivavaara
 Tila, rek:no: 9:8 ja 8:223(?)
 Maanomistaja: -

Kohde sijaitsee Raahen keskustasta noin 16 km eteläkaakkoon, Matti-
 lanperältä noin 3,5 km etelään, Laivavaaran itäpuolitse kulkevasta
 tiestä noin 500 metriä länteen Laivavaaran pohjoisrinteellä.

Paikalla on ainakin viisi kivirakennetta, mahdollisia asuinpaikka-
 valleja/-kuoppia tai ns. röykkiöitä sekä useita pieniä rakkakuop-
 pia. Ne sijaitsevat peruskartalle merkityn rakenteen tuntumassa.
 Kartalle merkityn rakenteen koko on halkaisija on noin 4,5 metriä
 ja vallien korkeus noin 30 cm. Tämän luoteispuolella on kaksi ra-
 kennetta. Noin 25 metrin päässä on 5 x 6 metriä oleva suorakaiteen
 muotoinen kivivalli ja tästä noin 40 - 50 metrin päässä on toinen
 samanlainen rakenne. Ensin mainitusta rakenteesta lounaaseen on
 halkaisijaltaan 6,5 metrinen rakkaan tehty pyöreä kuopanne. Viides
 rakenne sijaitsee ensimmäisestä satakunta metriä itäkaakkoon. Se on
 pyöreä, halkaisijaltaan noin 6 metriä oleva vallien ympäröimä kuop-
 panne. Kahden viimeksi mainitun rakenteen välisessä rakassa on
 useita pieniä kivikkoon tehtyjä kuoppia.

Kohdetta ei tarkastettu inventoinnin aikana.

Aiemmat tutkimukset: Tarkastus 1976, P. Purhonen
 J. Itäpalo 1994, s. 105 - 107

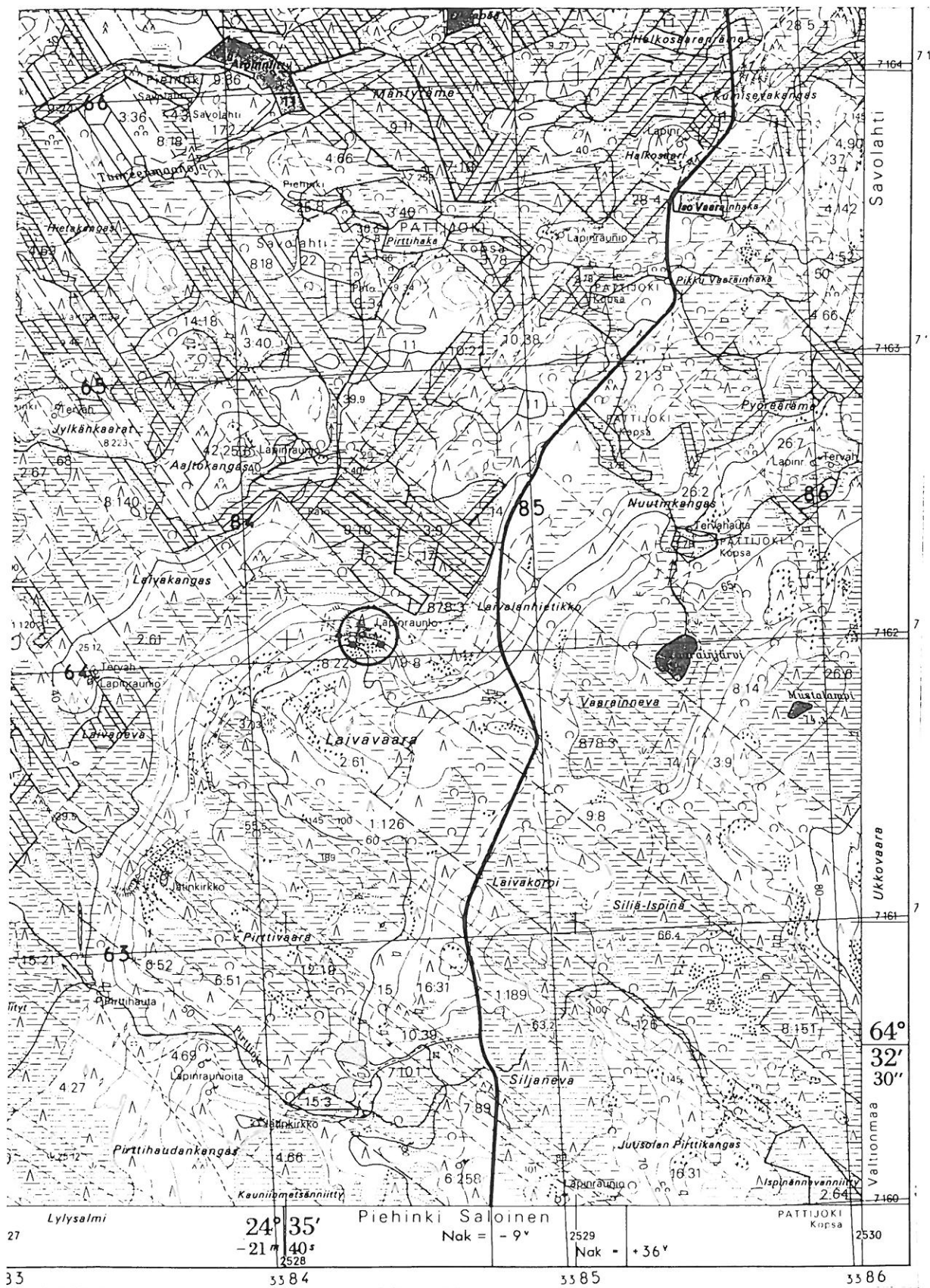
Aiemmat löydöt: -

Inventointilöydöt: -

Valokuvat: -

Kartta: Peruskarttaote 2441 07, p. 1988.

RAAHE 2 Laivavaara 1

2441 07 KETUNPERÄ

Raahen inventointi 1997, M. Sarkkinen

RAAHE 3

Kohteen nimi: Kiesuksenkangas, Hautakallio
 Määrittely ja mj-luokka: kiviröykkiöitä, -kuopanteita. II.
 Peruskartta: 2441 10 KOPSA
 Koordinaatit: x = 7164 34, y = 2530 80, z = n. 65
 Kylä, kylänosa: Savolahti, Romuperä
 Tila, rek:no: 1:132, 1:39
 Maanomistaja: -

Kohde sijaitsee Raahen keskustasta noin 15 km kaakkoon, Kopsan koulusta noin 3,4 km länteen, Mattilanperän ja Romuperän puolimaissa Haapajoen eteläpuolella.

Kiesuksenkankaan korkeimmalla kohdalla on kaksi kiviröykkiötä. Suuremman halkaisija on noin 6 metriä ja korkeus noin 50 cm. Keskuskuopan laajuus on noin 2 metriä. Tästä noin 15 metriä itään on halkaisijaltaan 4,5 metriä oleva ja 40 cm korkea kekomainen röykkiö, jonka keskellä on matala painanne. Röykkiöistä noin 50 metriä lounaaseen on mahdollisia asuinkuoppia. Myös röykkiöistä 20 metriä luoteeseen on yksi kuopanne.

Kohdetta ei tarkastettu inventoinnin aikana.

Aiemmat tutkimukset: Tarkastus 1976, P. Purhonen
 J. Itäpalo 1994, s. 104

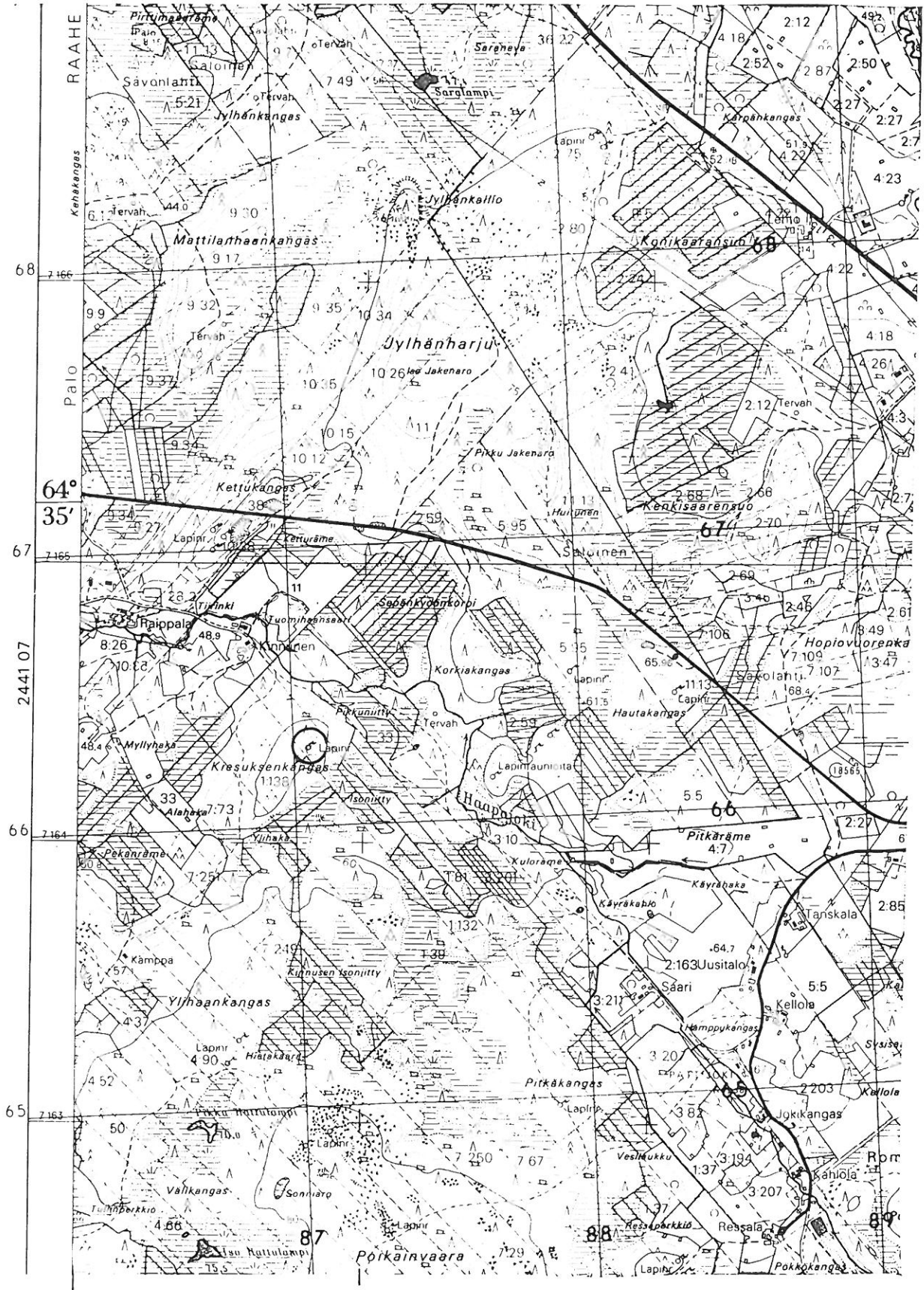
Aiemmat löydöt: -

Inventointilöydöt: -

Valokuvat: -

Kartta: Peruskarttaote 2441 10, p. 1988.

RAAHE 3 Kiesuksenkangas

2530

2531

2441 10 KOPSA

Raahen inventointi 1997, M. Sarkkinen

RAAHE 4 a)

Kohteen nimi: Poikainvaarat, Ylihaankangas
 Määrittely ja mj-luokka: kiviröykkiöitä, 3 kpl. II.
 Peruskartta: 2441 10 KOPSA
 Koordinaatit: I x = 7163 22, y = 2530 54, z = n. 72,5
 II x = 7163 28, y = 2530 57, z = n. 75
 Kylä, kylänosa: Savolahti, Romuperä
 Tila, rek:no: 7:255, 7:145
 Maanomistaja: -

Kohde sijaitsee Raahen keskustasta noin 17 km kaakkoon, Kopsan koulusta noin 4 km länsilounaaseen, Haapajoesta noin kilometrin lounaaseen olevan Ylihaankankaan korkeimmalla kohdalla.

Alueella on röykkiöitä kahdessa kohtaa. Eteläisemmässä kohdassa I on kaksi röykkiötä. Toinen on kooltaan noin 4 x 4,5 metriä ja 20 cm korkea keskuskuopallinen pyöreähkö röykkiö. Toisen halkaisija on noin 3 metriä ja korkeus noin 20 cm. Sen pohjoisreunaa on hieman pengottu. Paikalta on näkymä etelässä olevalle Pikku Hattulammelle. Kohta II on näistä noin 100 metriä koilliseen. Paikalla olevan röykkiön halkaisija on noin 6 metriä. Keskuskuopallisen röykkiön korkeus on noin 60 cm.

Kohdetta ei tarkastettu inventoinnin aikana.

Aiemmat tutkimukset: Tarkastus 1976 ja 1977, P. Purhonen
 J. Itäpalo 1994, s. 110-111

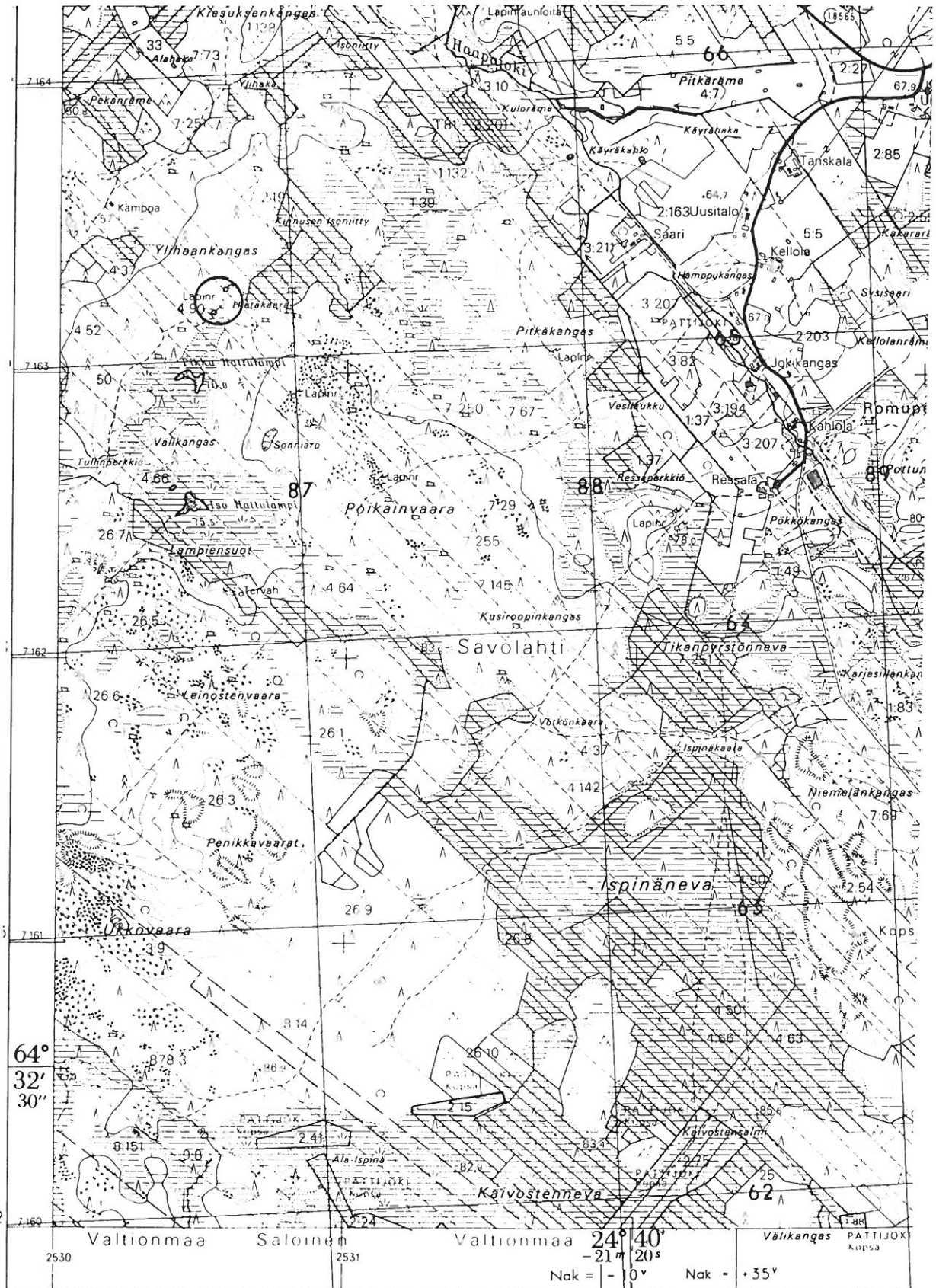
Aiemmat löydöt: -

Inventointilöydöt: -

Valokuvat: -

Kartta: Peruskarttaote 2441 10, p. 1988.

RAAHE 4a) Poikanvaarat

2441 10 KOPSA

Raahen inventointi 1997, M. Sarkkinen

RAAHE 4 b)-f)

Kohteen nimi: Poikainvaarat = *Poikainvaarat 1 ja 2*

Määrittely ja mj-luokka: kiviröykkiöitä, -kuoppia ja asuinpaikkavalleja. II.

Peruskartta: 2441 10 KOPSA

Koordinaatit: b) x = 7162 96, y = 2530 90,
 c) x = 7162 84-92, y = 2530 77-84,
 d) x = 7162 61, y = 2531 10,
 e) x = n. 7162 78, y = n. 2531 88,
 f) x = 7162 82, y = 2531 98
 z = n. 87,5 - 95

Kylä, kylänosa: Savolahti, Romuperä

Tila, rek:no: 4:90, 7:145, 7:255

Maanomistaja: -

Kohde sijaitsee Raahen keskustasta noin 17 km kaakkoon, Kopsan koulusta noin 3,7 km lounaaseen Romuperän länsipuolella. Poikainvaara on laaja kivikkokangas Haapajoen länsipuolella, joen ja Hattulam-pien välissä.

Alueella on useita erilaisia kivirakenteita viidessä kohtaa.

b) Röykkiö, jonka ala 5 x 3,5 metriä, korkeus 30 - 40 cm, keskuskuopallinen. Tästä noin 100 metriä lounaaseen alue

c), jossa röykkiö ja kivikkoon tehtyjä kuopanteita, asuinpaikkavalleja? Röykkiön ala noin 5 x 3,5 metriä ja korkeus noin 40 cm. Keskuskuopallinen röykkiön kasattu maakiven kupeeseen. Tästä noin 50 metriä länsilounaaseen rakkaan tehty kuoppa, jonka ala 7 x 4,5 metriä. Tästä noin 50 metriä lounaaseen rakan reunalla vielä kaksi kuoppaa, joista toinen edellisen kokoinen ja toinen pyöreä, halkaisijaltaan noin 3,5 metriä. Alueesta c) noin 400 metriä kaakkoon Poikainvaaran lakikivikon eteläpäässä sijaitsee alue

d), jossa on 6 - 8 kivikkoon tehtyä kuoppaa/asuinpaikkavallia. Niiden koko ja muoto vaihtelevat. Laajin on noin 8,5 x 7 oleva suorakaide, pienin pyöreähkö ja halkaisijaltaan noin 3,5 metriä.

e) Sijaitsee c):n ja d):n välillä, pienen avokallion eteläpuolella. Paikalla on halkaisijaltaan noin 6 metrin vallon ympäröimä kuoppa. Tästä noin sata metriä länteen ja 170 metriä b):stä kaakkoon on

f), jossa on kaksi kuoppaa. Niiden halkaisijat ovat noin 5,5 ja 3,5 metriä.

Kohdetta ei tarkastettu inventoinnin aikana.

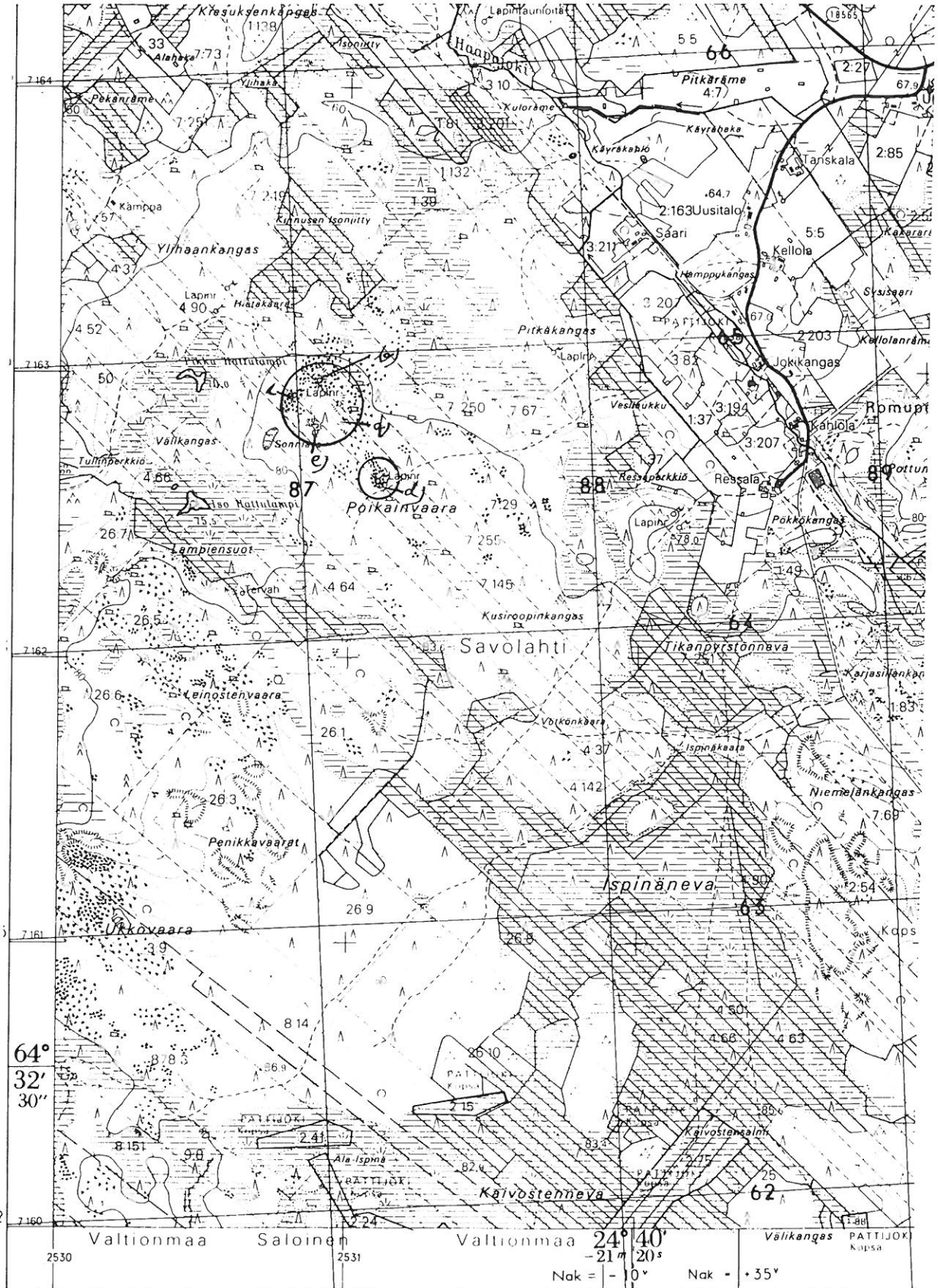
Aiemmat tutkimukset: Tarkastus 1977, P. Purhonen
 J. Itäpalo 1994, s. 114-116

Löydöt: -

Valokuvat: -

Kartta: Peruskarttaote 2441 10, p. 1988.

RAAHE 4b)-f) Poikainvaarat

2441 10 KOPSA

Raahen inventointi 1997, M. Sarkkinen

RAAHE 5

Kohteen nimi:	Korteniitynkallio
Määrittely ja mj-luokka:	"jätinhautoja", II(?)
Peruskartta:	?
Koordinaatit:	?
Kylä, kylänosa:	-
Tila, rek:no:	-
Maanomistaja:	-

Vanhojen arkistotietojen mukaan Korteniitynkalliot nimisellä paikalla pitäisi olla ns. jätinhautoja eli kiviröykkiöitä. Kohdetta ei ole kyetty paikantamaan.

Kohdetta ei tarkastettu inventoinnin aikana.

Aiemmat tutkimukset: -

Aiemmat löydöt: -

Inventointilöydöt: -

Valokuvat: -

Kartta: -

RAAHE 6

Kohteen nimi: Rionkangas
 Määrittely ja mj-luokka: "kuusi roukkiota", II(?)
 Peruskartta: ?
 Koordinaatit: ?
 Kylä, kylänosa:
 Tila, rek:no: -
 Maanomistaja: -

Vanhojen arkistotietojen mukaan Saloisten Rionkankaalla pitäisi olla kuusi röykkiötä. Kohdetta ei kuitenkaan ole myöhemmin voitu varmuudella paikantaa.

On mahdollista, että kyseessä on sama kohde kuin Tervakangas, ks. kohde 17. Tervakangas näet tunnetaan paikkakunnalla myös Rionkankaana, ks. Forss, Itäpalo ja Jarva, Saloisten Tervakankaan rautakautisen kalmiston tutkimus 1990, Arkeologian tutkimusraportti 2, Oulun yliopisto, Historian laitos, 1991, s. 2.

Kohdetta ei tarkastettu inventoinnin aikana.

Aiemmat tutkimukset: -

Aiemmat löydöt: -

Inventointilöydöt: -

Valokuvat: -

Kartta: -

RAAHE 7

Kohteen nimi: Korpelan Takalokangas
 Määrittely ja mj-luokka: kiviröykkiöitä, 3-4 kpl. II.
 Peruskartta: 2441 07 KETUNPERÄ
 Koordinaatit: x = 7166 43, y = 2523 03, z = n. 25
 Kylä, kylänosa: Saloinen, Leinoperä
 Tila, rek:no: 7:110, 7:101?
 Maanomistaja: -

Kohde sijaitsee Raahen keskustasta noin noin 10 km etelään, Leinoperän ja Ketunperän puolimaissa, Poikajoesta noin 400 metriä etelään. Takalonkangas on laeltaan kivikkoinen matalahko kangas.

Kankaan laen kaakkoisreunalla on kolme tai neljä kivistä koottua röykkiötä. Niiden halkaisija on noin 2,5 - 3 metriä ja korkeus noin 15 - 20 cm. Röykkiöistä yksi on keskuskuopallinen. Näiden pohjoispuolella on rakkaan tehty kuoppamainen rakenne, jonka halkaisija valleineen on noin 7 metriä ja syvyys noin 8 metriä.

Röykkiöiden eteläpuolella noin 30 metrin päässä on sorakuoppa.

Pikaisen tarkastuksen yhteydessä todettiin tilanteen pysyneen ennallaan edellisen tarkastuksen jälkeen.

Kohde tarkastettu 11.9.1997

Aiemmat tutkimukset: Tarkastus 1975, P. Purhonen
 Tarkastus 1991, M. MäkiVuoti
 J. Itäpalo 1994, s. 87-88

Aiemmat löydöt: -

Inventointilöydöt: -

Valokuvat: -

Kartta: Peruskarttaote 2441 07, p. 1988.

RAAHE 7 Korpelan Takalokangas

2441 07 KETUNPERÄ

Raahen inventointi 1997, M. Sarkkinen

RAAHE 8

Kohteen nimi: Haapajoki, Pyhäjoen tien varsi
 Määrittely ja mj-luokka: kivipato. III(?)
 Peruskartta: 2441 04 PIEHINKI
 Koordinaatit: ruutu 7166/2519
 Kylä, kylänosa: Piehinki, Haapajoki
 Tila, rek:no: -
 Maanomistaja: -

Kohde sijaitsee Raahen keskustasta noin 11 km etelälounaaseen Pyhäjoelle johtavan tien varrella.

A. Europaeuksen 1909 kirjaaman tiedon mukaan Raahesta päin tultaessa oikealla puolen, eli tien länsipuolella, olisi Haapajoessa ollut kivipato. Hän mainitsee padon olleen keskeltä avoin, mikä viittaa mahdolliseen mertapatoon. Patoa hän mainitsee käytettävän siltana joen poikki kuljettaessa. Jokitörmässä on hänen mukaansa ollut padon kohdalla kiviseinäisen kuoppa-asunnon jäänteet.

Sillan länsipuolella olevan Ranta-Sippalan Pauli Sippala kertoi vanhan tien kulkeneen jokseenkin nykyisen tien paikalla. Sillan itäpuolella olevan koulun paikalla on ollut mylly ja siinä pato, joka aikoinaan piti hävittää, koska vesioikeuden lupaa ei sille ollut. Tästä 200 - 300 metriä alempana on ollut 1930-luvulla rakennettu sähkölaitos, jonka kivet ovat jääneet paikalleen. Sippalan talon alapuolelta Haapajoki on 1940/50-luvuilla ruopattu. Mitään vanhaa kivipatoa ei kertoja joessa tiennyt olleen saati olevan.

Pato on tuskin enää löydettävissä. Myöskään mainittua kivettyä kuoppaa ei onnistuttu yhyttämään. Molemmat ovat kaikesti tuhoutuneet aikojen saatossa.

Kohde tarkastettu: 10.9.1997

Aiemmat tutkimukset: -

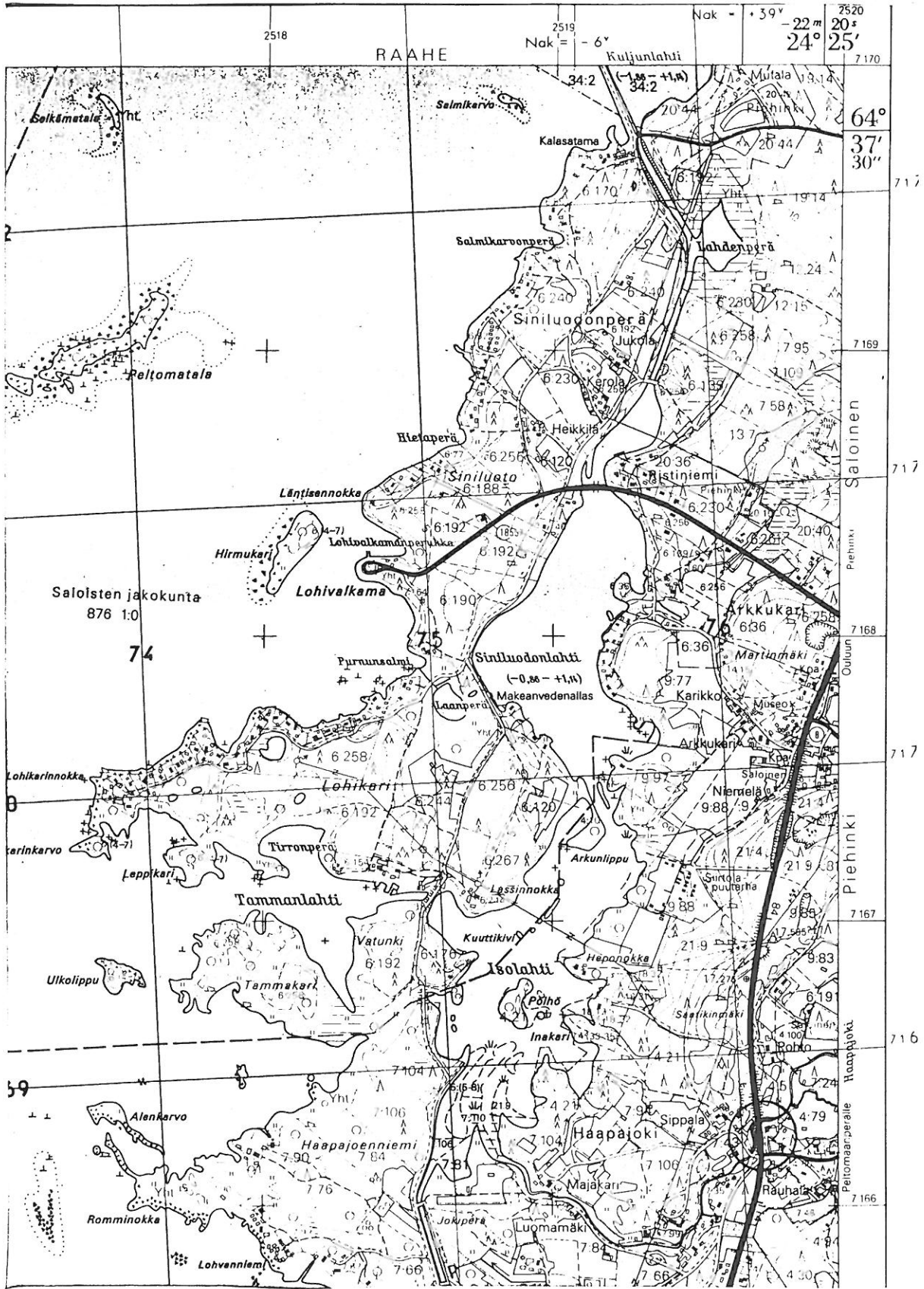
Aiemmat löydöt: -

Inventointilöydöt: -

Valokuvat: -

Kartta: Peruskarttaote 2441 04, p. 1988.

RAAHE 8 Pyhäjoen tien varsi, Haapajoki

2441 04 PIEHINKI

Raahen inventointi 1997, M. Sarkkinen

RAAHE 9

Kohteen nimi: Santikinmäki
 Määrittely ja mj-luokka: Jatulintarha? II/III(?)
 Peruskartta: 2441 04 PIEHINKI
 Koordinaatit: ruutu 7166/2519
 Kylä, kylänosa: Piehinki, Haapajoki
 Tila, rek:no: 4:21
 Maanomistaja: -

Kohde sijaitsee Raahen keskustasta noin 10 km etelälounaaseen, Haapajoen pohjoispuolisella kankaalla, Sippalan talon pohjoispuolella Kokkolantien ja meren välissä. Mäen eteläosa on tuhoutunut hiekano-tossa ja itäreuna Kokkolantietä tehtäessä.

Vanhojen arkistotietojen mukaan paikalla pitäisi olla jatulintarha. Sellaista paikalta ei kuitenkaan ole löydetty, ilmeisesti se on maankäytön tuhoama. Kohdassa $x = 7166\ 80$, $y = 2519\ 54$, $z = n. 10 - 12,5$ tavattiin aitamasta kivivallia. Se oli rannansuuntainen ja ilmeistä rantakivikkoa. Tästä noin 250 - 300 metriä pohjoiskoilliseen kohdassa $x = 7166\ 80$, $y = 2519\ 54$, $z = n. 12,5 - 15$ oli samman peittämä kivikasa, alataan noin 2×4 metriä. Sen vieressä oli kuitenkin vanhoja umpeenkasvaneita pieniä hiekkakuoppia, joten kivikasa lienee syntynyt paikalta maata otettaessa. Jälkimmäinen paikka on rannassa olevaan siirtolapuutarhaan johtavan polun eteläpuolella, polun pohjoispuolisesta isosta kivistä noin 20 - 30 metriä eteläkaakkoon.

Kohde tarkastettu: 10.9.1997

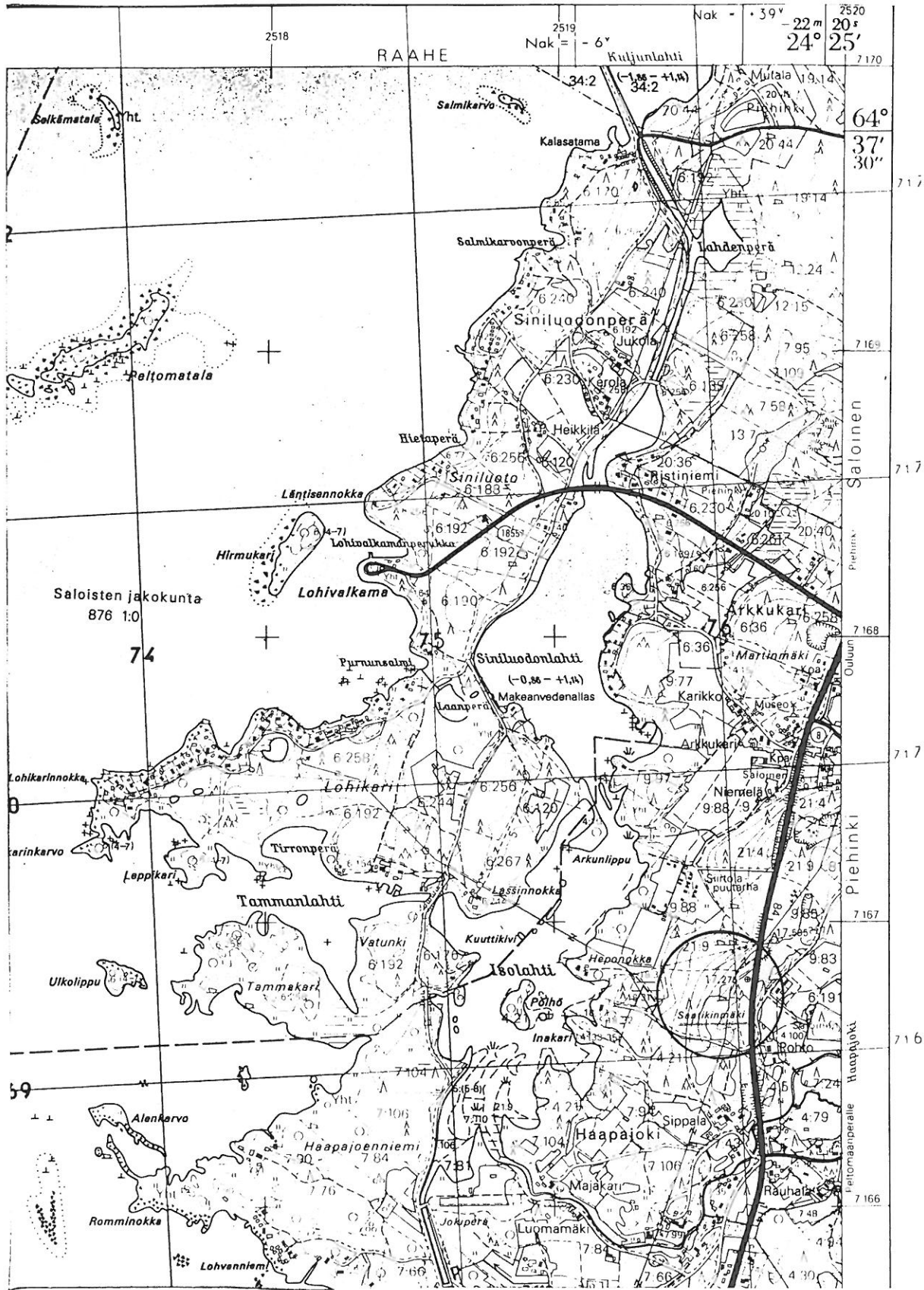
Aiemmat tutkimukset: Tarkastus 1975, P. Purhonen

Aiemmat löydöt: -

Inventointilöydöt: -

Valokuvat: -

Kartta: Peruskarttaote 2441 04, p. 1988.

2441 04 PIEHINKI

Raahen inventointi 1997, M. Sarkkinen

RAAHE 10

Kohteen nimi: Pappila
 Määrittely ja mj-luokka: Jatulintarha? II/III(?)
 Peruskartta: 2441 08 RAAHE
 Koordinaatit: (x = 7172 22, y = 2521 45, z = n. 5)
 Kylä, kylänosa: Saloinen
 Tila, rek:no: 16:32
 Maanomistaja: -

Kohde sijaitsee Raahen keskustasta noin 4,6 km etelälounaaseen, Saloisten kirkosta noin 400 metriä lounaaseen, Saloisten pappilan luona.

Vanhojen arkistotietojen mukaan Saloisten Pappilan maan kuusikossa pitäisi olla jatulintarha (Ingman 1888), jota aiemman tarkastuksen yhteydessä ei löydetty. Peruskartalle on kuitenkin merkitty jatulintarha Pappilan pihan lounaispuolelle väentuparakennuksesta eli keltaisesta puolesta noin 20-30 metriä lounaaseen (ilmoitetut koordinaatit). Alue on loivasti etelään viettävää rinnettä vanhan pelton ja paksuna kulokkuna olevan kentän rajalla. Paikalla on muutamia isohkoja kiviä puolikaaren muodossa. Kivet ovat ilmeisesti osin pellostosta nostettuja irtonaisia kiviä ja osin maakiviä. Kivien sijainti viettävässä rinteessä, ei sekään ole jatulintarjoille tyyppillistä. Niinpä ainakaan tällä kohdilla ei ole kyse jatulintarhasta. Pappilan piha alueen ja sen ympäristön tarkastelua hankaloitti paikoin paksu kulokko.

Pappilan mahdollinen jatulintarha, mikäli se ei ole aikojen saatossa tuhoutunut, sijainnee Pappilan maan metsissä alueella, joka ei ole ollut peltona. Sen löytäminen voi olla hankalaa, sillä se on todennäköisesti maatonut niin, että kivet ovat joko kokonaan tai osin kunnan peittämiä. Inventoinnin yhteydessä jatulintarhaa ei löydetty.

Kohde tarkastettu 10.9.1997

Aiemmat tutkimukset: Tarkastus 1975, P. Purhonen

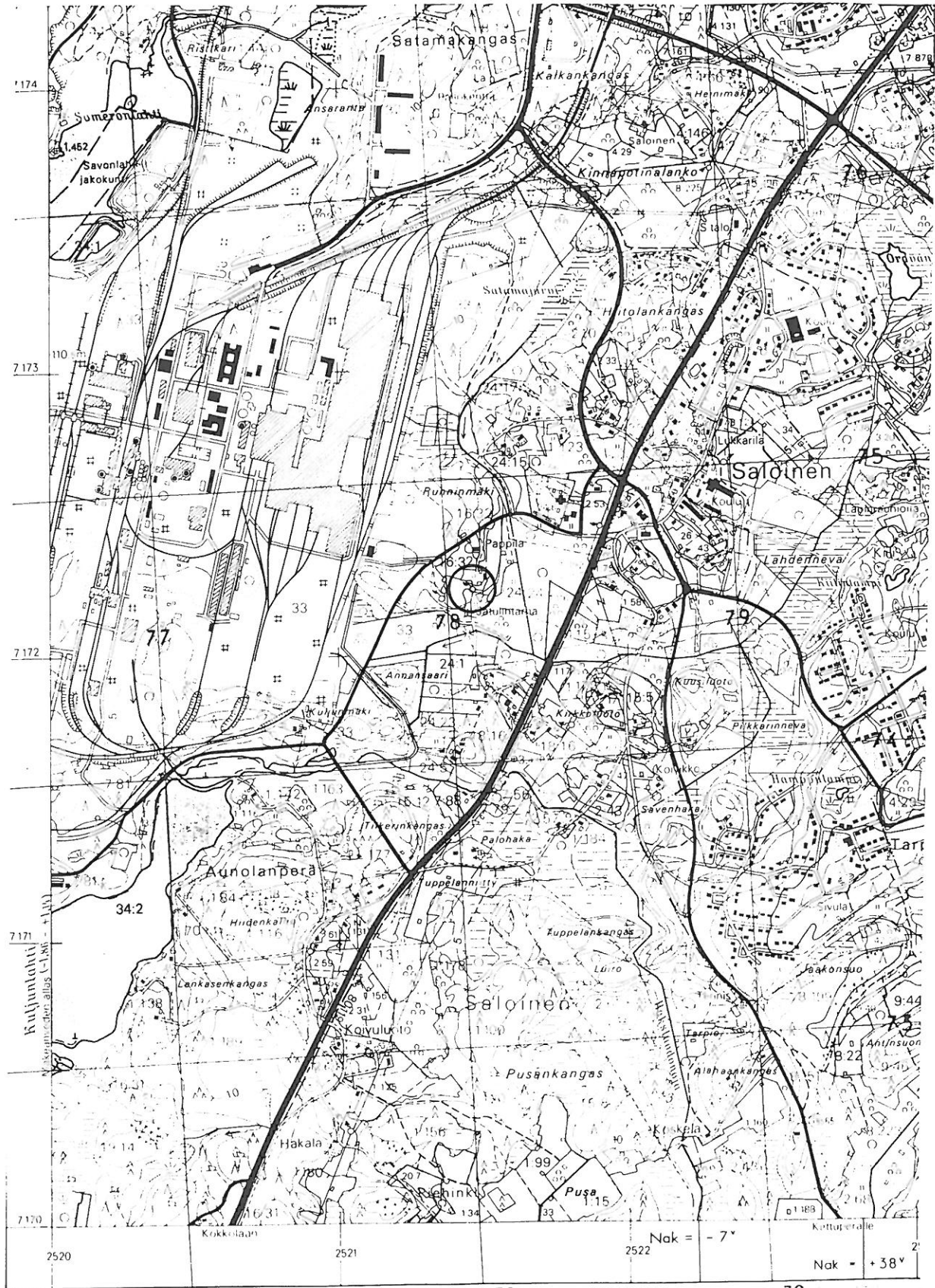
Aiemmat löydöt: -

Inventointilöydöt: -

Valokuvat: -

Kartta: Peruskarttaote 2441 08, p. 1988.

RAAHE 10 Pappila, Saloinen

2441 08 RAAHE

Raahen inventointi 1997, M. Sarkkinen

RAAHE 11

Kohteen nimi: Hiidenkangas (-kallio)
 Määrittely ja mj-luokka: kiviröykkiöitä. III.
 Peruskartta: 2441 08 RAAHE
 Koordinaatit: ruutu 2520/7171, z = n. 17,5
 Kylä, kylänosa: Saloinen, Aunolanperä
 Tila, rek:no: 1:116
 Maanomistaja: -

Kohde sijaitsee Raahen keskustasta noin 6 km etelälounaaseen, Saloisten Pappilasta noin 1,7 km lounaaseen, Kuljunlahden koillispuolelle ja Kokkolantien välissä.

Hiidenkallio on kivikkoinen korkeimmillaan noin 18,2 metriin merenpinnasta nouseva mäki. Paikalla on vanhojen arkistotietojen mukaan ollut halkaisijaltaan noin kolme metrisiä kuopalla olleita kiviröykkiöitä, joita paikkakuntalaiset ovat kutsuneet jättiläisten pesiksi (Ingman 1888). Paikalta on kerrottu löydetyn myös rauta-aseita kivien lomasta, mutta raunioita ei kuitenkaan löydetty enää 1909 (Europaeus 1909). Hiidenkallioilta tiedetään haetun kaupungin rakentamiseen tarvittuja kiviä jo 1800-luvun lopulla (ks. Tyyni Tuulio, Keskipäivän maa 1916-41, WSOY 1969, s. 16. Kertoo alkuaan raahelaisen Jenny Maria Montin-Tallgrenin retkestä Hiisivuorelle, so. Hiidenkalliolle). Vaikka Europaeuksen mukaan paikka ei näytännätkään "äskettäin mulistetulta" voi olla, että Ingmanin mainitsemat rakenteet on tuhottu ennen Europaeuksen paikalla käyntiä.

Inventoinnin aikana Hiidenkallio todettiin perusteellisesti tongituksi kivenotto paikaksi. Kangas mentiin kuitenkin läpi, mutta mitään kiinteään muinaisjäänökseen viittaavaa paikalta ei löydetty. Kohde voidaan katsoa kokonaan tuhoutuneeksi.

Kohde tarkastettu 10.9.1997

Aiemmat tutkimukset: -

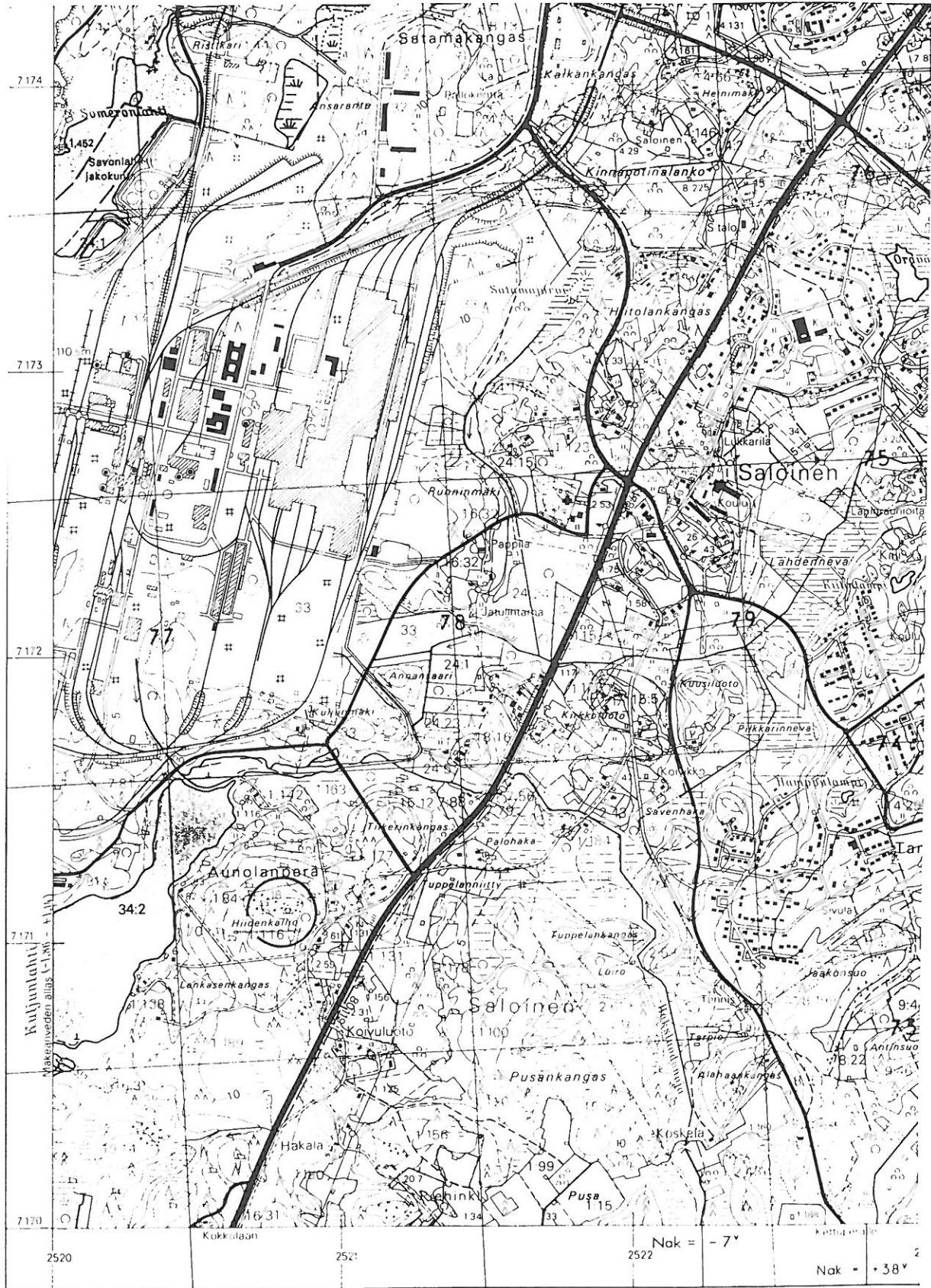
Aiemmat löydöt: -

Inventointilöydöt: -

Valokuvat: -

Kartta: Peruskarttaote 2441 08, p. 1988.

RAAHE 11 Hiidenkangas

2441 08 RAAHE

Raahen inventointi 1997, M. Sarkkinen

RAAHE 12

Kohteen nimi: Korkeakangas
 Määrittely ja mj-luokka: kivilatomuksia ja -rakenteita. II.
 Peruskartta: 2441 08 RAAHE
 Koordinaatit: x = n. 7171 82, y = n. 2527 62,
 z = n. 22,5 - 25
 Kylä, kylänosa: ?
 Tila, rek:no: 1:44
 Maanomistaja: -

Kohde sijaitsee Raahen keskustasta noin 5,5 km itäkaakkoon, Koskenkorvanperältä Mestauskallioon johtavan tien puolimaissa sen itäpuolella Jängenojan ja Ala-Kiilun talon välissä olevan kankaan korkeimmalla kohdalla. Kankaan eteläosassa on sorakuoppa, jonka koillispuolella kankaan laki sijaitsee. Laella olleen kolmiomittaustornin eteläpuolelle on tähtitieteenharrastajien seura Phobos rakentamassa observatoriota.

Koordinaattien osoittamassa kohdassa rakkakivikossa on laajahko kuopanne ja hyvin epämääräisiä muita mahdollisia rakenteita. Näiden eteläpuolella oli tuleva astronomisen havaintorakennuksen valettu perusta aivan sorakuopan reunalla. Tästä noin 20 metriä kaakkoon tavattiin noin 2 x 4 metrinen pohjoiskoillinen-etelälounassuuntainen soikea matala latomus. Sen reunakivet olivat keskuskiveystä kookkaampia. Korkeutta latomuksella oli yhden kivikerran verran, ehkä noin 10 - 15 cm. Tästä noin 2 metriä pohjoiseen oli mahdollinen vastaava latomus, jonka ala oli noin 1,5 x 4 metriä. Tämä oli männynnäreiden ja sammalen peittämä. Ensimmäisen latomuksen lounaispuolella oli mahdollinen kolmas latomus, joka eteläpäästään rajoittui maakiveen. Se oli aivan sorakuopan reunalla. Ensimmäistä lukuunottamatta latomukset ovat hyvin huomaamattomia ja vaatimattomia. Kaksi ensin kuvattua sijaitsivat niin kaukana sorakuopan reunalta, että ne eivät ole voineet syntyä esim. kuopan reunoja pukittaessa. Myöskään luonnontyönä niitä ei voi pitää. Tyypiltään ne poikkeavat alueella yleensä tavattavista röykkiöistä, jotka tosin sijaitsivat yleensä ylemmillä korkeuksilla. Mitään asuinpaikkaan viittaavaa paikalta ei löydetty. Kankaan itäreuna kasvoi erittäin tiheää nuorta mäntyvitikkaa. Kartalle merkitty muinaisjäännosmerkki lienee hieman liian koillisessa, sillä sen paikalta ei onnistuttu röykkiötä tms. löytämään.

Kohde tarkastettu 12.9.1997

Aiemmat tutkimukset: Tarkastus 1975, P. Purhonen

Aiemmat löydöt: -

Inventointilöydöt: -

Valokuvat: D 80 latomus 1 pohjoisesta

Kartta: Peruskarttaote 2441 08, p. 1988.

RAAHE 12 Korkeakangas

2527

2528

2441 08 RAAHE

Raahen inventointi 1997, M. Sarkkinen

RAAHE 13

Kohteen nimi: Ruonankangas
Määrittely ja mj-luokka: jatulintarha. II(?)
Peruskartta: 2441 04, 05, 07 tai 08
Koordinaatit: x = 7169 91, y = 2519 63, z = 7,5 - 10
(Mutalan talo)
Kylä, kylänosa: Piehinki
Tila, rek:no: (20?)
Maanomistaja: -

Vanhojen arkistotietojen mukaan Mutalan talon Ruonankankaalla pitäisi olla jatulintarha (Ingman 1888). Mutalan talo sijaitsee koordinaattien osoittamassa kohdassa noin 8 km Raahen keskustasta lounaaseen. Ruonankankaan sijaintia ei inventoinnin aikana onnistuttu selvittämään. Mainittakoon, että Raahen keskustasta noin 2 km etelään kulkee Palokylän, Ollinsaaren ja Kummatin alueella Ruonanoja. Mahdollinen jatulintarha jäi paikantamatta.

Kohdetta ei tarkastettu inventoinnin aikana.

Aiemmat tutkimukset: -

Aiemmat löydöt: -

Inventointilöydöt: -

Valokuvat: -

Kartta: Peruskarttaote 2441 04 + 07, p. 1988.

RAAHE 14

Kohteen nimi: Kettukangas

Määrittely ja mj-luokka: Kivikautinen asuinpaikka, -painanteita, jätinkirkko ja kivirakenteita. I.

Peruskartta: 2441 10 KOPSA

Koordinaatit: x = n. 7164 94 - 7165 18,
y = n. 2530 40 - 56, z = 52,5 - 57,5

Kylä, kylänosa: Palo, Mattilanperä

Tila, rek:no: 1) 10:43 Tikkala, 2) 10:35 Haapakoski ja
3) 28:11 Korpi

Maanomistaja: 1) Tikkala, Niilo Kustaa
2) Mattila, Seppo Antero
3) Tikkala, Matti Johannes

Kohde sijaitsee Raahen keskustasta noin 14 km kaakkoon, Mattilanperältä Kopsaan johtavan tien varrella, pääosin tien eteläpuolella. Haapajoki sijaitsee noin 200 metriä kohteesta etelään. Kettukangas on lounaaseen pistävä niemekemäinen moreeniharjanne.

Paikalla on laaja kivikauden lopulle tai pronssikauden alkuun ajoittuva asuinpaikka, jonka alueella on useita erilaisia muinaisjäännöstyypppejä. Alueella on yksi jätinkirkko, joka on osin soranotossa tuhoutunut, noin 45 erilaista röykkiötä tai palaneen kiven kasaa, kolmekymmentä asuinpainannetta. Lisäksi alueella on useita erilaisia kuoppia.

Kohdetta on tutkittu kaivauksin vuonna 1996. Tuiolloin paikalta löydettiin kvartsi- ja kvartsiitti mm. esineistöä ja iskoksia, piitä. Kaivausten aikana tutkittiin yksi palaneiden kivien kumpu ja jätinkirkon sisäaluetta.

Kohdetta ei tarkastettu inventoinnin aikana.

Aiemmat tutkimukset: Tarkastus 1975, P. Purhonen
Tarkastus 1976, P. Koivunen
Kartoitus 1991, Koivunen, Jarva, Okkonen
Kaivaus 1996, A. Forss
J. Itäpalo 1994, s. 94 - 97

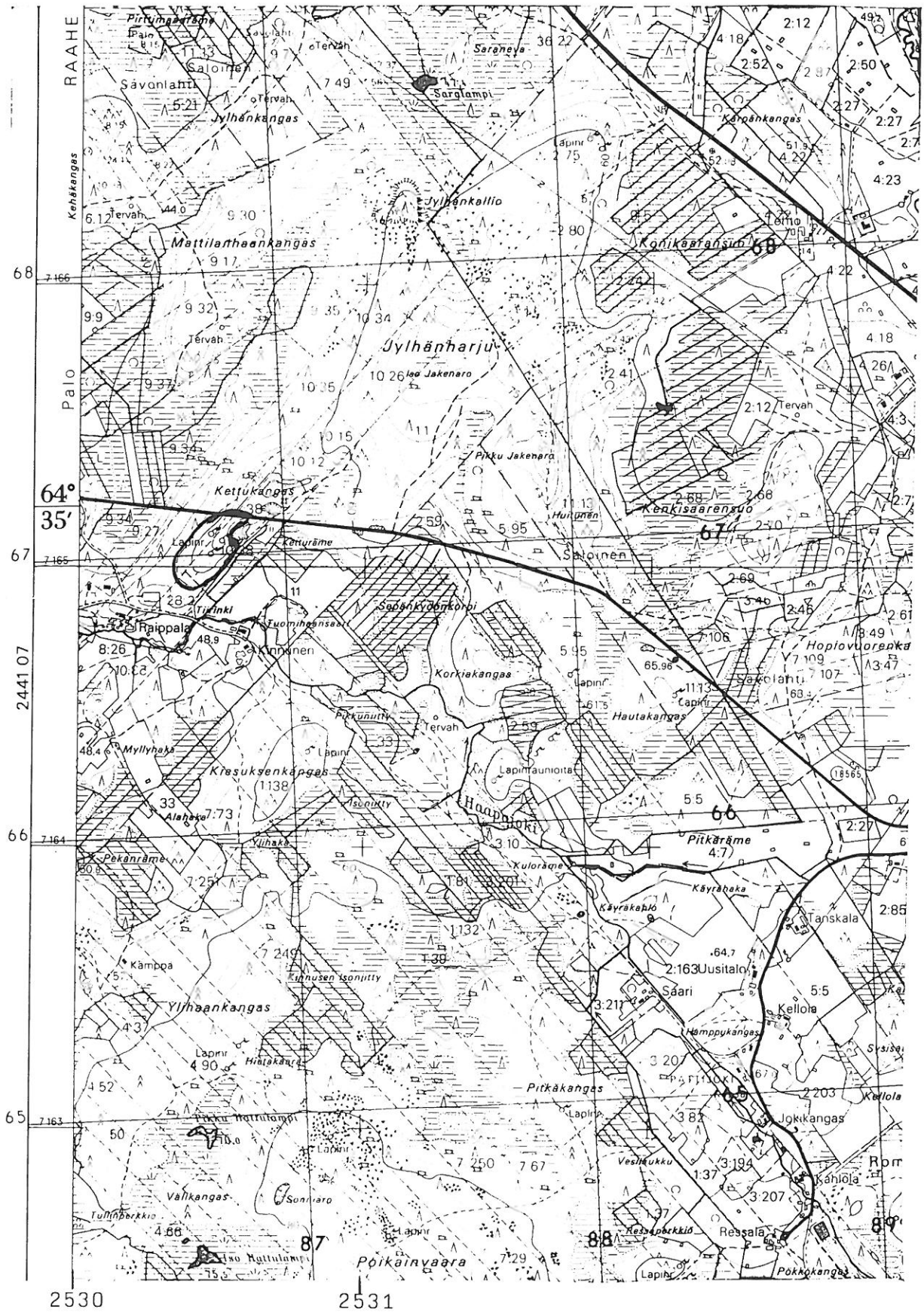
Aiemmat löydöt: KM 30278:1-125, kaivauslöytöjä

Inventointilöydöt: -

Valokuvat: -

Kartta: Peruskarttaote 2441 10, p. 1988.

RAAHE 14 Kettukangas

2441 10 KOPSA

Raahen inventointi 1997, M. Sarkkinen

RAAHE 15

Kohteen nimi: Saloisten Pappila
 Määrittely ja mj-luokka: kiviröykkiö. II/III?
 Peruskartta: 2441 08 RAAHE
 Koordinaatit: x = 7172 20, y = 2521 36, z = n. 5
 Kylä, kylänosa: Saloinen
 Tila, rek:no: 16:32
 Maanomistaja: -

Kohde sijaitsee Raahen keskustasta noin 4,7 km etelälounaaseen, Saloisten kirkosta noin 500 metriä lounaaseen, Saloisten pappilan lounaispuolisen pellon länsipuolisen kuusikon pellonpuoleisella reunalla.

Pellon länsi- ja eteläreunoilla on useita muodoltaan vaihtelevia kivikasoja. Peruskartalle merkitty muistuttaa jossain määrin esihistoriallisia röykkiöitä, mutta sen korkeus merenpinnasta on liian matala esihistorialliseksi röykkiöksi. Kyseessä on ilmeisesti alueen muiden kivikasojen tapaan vanha viljelyraunio.

Kohde tarkastettu 10.9.1997

Aiemmat tutkimukset: Tarkastus 1975, P. Purhonen

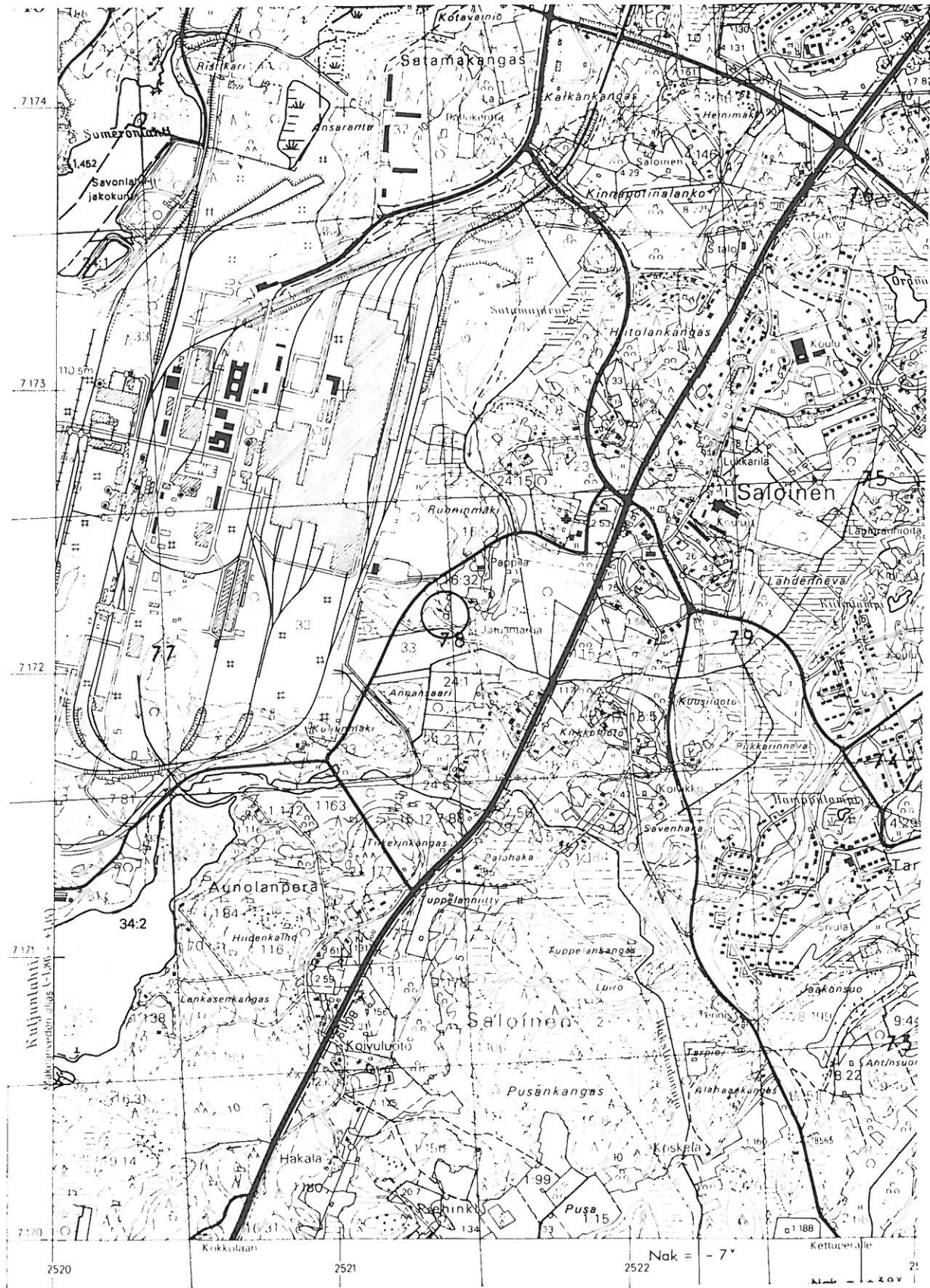
Aiemmat löydöt: -

Inventointilöydöt: -

Valokuvat: -

Kartta: Peruskarttaote 2441 08, p. 1988.

RAAHE 15 Pappila, Saloinen

2441 08 RAAHE

Raahen inventointi 1997, M. Sarkkinen

RAAHE 16

Kohteen nimi: Viitajärvenkangas
 Määrittely ja mj-luokka: kivistä/latomuksia?, 3 kpl. II.
 Peruskartta: 2441 08 RAAHE
 Koordinaatit: x = 7171 77, y = 2526 51, z = n. 30
 Kylä, kylänosa: Palo, Viitajärvi
 Tila, rek:no: 8:29
 Maanomistaja: -

Kohde sijaitsee Raahen keskustasta noin 6 km kaakkoon, Haapajärven tekojärven ja Vihannintien pohjoispuolisen Viitajärven itäpuolisen Viitajärvenkankaan pohjoisrinteellä Kaskelan talosta noin 350 luoteeseen.

Viitajärvenkankaan kaakkoispää on kaivettu sorakuopaksi, jolloin kankaan korkeimmalla kohdalla olleen rakan itäpäässä sijainnut kiviröykkiö on tuhoutunut. Inventoinnin yhteydessä tavattiin sorakuopan pohjaa kulkevan ja sieltä ylös kankaan pohjoisreunalla nousuvan metsätien länsipuolella, sorakuopan reunan ja metsätieltä länteen kääntyvän ajouran välisellä kaistaleella kolme kiviröykkiötä/latomusta.

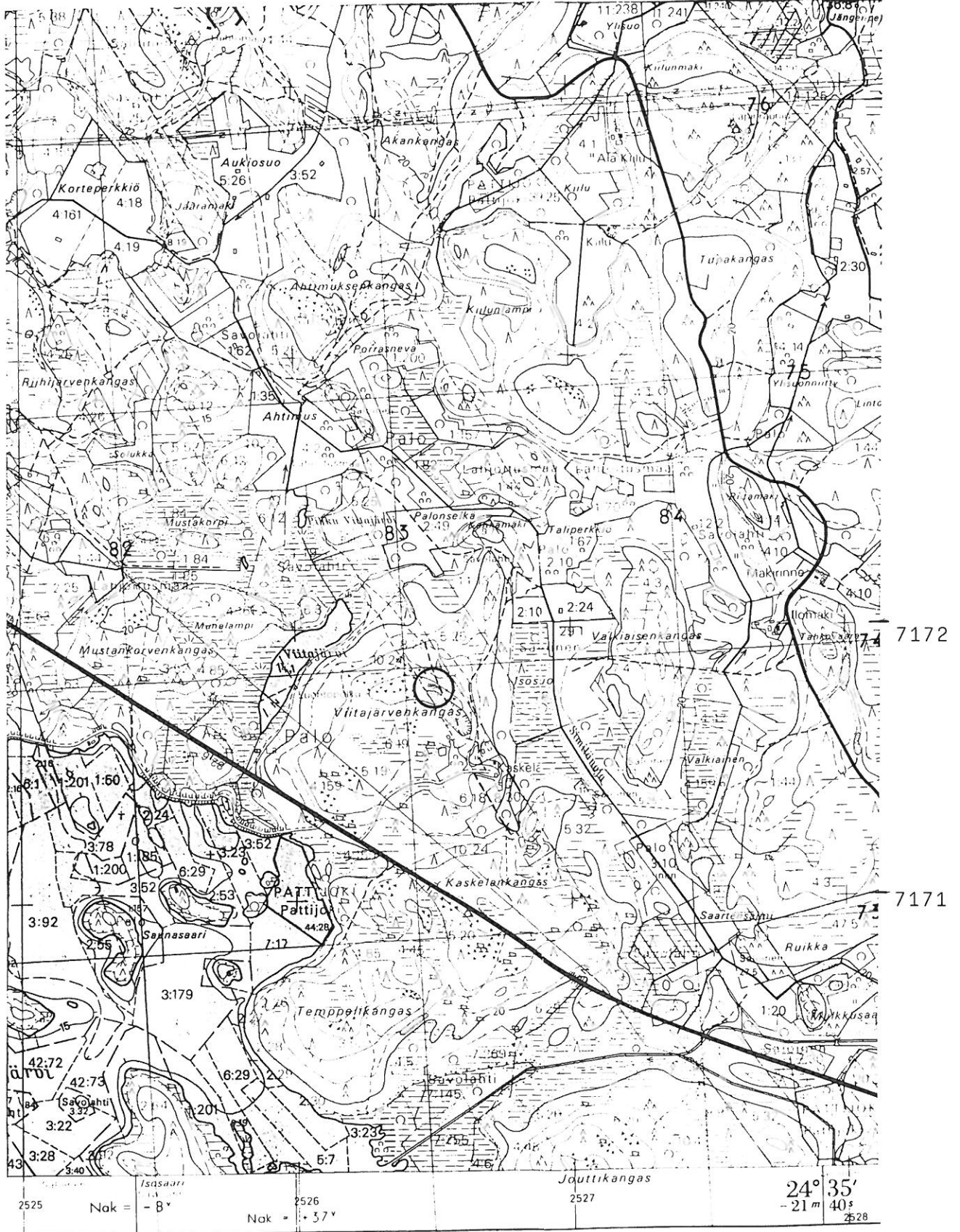
Metsätiestä noin 10 metriä länteen ja ajourasta 8 metriä etelään on
 1) latomus, jonka ala on noin 2 x 4 metriä ja korkeus noin 20 - 30 cm. Sen reunakivet ovat selvästi keskuskiviä suurempia. Kiveys on sammalen peittämä. Tästä noin 3 metriä länteen
 2) latomus, joka on osin sorakuopan reunavallin alla. Näkyvässä oleva ala on noin 1,2 x 2 metriä. Se on 1):stä epämääräisempi, mutta rakenteeltaan ilmeisesti tätä vastaava. Näiden röykkiöiden välissä lähellä tietä on kookas maakivi, toinen maakivi on aivan ajouran eteläreunassa noin kolme metriä latomuksen 2) koillispuolella. Maakiveen rajoittuen sen länsipuolella on
 3) latomus, jonka ala on noin 2 x 3 metriä ja korkeus noin 20 - 30 cm.

Kaikki kiveykset ovat jokseenkin koillinen-lounassuuntaisia ja sammalen peittämiä.

Kohde tarkastettu 12.9.1997

Aiemmat tutkimukset: Tarkastus 1975, P. Purhonen
 Aiemmat löydöt: -
 Inventointilöydöt: -
 Valokuvat: D 81 latomus/röykkiö 1 koillisesta
               D 82 latomus/röykkiö 3 koillisesta
 Kartta: Peruskarttaote 2441 08, p. 1988.

RAAHE 16 Viitajärvenkangas

2441 08 RAAHE

Raahen inventointi 1997, M. Sarkkinen

RAAHE 17

Kohteen nimi: Tervakangas
 Määrittely ja mj-luokka: rautakautinen kalmisto. II.
 Peruskartta: 2441 07 KETUNPERÄ
 Koordinaatit: x = 7166 18 - 24, y = 2521 16 - 30,
 z = n. 18 - 20
 Kylä, kylänosa: Saloinen, Leinoperä
 Tila, rek:no: 9:99
 Maanomistaja: -

Kohde sijaitsee Raahen keskustasta noin 11 ja Saloisten kirkosta noin 7 km etelään, Leinoperältä Ketunperälle johtavan tien eteläpuolella, Leinoperän Huhtalan ja Arolan talojen puolimaissa. Tervakangas on laeltaan kivikkoinen matalahko harjanne.

Tervakankaan laen kivikossa on useita röykkiöitä ja kivirakenteita. Kohdetta on tutkittu vuosina 1990 ja 1991. Tutkimuksissa kohde osoittautui rautakautiseksi, noin 200 - 400 jKr. ajoittuvaksi kalmistoksi. Tämän lisäksi alueelta tavattiin merkkejä myös mahdollisesta asuinpaikasta. Löytöinä paikalta on mm. rautakautista keramiikkaa, pronssi- ja rautaesineitä sekä hioimia ja kvartsiesineitä.

Kohdetta ei tarkastettu inventoinnin aikana.

Aiemmat tutkimukset: Tarkastus 1975, P. Purhonen
 Kaivaus 1990-1, A. Forss
 Kaivaus 1992-3, E. Jarva

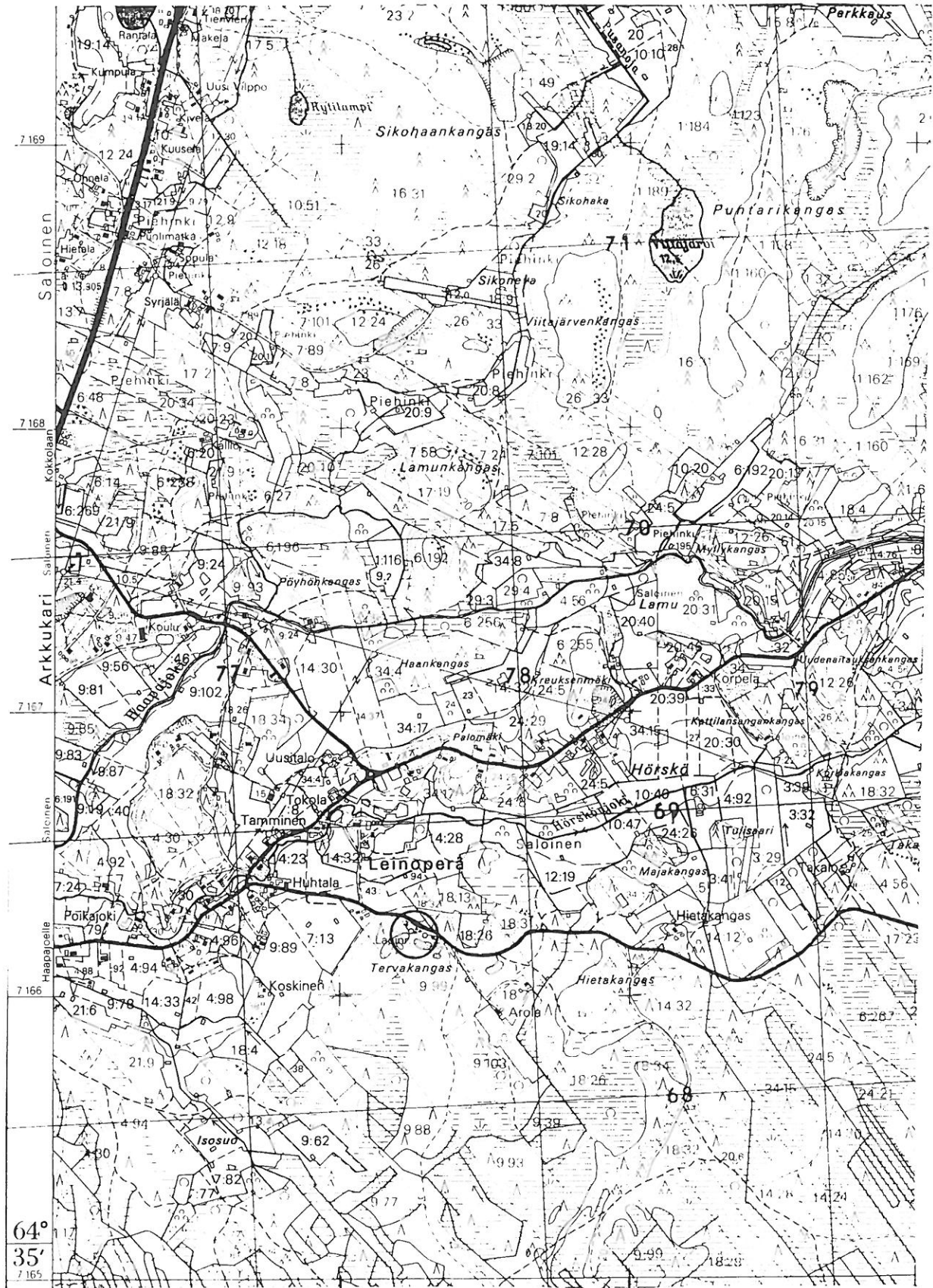
Aiemmat löydöt: KM 26060:1-30, KM 27104:1-19, KM 27203:1-27 ja
 KM 27913:1-13, kaivauslöytöjä

Inventointilöydöt: -

Valokuvat: -

Kartta: Peruskarttaote 2441 07 KETUNPERÄ

RAAHE 17 Tervakangas

2441 07 KETUNPERÄ

Raahen inventointi 1997, M. Sarkkinen

RAAHE 18

Kohteen nimi: Pirttihaudankangas
 Määrittely ja mj-luokka: jätinkirkko, kiviröykkiöitä. I/II.
 Peruskartta: 2441 07 KETUNPERÄ
 Koordinaatit: 1) x = 7160 30, y = 2527 90, z = n. 60
 2) x = 7160 24, y = 2527 84, z = n. 57,5
 3) x = 7160 40 - 50, y = 2527 68 - 76,
 z = 52,5 - 57,5
 Kylä, kylänosa: Piehinki, Ylipää
 Tila, rek:no: 4:69
 Maanomistaja: -

Kohde sijaitsee Raahen keskustasta noin 17 km eteläkaakkoon, Matti-
 lanperältä runsaat 5 km etelään, Laivavaaran itäpuolitse kulkevasta
 metsäautotiestä noin kilometri länteen Pirttiojan eteläpuolisella
 kankaalla.

Paikalla on erilaisia kivirakennelmia kolmella alueella:

1) Jätinkirkko kehävallin ulkomitat noin 35 x 50 metriä, tämän si-
 sällä toinen valli, jonka sisäpuolisen tasanteen ala on noin 10 x
 27 metriä. Rakenne noudattelee harjun itä-länsisuuntaa. Jätinkirkon
 valleissa on neljä röykkiömäistä laajentumaa, lisäksi sen ulkopuo-
 lella on kaksi röykkiötä. Kehävallin sisäpuolen tutkimuksissa ta-
 vattiin kivi-kautisia löytöjä: kvartsi-, kvartsiitti- ja kivilaji-
 iskoksia ja kvartsiesineitä. Vallin ulkopuolella olevasta röykkiös-
 tä tavattiin kvartsiesineitä. Jätinkirkosta noin 100 metriä SSW
 2) Kolme matalaa kivistä koottua rauniota, joiden halkaisija noin
 2,5 - 3 metriä ja korkeus noin 30 - 40 cm. Keskinäinen etäisyys
 noin 10 metriä, muodostavat kolmion. Jätinkirkosta länsiluoteeseen
 noin 250 metrin päässä on 3) alueen pääosa. Tämän ja jätinkirkon
 välissä on ainakin 2 röykkiötä, koot 4 - 4,5 metriä, korkeus 40 -
 60 cm. Alueella 3) on ainakin kymmenkunta erilaista kiviröykkiötä,
 joista suurin on pyöreä, halkaisijaltaan noin 6 metriä ja noin 60 -
 70 cm korkea keskuskuopallinen röykkiö. Muuta alueen rakenteet si-
 jaitsevat tämän pohjoispuolella. Pyöreiden röykkiöiden lisäksi pai-
 kalla on muutama epämääräinen soikea röykkiö. Pääosa on kuitenkin
 pyöreitä. Niitä yhdistää tai niihin liittyy useita aitamaisia pit-
 kiä kivivalleja. Kyse on ehkä ns. pitkäröykkiöistä tai raivioista.
 Pisimmillään näillä on pituutta noin 25 metriä. Paikalla on myös
 jokunen epämääräinen kuopanne.

Kohde tarkastettu 10.9.1997

Aiemmat tutkimukset: Tarkastus 1976, P. Purhonen

Kaivaus 1987, A. Forss

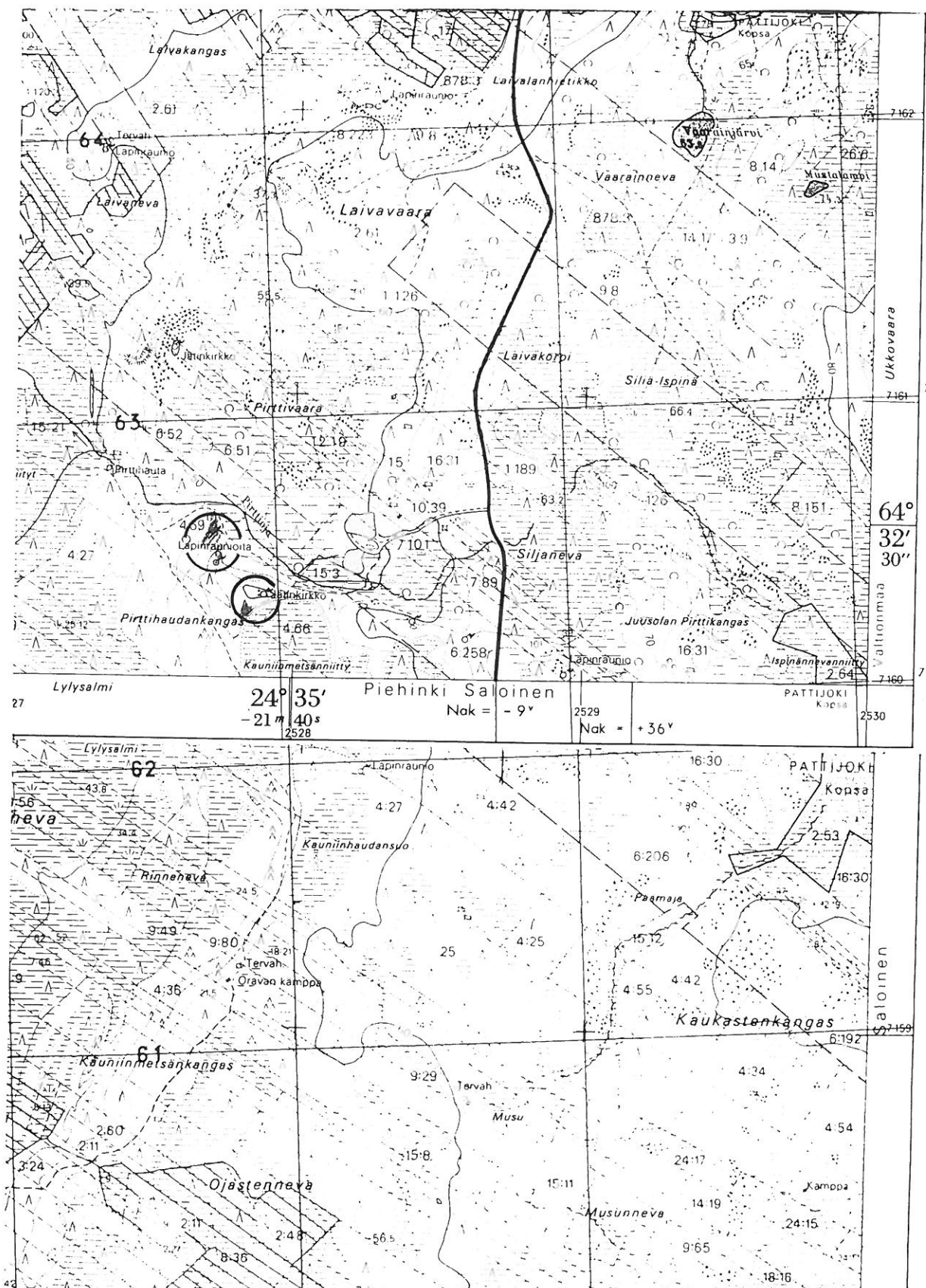
Aiemmat löydöt: KM 25341:1-18, kaivauslöytöjä

Inventointilöydöt: -

Valokuvat: D 83 ja 84 Alueen 3) röykkiöitä ja rakenteita

Kartta: Peruskarttaote 2441 07, p. 1988.

RAAHE 18 Pirttihaudankangas

2441 07 KETUNPERÄ

Raahen inventointi 1997, M. Sarkkinen

RAAHE 19

Kohteen nimi: Kauniinmetsänkangas
 Määrittely ja mj-luokka: kiviröykkiö. II.
 Peruskartta: 2432 09 KOPISTO
 Koordinaatit: x = 7159 90, y = 2528 21, z = n. 55
 Kylä, kylänosa: Piehinki, Ylipää
 Tila, rek:no: 4:27
 Maanomistaja: -

Kohde sijaitsee Raahen keskustasta noin 17,5 km eteläkaakkoon, Mattilanperältä vajaat 6 kilometriä etelälounaaseen, Laivavaaran itäpuolitse kulkevasta metsäautotiestä noin 500 metriä länteen Pirttihaudankankaan (kohde 18) eteläpuolisen Kauniinmetsänniityn eteläpuolisella kapealla kankaalla.

Paikalla on kiviröykkiö, joka sijaitsee kankaan pohjoisreunan ja kankaan halki kulkevan vähän käytetyn metsätien välissä. Alue on joitakin vuosia sitten hakattu ja äestetty. Äestys on vahingoittanut röykkiötä niin, että sen halki kulkee kaksi koillinen-lounais-suuntaista uraa. Urat eivät ole syviä, joten vauriot rajoittuvat röykkiön pintaan, niin että esim. aiemman tarkastuksen yhteydessä havaittu keskuskuoppa erottuu nykyään heikosti. Röykkiön halkaisija on noin 4,5 - 5 metriä ja korkeus noin 60 cm.

Röykkiön viereiset äestysurat olivat jo kasvaneet umpeen, eikä mitään asuinpaikkaan viittaavaa paikalta löydetty. Ei myöskään aivan kankaan eteläreunaan kaivetun ojan penkoista

Kohde tarkastettu 10.9.1997

Aiemmat tutkimukset: Tarkastus 1976, P. Purhonen

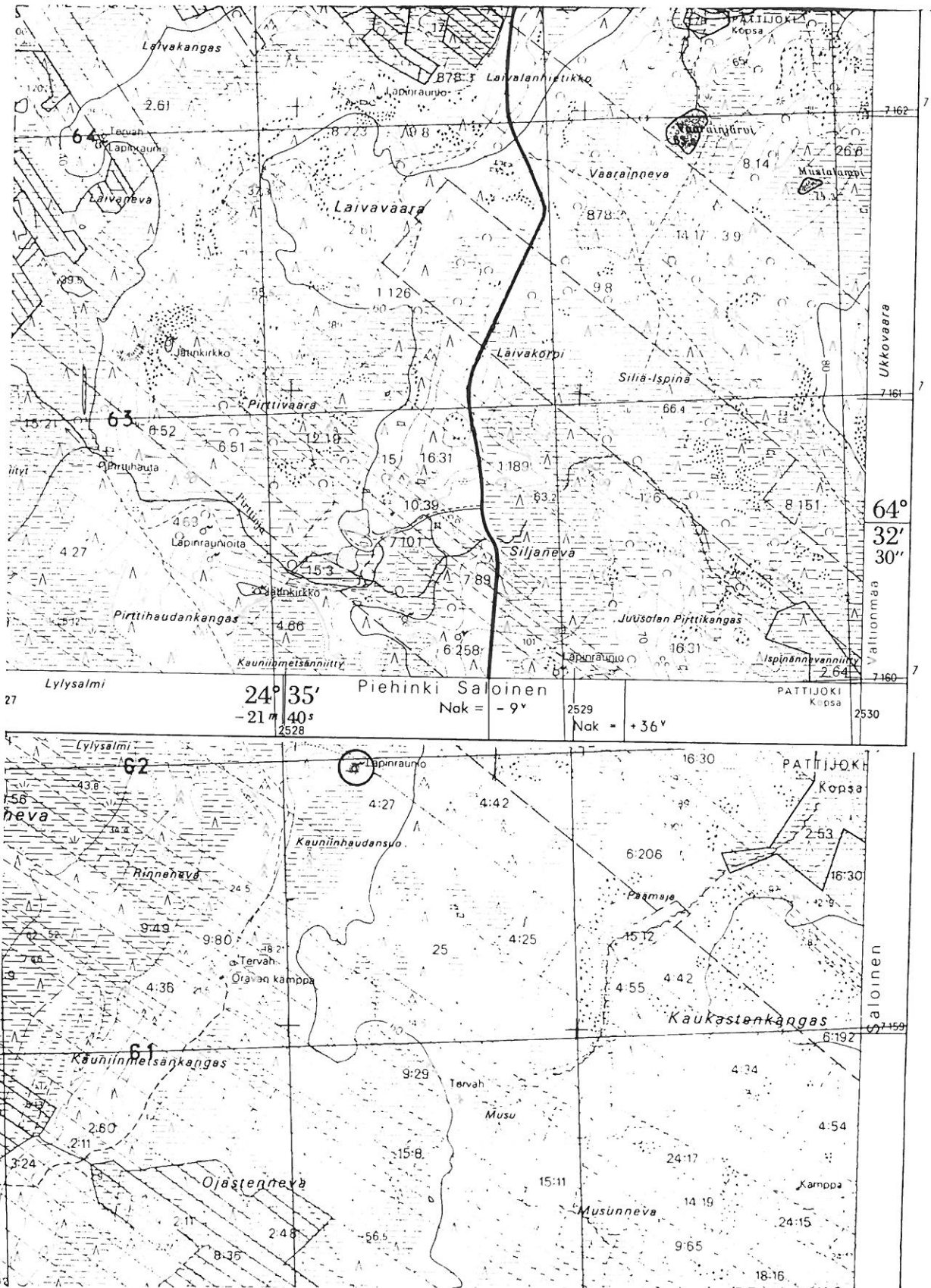
Aiemmat löydöt: -

Inventointilöydöt: -

Valokuvat: D 85 röykkiö kaakosta

Kartta: Peruskarttaote 2432 09 (+ 2441 07), p. 1980 (+88)

RAAHE 19 Kauniinmetsänkangas

2432 09 KOPISTO

Raahen inventointi 1997, M. Sarkkinen

RAAHE 20

Kohteen nimi: Juusolan Pirttikangas
 Määrittely ja mj-luokka: kivistä kiviröykkiö. II.
 Peruskartta: 2441 07 KETUNPERÄ
 Koordinaatit: x = 7160 02, y = 2528 93, z = n. 70
 Kylä, kylänosa: Saloinen, Laivavaara
 Tila, rek:no: 7:101
 Maanomistaja: -

Kohde sijaitsee Raahen keskustasta noin 17,5 km eteläkaakkoon, Mattilanperältä noin 5,5 km etelään, Laivavaaran itäpuolitse kulkevista metsäautotiestä noin 250 metriä itään, Pirttiojasta noin 600 metriä Silanevan eteläpuolisella kankaalla.

Juusolan Pirttikankaan länsireunan korkeimmalla kohdalla on isoista kivistä koostuva rakka, jonka kaakkoispäässä pienemmässä kivikossa laen korkeimmalla kohdalla on yksi kiviröykkiö. Sen halkaisija on noin 6 metriä ja korkeus noin 20 - 50 cm. Korkeuden määrittämistä hankaloitti se, että röykkiö on hieman kaltevilla pohjalla. Keskuskuopan halkaisija on noin 1,5 metriä ja syvyys noin 30 cm. Röykkiö on säilynyt hyvässä kunnossa, eikä aiempaan tarkastukseen verrattuna ole muutoksia tapahtunut.

Kohde tarkastettu 10.9.1997

Aiemmat tutkimukset: Tarkastus 1976, P. Purhonen

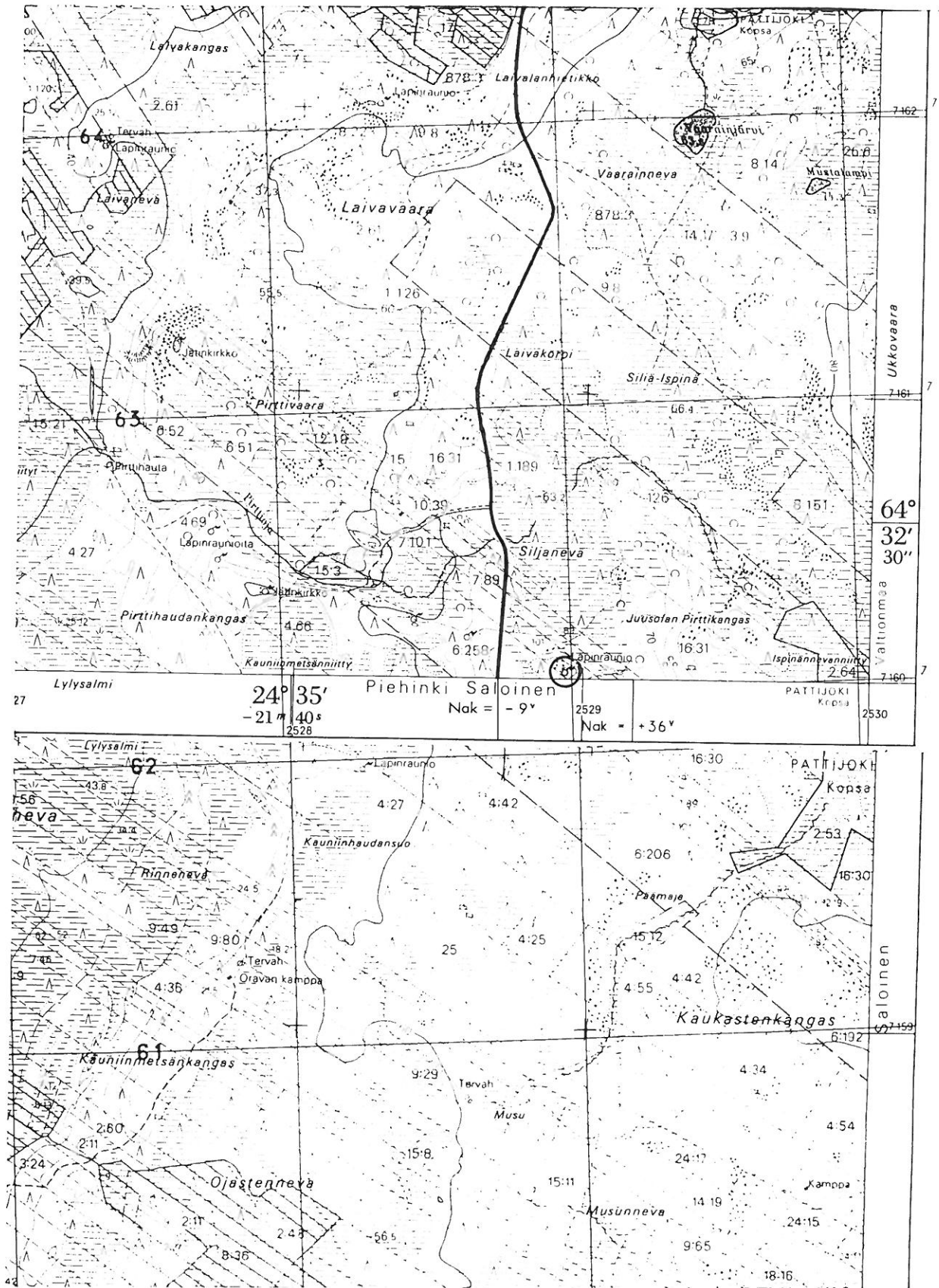
Aiemmat löydöt: -

Inventointilöydöt: -

Valokuvat: -

Kartta: Peruskarttaote (2432 09 +) 2441 07, p. (1980 +) -88.

RAAHE 20 Juusolan Pirttikangas

2441 07 KETUNPERÄ

Raahen inventointi 1997, M. Sarkkinen

RAAHE 21

Kohteen nimi: Juusolan Pirttikankaan ja Pirttihaudankankaan väli.

Määrittely ja mj-luokka: kiviröykkiöitä. II.

Peruskartta: 2441 07 KETUNPERÄ

Koordinaatit: x = n. 7160 15, y = n. 2528 60,
z = n. 62,5 - 65

Kylä, kylänosa: Saloinen, Laivavaara

Tila, rek:no: 6:258

Maanomistaja: -

Kohde sijaitsee Raahen keskustasta noin 17,5 km etelälounaaseen, Mattilanperältä noin 5,5 km etelään, Laivavaaran itäpuolitse kulkevasta metsäautotiestä runsaat 100 metriä länteen. Alue on länteen loivasti laskevaa mäntyä kasvavaa moreenikankaan laitaa, jossa olevalla luonnontasanteella on 9 - 10 kiviröykkiötä.

- 1) eteläisin röykkiö (PP1), halkaisija noin 2,5 metriä, korkeus noin 40, kumpumainen. Tästä noin 7 metriä länteen/luoteeseen
- 2) röykkiö (PP8), halkaisija noin 3,4 x 4 metriä, korkeus noin 40 - 50 cm, kumpumainen. 1):stä noin 3 metriä luoteeseen/pohjoiseen
- 3) Röykkiö (PP7), halkaisija noin 3 metriä, korkeus noin 50 cm, kumpumainen. Tästä noin 5 metriä pohjoiseen
- 4) Röykkiö (PP2), halkaisija noin 3 metriä, korkeus 40 - 50 cm, keskuskuopan halkaisija 70 cm, syvyys 30 cm. Tästä 3 m koilliseen
- 5) Röykkiö (PP4), halkaisija 4 - 4,5 metriä, korkeus noin 60 cm, kumpumainen. Tästä 4 - 5 metriä luoteeseen
- 6) Röykkiö (PP3), halkaisija noin 4 metriä, korkeus noin 60 cm, kumpumainen. Tästä noin 7 metriä lounaaseen
- 7) Röykkiö (PP5), halkaisija 5 - 5,5 metriä, korkeus noin 60 - 70 cm, heikko ja laakea keskuskuoppa. Aivan tämän luoteisreunassa
- 8) Röykkiö, halkaisija noin 3 metriä, korkeus noin 30 cm, matala kumpumainen latomus. 6):sta noin 8 metriä pohjoisluoteeseen
- 9) Röykkiö (PP6), hieman epämääräinen tasainen matala latomus, halkaisija noin 3 metriä, korkeus 20 cm. Tästä 5 metriä pohjoiseen
- 10?) Röykkiö/latomus, epämääräinen matala latomus, jonka halkaisija noin 2 metriä. Tämän pohjoispuolella vielä samanlainen mahdollinen kiveys 11?). Kaksi viimeistä tehty osin luonnolliseen rantavalliin.

Alueen röykkiöt ovat hyvin säilyneet. Ne ovat vaalean jäkälän peittämiä ja erottuvat tummemmasta sammalikosta vaaleina kumpuina.

Kohde tarkastettu 10.9.1997

Aiemmat tutkimukset: Tarkastus 1976, P. Purhonen

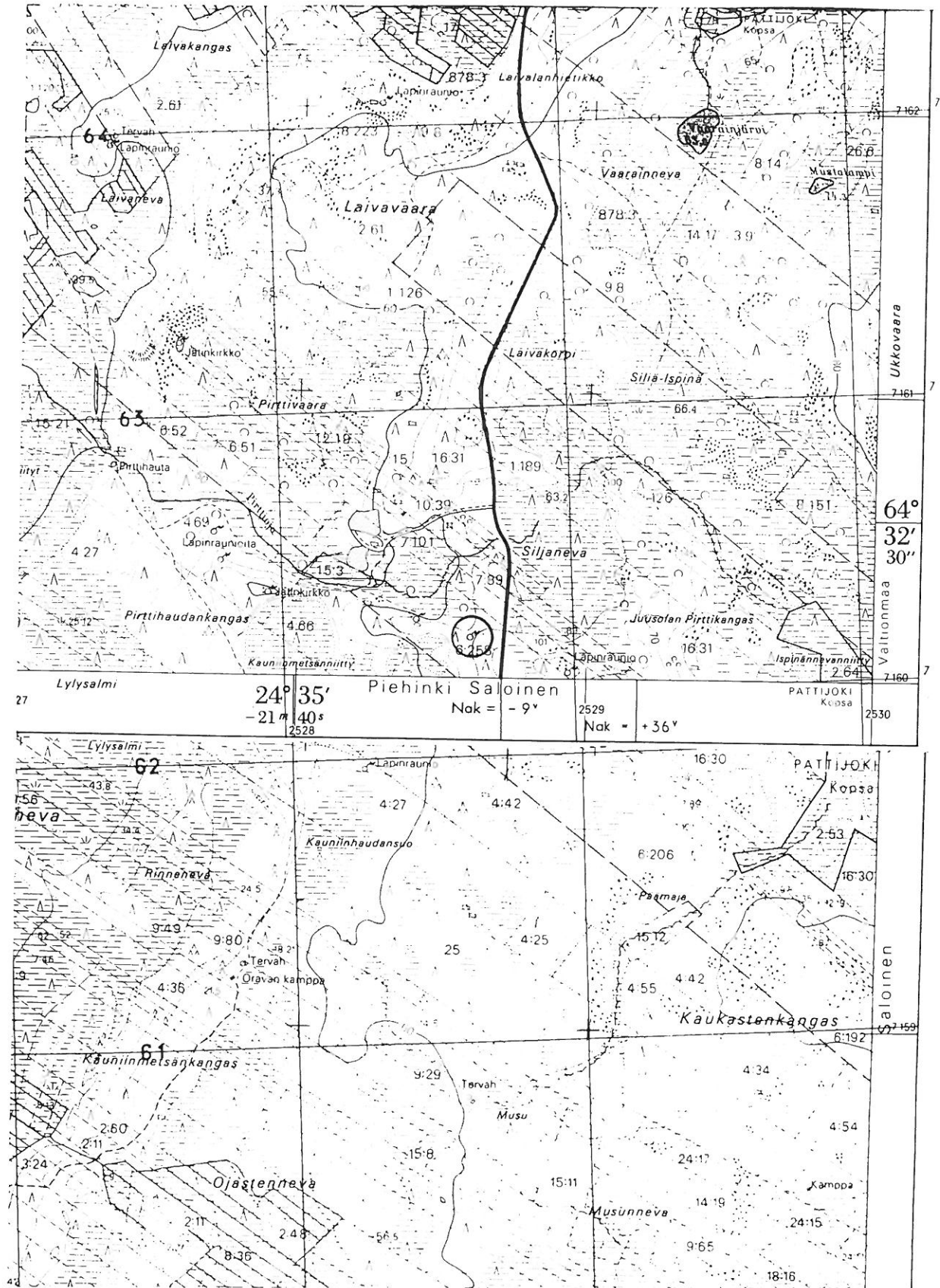
Aiemmat löydöt: -

Inventointilöydöt: -

Valokuvat: D 86 Röykkiöitä koillisesta

Kartta: Peruskarttaote 2441 07 (+2432 09), p. 1988 (+ -80).

RAAHE 21 Juusolan Pirttikankaan ja Pirttihaudankankaan väli

2441 07 KETUNPERÄ

Raahen inventointi 1997, M. Sarkkinen

RAAHE 22

Kohteen nimi: Uudenhaudankangas
 Määrittely ja mj-luokka: kivistörytkkiöitä, kuopanteita. II.
 Peruskartta: 2441 07 KETUNPERÄ
 Koordinaatit: x = n. 7164 44, y = n. 2528 17,
 z = n. 45
 Kylä, kylänosa: Savolahti, Mattilanperä
 Tila, rek:no: 7:275
 Maanomistaja: -

Kohde sijaitsee Raahen keskustasta noin 14 km kaakkoon, Mattilanperältä noin 1,5 km lounaaseen.

Uudenhaudankankaan kaakkoisreunan halki kulkee metsätie. Röstkiöt sijaitsevat tämän koillispuolella, kankaan korkeimman kohdan tuntumassa, kaakkoon viettävässä rinteessä tien varrella olevan kÄmpÄn molemmiin puolin. Paikalla on ainakin ainakin neljä selvästi erottuvaa kivistörytkkiötä joiden koko ja muoto vaihtelevat pyöreistä halkaisijaltaan 3 - 7 metrisistä, soikeaan noin 6,5 x 4,5 metriseen röstkiöön. Näiden lisäksi paikalla on ehkä puolisen tusinaa pientä aluskasvillisuuden peittämää röstkiötä. Valtaosa röstkiöistä on keskuskuopallisia. Röstkiöiden luona on myös ainakin kaksi maakuoppaa, joista suurempi on kooltaan noin 2 x 4 metriä.

Kohdetta ei tarkastettu inventoinnin aikana.

Aiemmat tutkimukset: Tarkastus 1976, P. Purhonen
 J. Itäpalo 1994, s. 91-92.

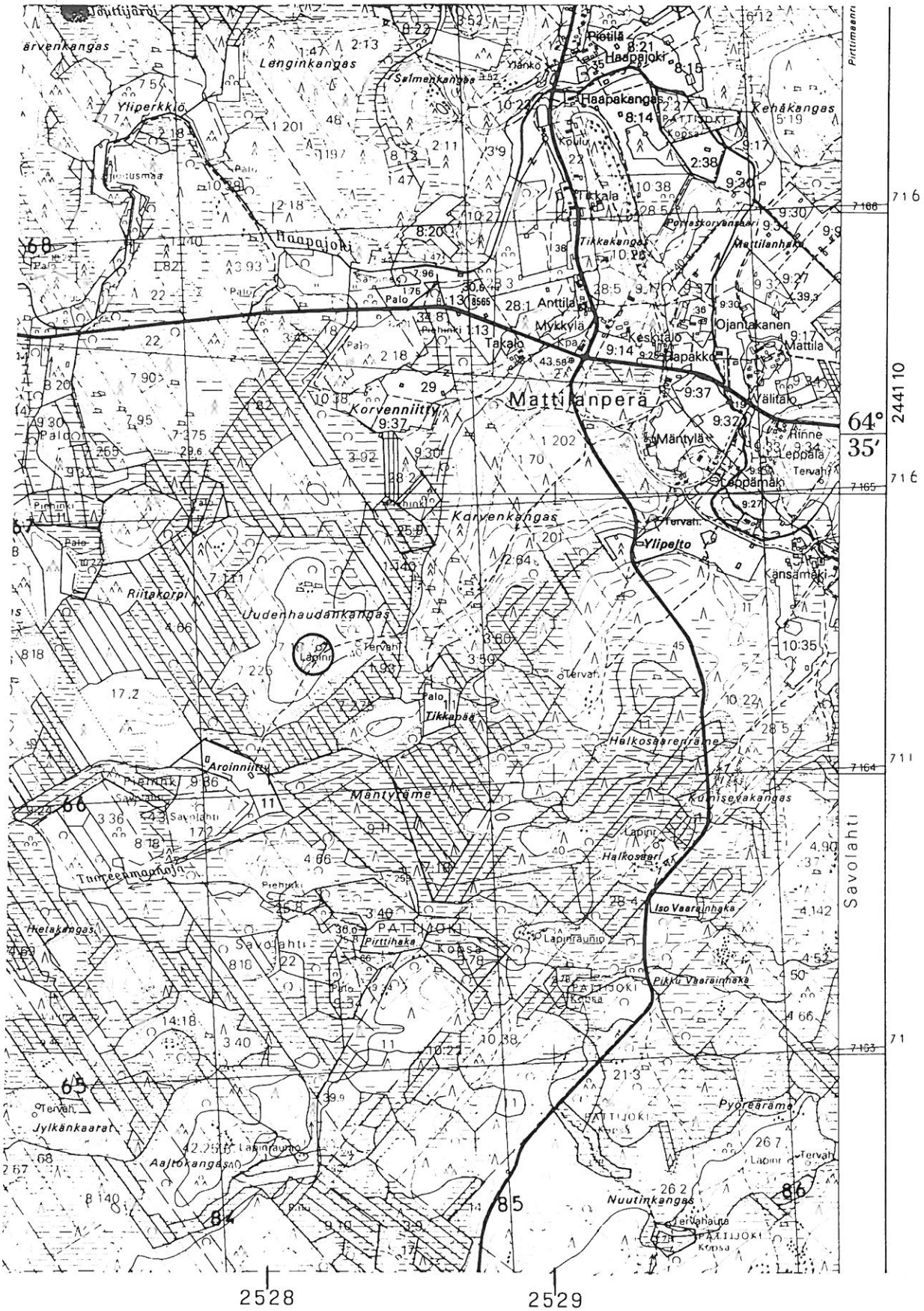
Aiemmat löydöt: -

Inventointilöydöt: -

Valokuvat: -

Kartta: Peruskarttaote 2441 07, p. 1988.

RAAHE 22 Uudenhaudankangas

2441 07 KETUNPERÄ

Raahen inventointi 1997, M. Sarkkinen

RAAHE 23

Kohteen nimi: Halkosaari
Määrittely ja mj-luokka: kiviröykkiöitä, asuinpainanne? II.
Peruskartta: 2441 07 KETUNPERÄ
Koordinaatit: x = 7163 74, y = 2529 36, z = n. 47,5
Kylä, kylänosa: Palo, Mattilanperä
Tila, rek:no: 28:4
Maanomistaja: -

Kohde sijaitsee Raahen keskustasta noin 15 km kaakkoon, Mattilanperältä noin 1,5 km etelään, Laivavaaralle johtavasta tiestä noin 100 metriä länteen.

Halkosaaren korkeimmalla kohdalla on kaksi röykkiötä:

- 1) Ala noin 8 x 10 metriä ja korkeus noin 40 cm, keskuskuopallinen. Tämän kaakkoispuolella noin 10 metrin päässä
- 2) Halkaisija noin 4 metriä, ja korkeus noin 30 cm, jäänyt osin metsäkoneen ajouran alle ja vaurioitunut.

Röykkiöistä noin 50 metriä itään hieman alempana rinteessä on halkaisijaltaan noin 10 metriä oleva vallin ympäröimä painanne, mahdollinen asuinpainanne.

Kohdetta ei tarkastettu inventoinnin aikana.

Aiemmat tutkimukset: Tarkastus 1976, P. Purhonen
J. Itäpalo 1994, s. 93.

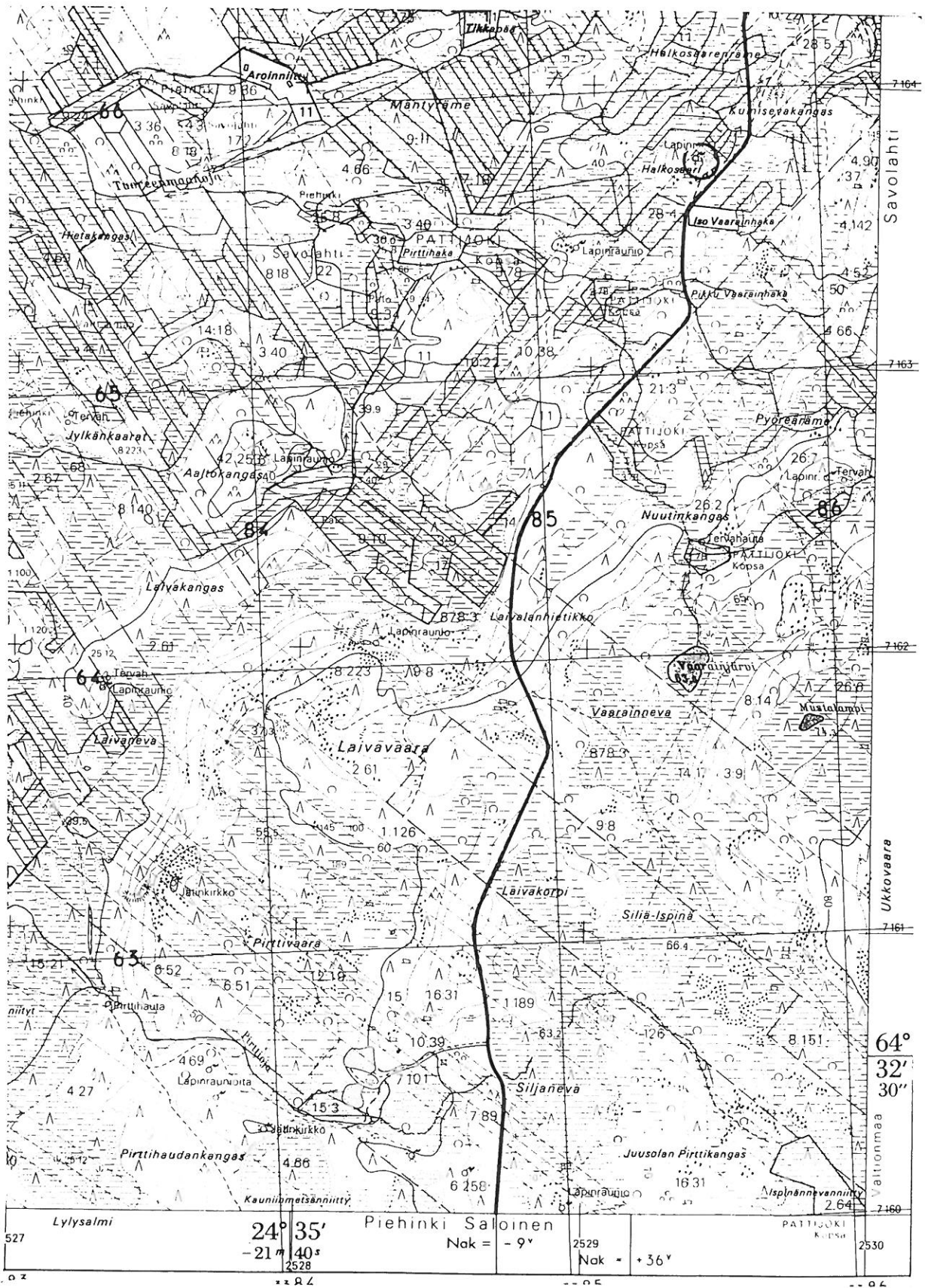
Aiemmat löydöt: -

Inventointilöydöt: -

Valokuvat: -

Kartta: Peruskarttaote 2441 07, p. 1988.

RAAHE 23 Halkosaari

2441 07 KETUNPERÄ

Raahen inventointi 1997, M. Sarkkinen

RAAHE 24

Kohteen nimi: Halkosaari SW
Määrittely ja mj-luokka: kiviröykkiö. II.
Peruskartta: 2441 07 KETUNPERÄ
Koordinaatit: x = 7163 42, y = 2528 94, z = n. 45
Kylä, kylänosa: Palo 10:22
Tila, rek:no:
Maanomistaja: -

Kohde sijaitsee Raahen keskustasta noin 15 km kaakkoon, Mattilanperältä noin 2 km etelään, Laivavaaralle johtavasta tiestä 350 metriä länteen olevan nimettömän pienen kankaan kivikkoisessa länsipäässä.

Paikalla on yksi kivistä koottu keskuskuopallinen röykkiö, jonka ala on noin 6 x 2,5 - 3 metriä ja korkeus noin 40 cm. Rakenteen keskellä olevan kuopan ala on noin 1,5 x 1 metriä. Pohjoispää rajoittuu suureen maakiveen. Rakenteen kivet ovat poikkeuksellisen kookkaita.

Kohdetta ei tarkastettu inventoinnin aikana.

Aiemmat tutkimukset: Tarkastus 1976, P. Purhonen
J. Itäpalo 1994, s. 89

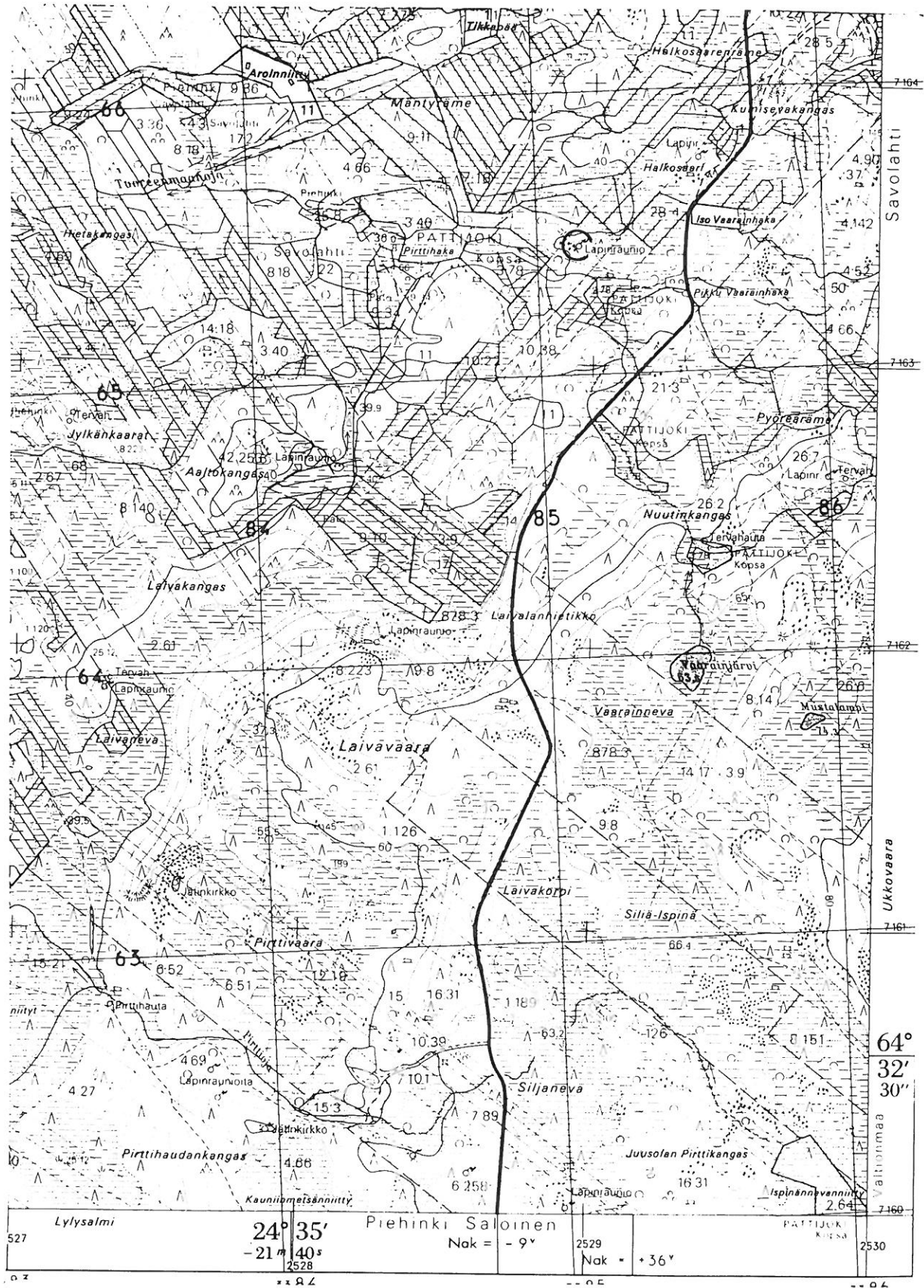
Aiemmat löydöt: -

Inventointilöydöt: -

Valokuvat: -

Kartta: Peruskarttaote 2441 07, p. 1988.

RAAHE 24 Halkosaari SW

2441 07 KETUNPERÄ

Raahen inventointi 1997, M. Sarkkinen

RAAHE 25

Kohteen nimi: Nuutinkangas
 Määrittely ja mj-luokka: kiviröykkiö. II.
 Peruskartta: 2441 07 KETUNPERÄ
 Koordinaatit: x = 7162 61, y = 2529 83, z = 67,5
 Kylä, kylänosa: Savolahti, Mattilanperä
 Tila, rek:no: 26:7
 Maanomistaja: -

Kohde sijaitsee Raahen keskustasta noin 16 km kaakkoon, Mattilanperältä noin 3 kilometriä etelään, Laivavaaran itäpuolitse kulkevasta tiestä noin 700 metriä kaakkoon ja Vaarainjärvestä noin 700 metriä koilliseen Nuutinkankaan koillisosassa.

Alueen korkeimman kohdan länsipäässä on yksi kivistä koottu hieman epämääräinen soikeahko keskuskuopallinen jäkälän peittämä kiviröykkiö. Sen ala on noin 7,5 x 4,5 metriä ja korkeus noin 60 cm. Röykkiön lähellä on hyvin epämääräinen kiveys, joka voi olla toinen röykkiö/latomus.

Kohdetta ei tarkastettu inventoinnin aikana.

Aiemmat tutkimukset: Tarkastus 1976, P. Purhonen
 J. Itäpalo 1994, s. 103-104

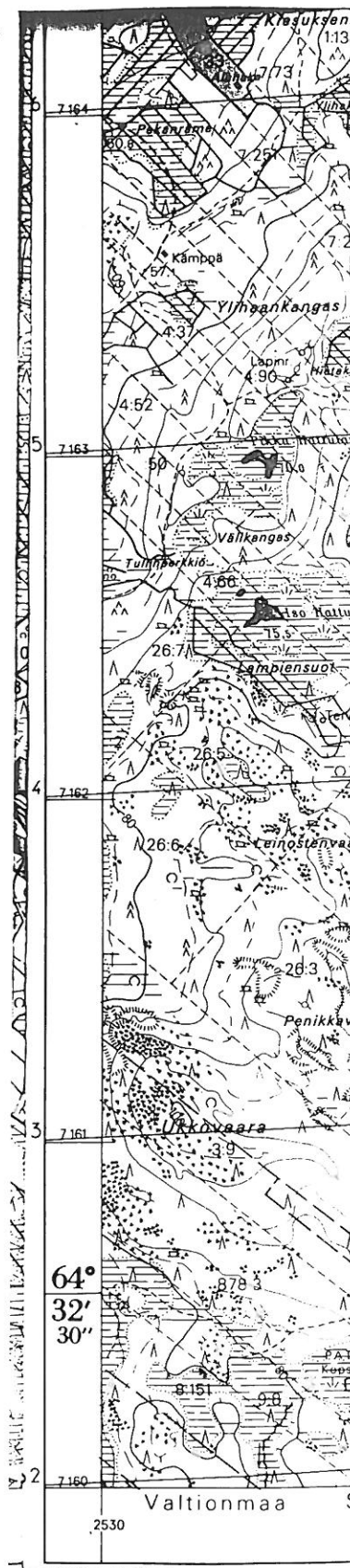
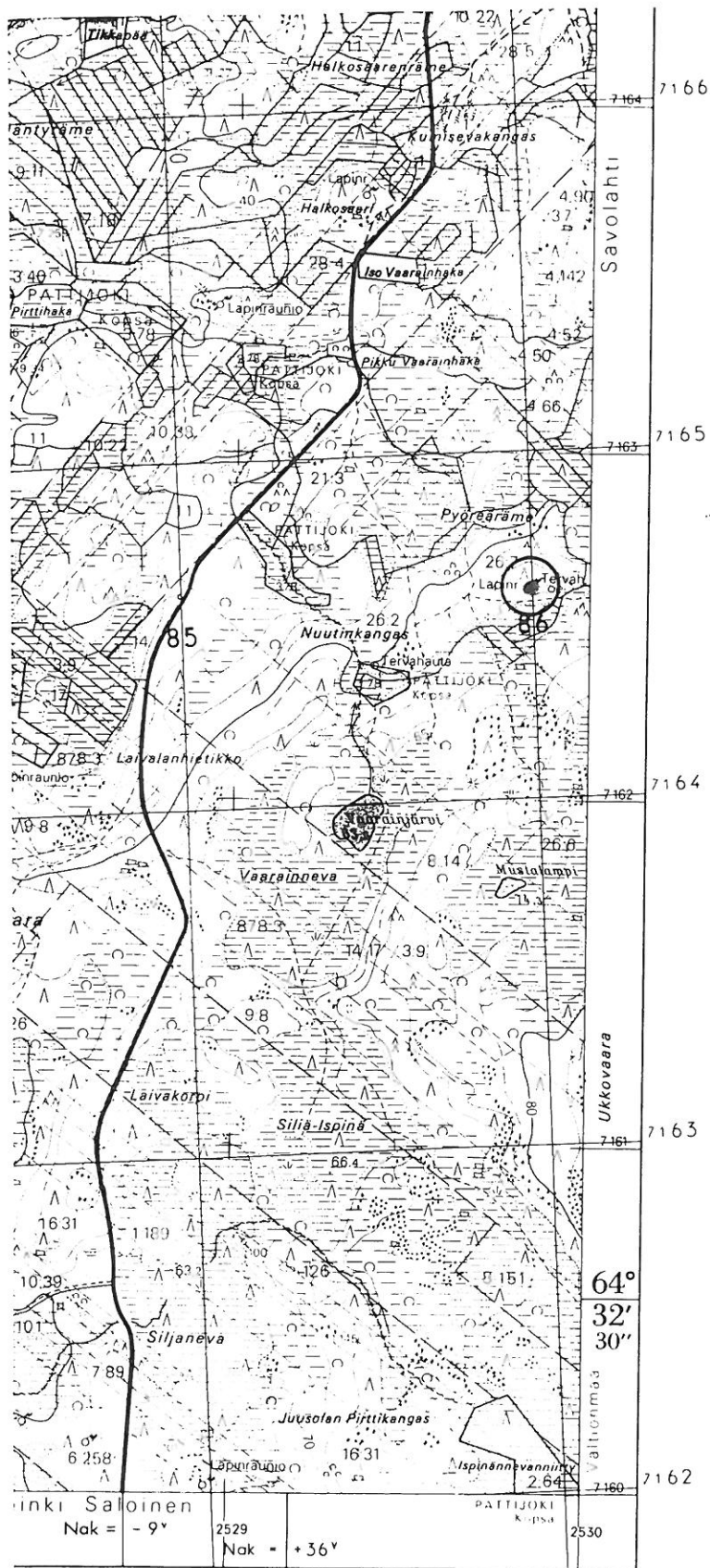
Aiemmat löydöt: -

Inventointilöydöt: -

Valokuvat: -

Kartta: Peruskarttaote 2441 07 (+ 10), p. 1988

RAAHE 25 Nuutinkangas

2441 07 KETUNPERÄ

Raahen inventointi 1997, M. Sarkkinen

RAAHE 26

Kohteen nimi: Kiili
 Määrittely ja mj-luokka: kiviröykkiöitä, 2 kpl. II.
 Peruskartta: 2441 08 RAAHE
 Koordinaatit: x = 7172 57, y = 2522 84, z = 5 - 7,5
 Kylä, kylänosa: Saloinen
 Tila, rek:no: (4,5?):238
 Maanomistaja: -

Kohde sijaitsee Raahen keskustasta noin 4 km etelään, Saloisten kirkosta noin 1,1 km itään, asutusalueiden väliin jäävän alavan maan ympäröimällä kankaalla Lipinkarinojan kaakkoispuolella.

Paikalla on kaksi kuusikossa olevaa kiviröykkiötä:

1) Alaltaan noin 4 x 5 metriä oleva neliömäinen kivikehä, jonka vallin leveys on noin 1 metri ja korkeus noin 50 cm. Se on koottu mahdollisesti lohkeilleelle kalliolle. Lounaissivulla vallissa on mahdollinen katkeama. Myös vallin sisäpuolella on jonkin verran kiviä. Tästä noin 15 - 20 metriä länteen:

2) Halkaisijaltaan noin 3 - 4 metriä oleva sammalen peittämä kumpumainen epämääräinen röykkiö, jonka korkeus on noin 20 - 50 cm.

Näiden lisäksi alueella on useita pieniä epämääräisiä aluskasvillisuuden peittämiä kiveyksiä. Kohteen korkeus merenpinnasta on sellainen, että kyse tuskin tuskin on esihistoriallisesta kohteesta. Kyseessä lienevät historiallisen ajan talonpoikaiset jäänteet.

Kohdetta ei tarkastettu inventoinnin aikana.

Aiemmat tutkimukset: Tarkastus 1976, P. Purhonen
 J. Itäpalo 1994, s. 85

Aiemmat löydöt: -

Inventointilöydöt: -

Valokuvat: -

Kartta: Peruskarttaote 2441 08, p. 1988.

2441 08 RAAHE

Raahen inventointi 1997, M. Sarkkinen

RAAHE 27

Kohteen nimi: Isokangas
 Määrittely ja mj-luokka: kiviröykkiö/-öitä? II.
 Peruskartta: 2441 07 KETUNPERÄ
 Koordinaatit: a) x = 7169 01, y = 2525 13, z = 30
 b) x = 7168 89, y = 2525 14, z = 25 - 27,5
 Kylä, kylänosa: Savolahti
 Tila, rek:no: a) 7:14, b) 7:269
 Maanomistaja: -

Kohde sijaitsee Raahen keskustasta noin 8 km eteläkaakkoon, Haapa-järven tekojärven eteläisen lahden itäpuolisella kankaalla Isokan-kaan ja Isosaaren välissä.

Paikalla pitäisi olla kaksi kiviröykkiötä, jotka on merkitty perus-kartalle. Inventoinnin yhteydessä näistä löydettiin vain eteläi-tempi b) röykkiö. Se sijaitsee loivasti etelään viettävällä rin-teellä kankaan läsireunaa pohjoiseen kulkevan ajouran itäpuolella. Kysessä on halkaisijaltaan noin 3,5 metriä oleva keskuskuopallinen kehäröykkiö, jonka korkeus on noin 20 - 30 cm. Keskuskuopan halkai-sija on noin 1 metri ja syvyys noin 30 cm. Röykkiön on sammalen peittämä ja ilmeisesti rakkaan tehty, sillä röykkiön ympärillä tun-tui kivikko aluskasvillisuuden ja kuntan alla.

Röykkiötä a) etsittiin sekä koordinaattien osoittamasta kivikosta, että tämän lähialueelta, mutta ilman tulosta.

Kohde tarkastettu 12.9.1997

Aiemmat tutkimukset: Tarkastus 1976, P. Purhonen

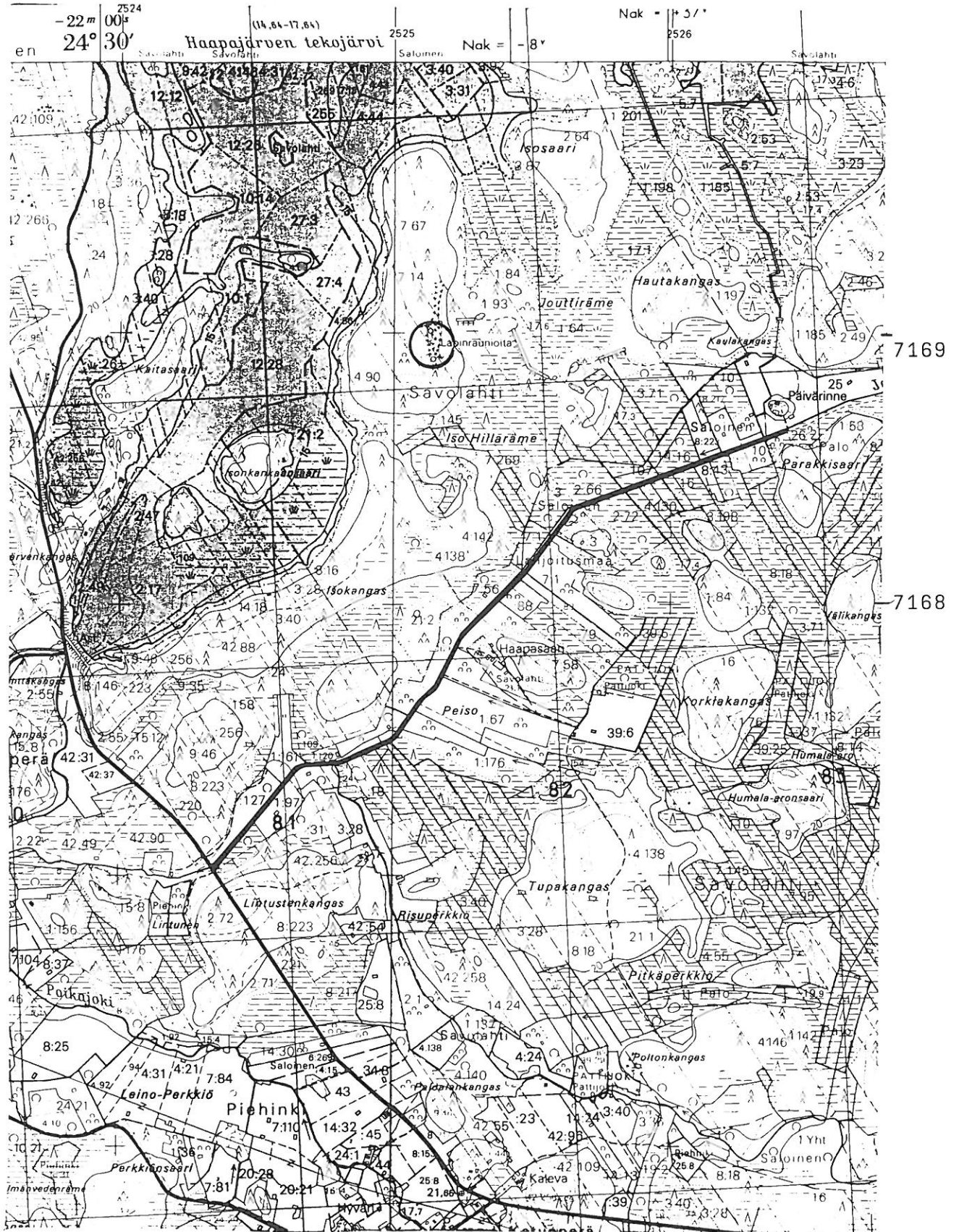
Aiemmat löydöt: -

Inventointilöydöt: -

Valokuvat: -

Kartta: Peruskarttaote 2441 07, p. 1988.

RAAHE 27 Isokangas

2441 07 KETUNPERÄ

Raahen inventointi 1997, M. Sarkkinen

RAAHE 28

Kohteen nimi: Jouttimäki
 Määrittely ja mj-luokka: kiviröykkiö, kuoppia. II/III.
 Peruskartta: 2441 07 KETUNPERÄ
 Koordinaatit: x = 7167 00, y = 2526 94, z = n. 32,5
 Kylä, kylänosa: Savolahti
 Tila, rek:no: 1:48
 Maanomistaja: -

Kohde sijaitsee Raahen keskustasta noin 10 km eteläkaakkoon, Matti-
 lanperältä noin 2,5 km länsiluoteeseen, Jouttijärvestä 400 metriä
 luoteeseen olevalla kankaalla.

Peruskartalle merkitty röykkiö on tuhoutunut, kun sen paikalta on
 otettu soraa. Kankaalla on ainakin kolme ilmeisen iäkästä maakuop-
 paa, joiden halkaisija vaihtelee 2,5 - 4 metrin välillä. Syvyyttä
 kuopanteilla on 40 - 100 cm. Kankaalla on myös selvästi uudempia
 sorantarkistuskuoppia.

Kohdetta ei tarkastettu inventoinnin aikana.

Aiemmat tutkimukset: J. Itäpalo 1994, s. 88 - 89

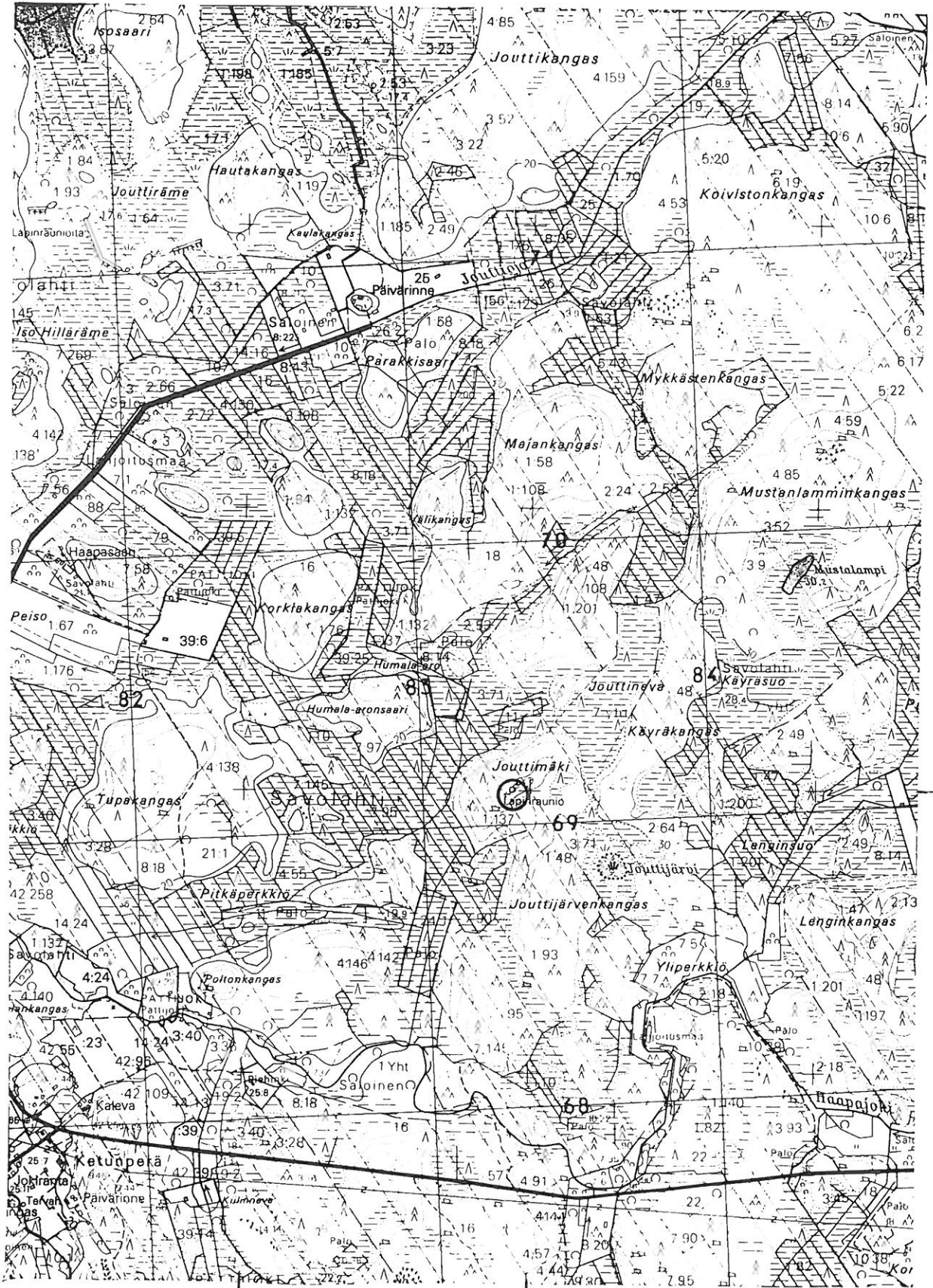
Aiemmat löydöt: -

Inventointilöydöt: -

Valokuvat: -

Kartta: Peruskarttaote 2441 07, p. 1988.

RAAHE 28 Jouttimäki

2441 07 KETUNPERÄ
 Raahen inventointi 1997, M. Sarkkinen

RAAHE 29

Kohteen nimi: Aaltokangas
Määrittely ja mj-luokka: kivikehiä/-kuoppia, 4 kpl. II.
Peruskartta: 2441 07 KETUNPERÄ
Koordinaatit: x = 7162 65, y = 2527 86, z = n. 45
Kylä, kylänosa: Saloinen, Laivavaara
Tila, rek:no: 42:253
Maanomistaja: -

Kohde sijaitsee Raahen keskustasta noin 15,5 km eteläkaakkoon, Mattilanperältä noin 3 km etelälounaaseen, Laivavaaran itäpuolitse kulkevasta tiestä noin 1 km länteen, Laivavaaran pohjoispuolisella kankaalla.

Kankaan korkeimman kohdan eteläreunalla on neljä vallin ympäröimää kuopallista kivikehää. Niiden halkaisija on vaihtelee 1,5 ja 3 metrin välillä ja syvyys noin 25 - 35 cm välillä. Vallien leveys ja korkeus vaihtelee myös, mutta pääosin ne ovat matalia noin 10 cm korkeita. Kaikki paikalla olevat rakenteet ovat sammalen ja muun aluskasvillisuuden peittämiä.

Kohdetta ei tarkastettu inventoinnin aikana.

Aiemmat tutkimukset: Tarkastus 1976, P. Purhonen
J. Itäpalo 1994, s. 90 - 91

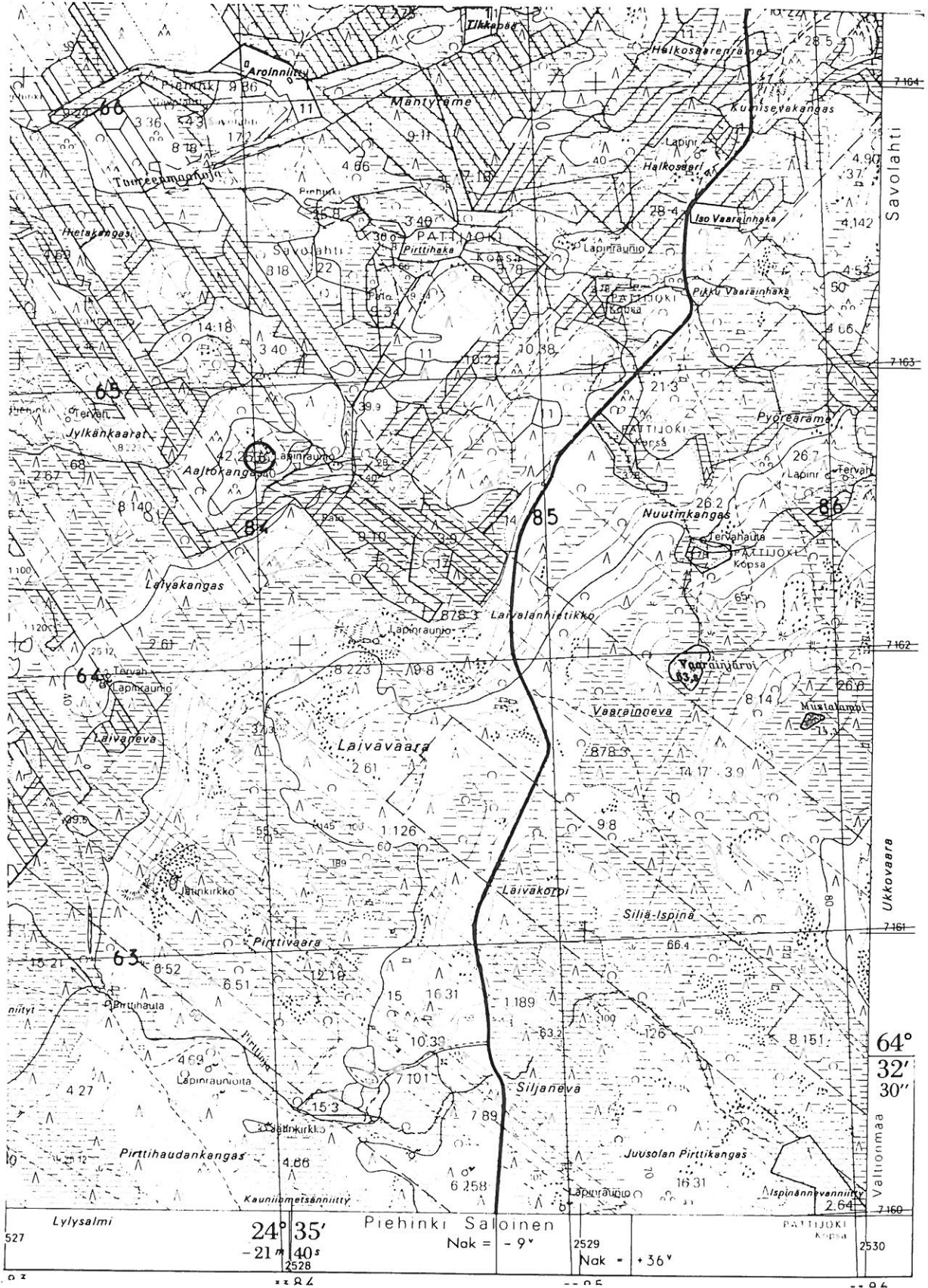
Aiemmat löydöt: -

Inventointilöydöt: -

Valokuvat: -

Kartta: Peruskarttaote 2441 07, p. 1988.

RAAHE 29 Aaltokangas

2441 07 KETUNPERÄ

Raahen inventointi 1997, M. Sarkkinen

RAAHE 30

Kohteen nimi: Kaskela
 Määrittely ja mj-luokka: talonpaikka, hist.aikaa.
 Peruskartta: 2441 08 RAAHE
 Koordinaatit: x = 7171 02, y = 2526 86, z = n. 20
 Kylä, kylänosa: Palo, Kaskelankangas
 Tila, rek:no: 8:30
 Maanomistaja: -

Kohde sijaitsee Raahen keskustasta noin 6,5 km kaakkoon, Haapajärven tekojärvestä noin kilometri koilliseen ja Kaskelan talosta 300 metriä eteläkaakkoon.

Paikalla on kaikkiaan kuusi suorakaiteen muotoista talonpohjaa, joiden ala on noin 4 x 5 metriä ja korkeus noin 75 - 150 cm. Oviaukkojen paikat ovat näkyvissä ja ainakin yhdessä on kiukaanpaikka. Rakenteet on kylmämuurattu varsin huolellisesti. Kyseessä on historiallisen ajan talonpaikka. Aiemman tarkastuksen jälkeen ei näyttänyt tapahtuneen muutoksia.

Kohde on merkitty peruskartalle.

Kohde tarkastettu 12.9.1997

Aiemmat tutkimukset: Tarkastus 1976, P. Purhonen

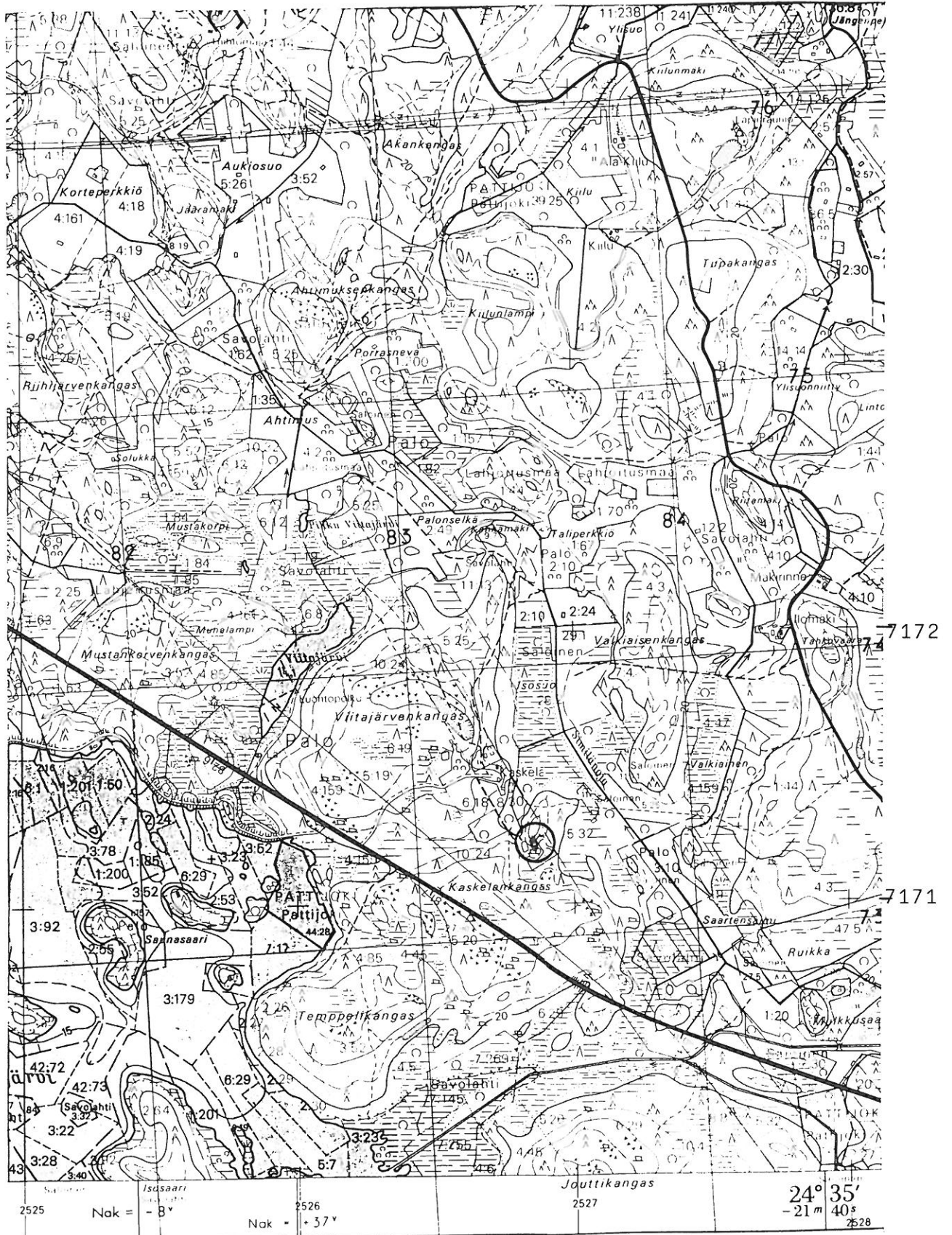
Aiemmat löydöt: -

Inventointilöydöt: -

Valokuvat: -

Kartta: Peruskarttaote 2441 08, p. 1988.

RAAHE 30 Kaskela

2441 08 RAAHE

Raahen inventointi 1997, M. Sarkkinen

RAAHE 31

Kohteen nimi: Kiimakaara
Määrittely ja mj-luokka: kiviröykkiö. II.
Peruskartta: 2432 09 KOPISTO
Koordinaatit: x = 7155 75, y = 2528 64, z = n. 65
Kylä, kylänosa: Piehinki
Tila, rek:no: Sippola 10:3
Maanomistaja: Niilo Sippala
Ylipääntie 438, 92220 Piehinki

Kohde sijaitsee Raahen keskustasta noin 22 km eteläkaakkoon, Piehinginjoen ja Ispinänojan välisellä alueella olevalla kankaalla, noin 1,4 km Härköpirtistä kaakkoon.

Kivikkoisen mäntyä kasvavan harjanteen korkeimmalla kohdalla on pyöreä röykkiö, jonka halkaisija on noin 4 metriä. Jäkälän peittämä röykkiö on koottu halkaisijaltaan noin 20 - 30 cm olevista kivistä ja sen korkeus on noin 40 cm. Röykkiön päällä on nuotionpaikka, mutta muutoin se on hyvin säilynyt.

Kohdetta ei tarkastettu inventoinnin aikana.

Aiemmat tutkimukset: Inventointi 1993, M. Sarkkinen

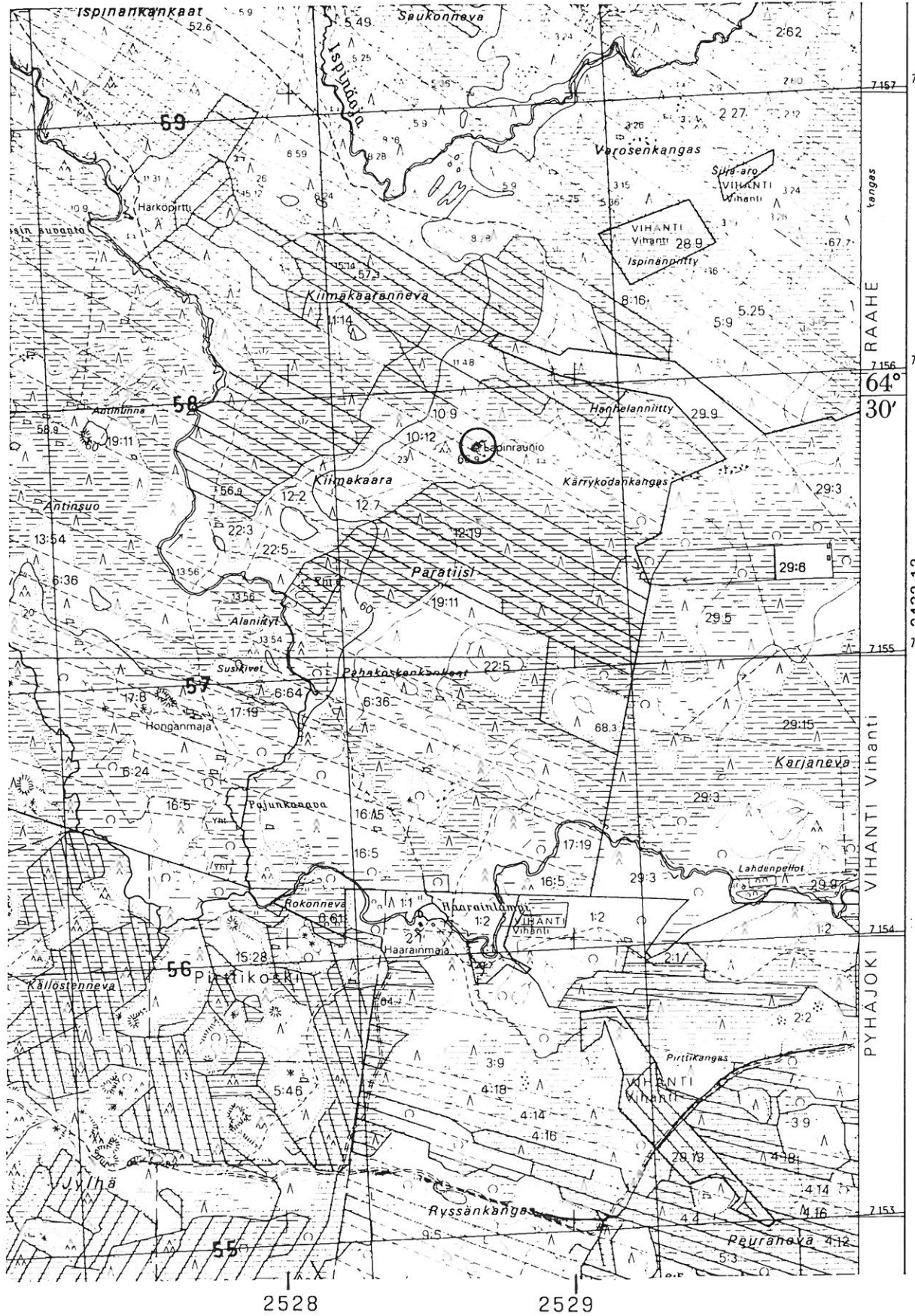
Aiemmat löydöt: -

Inventointilöydöt: -

Valokuvat: -

Kartta: Peruskarttaote 2432 09, p. 1980.

RAAHE 32 Kiimakaara

2432 09 KOPISTO

Raahen inventointi 1997, M. Sarkkinen

RAAHE 32

Kohteen nimi: Hautakangas
 Määrittely ja mj-luokka: kiviröykkiöitä, 3 kpl. II.
 Peruskartta: 2441 10 KOPSA
 Koordinaatit: x = n. 7164 54, y = n. 2532 08,
 z = n. 70
 Kylä, kylänosa: Saloinen, Romuperä
 Tila, rek:no: 11:13
 Maanomistaja: -

Kohde sijaitsee Raahen keskustasta noin 15 km kaakkoon, Romuperältä noin 1,5 km pohjoiseen, Mattilanperältä Kopsaan johtavan tien eteläpuolella olevalla kankaalla, tiestä noin 100 metriä lounaaseen.

Paikalla on kolme kiviröykkiötä, jotka sijaitsevat rivissä kankaan korkeimmalla kohdalla.

1) Röykkiön halkaisija noin 11 metriä ja korkeus noin 80 cm, keskuskuoppa noin 4,5 x 3 metriä, syvyys noin 70 cm. Heti lännessä
 2) Röykkiön halkaisija noin 10 metriä, korkeus 70 cm, keskuskuoppa kuten edellä. Tästä noin 10 metriä länteen
 3) Röykkiö, jonka halkaisija noin 4 metriä ja korkeus noin 30 cm, keskuskuopan halkaisija noin 1,5 metriä ja syvyys noin 20 cm.
 Lisäksi alueella pienempiä epämääräisiä mahdollisia kiveyksiä sekä muutamia kuopanteita.

Kohdetta ei tarkastettu inventoinnin aikana.

Aiemmat tutkimukset: Tarkastus 1976. P. Purhonen
 J. Itäpalo 1994, s. 109 - 110

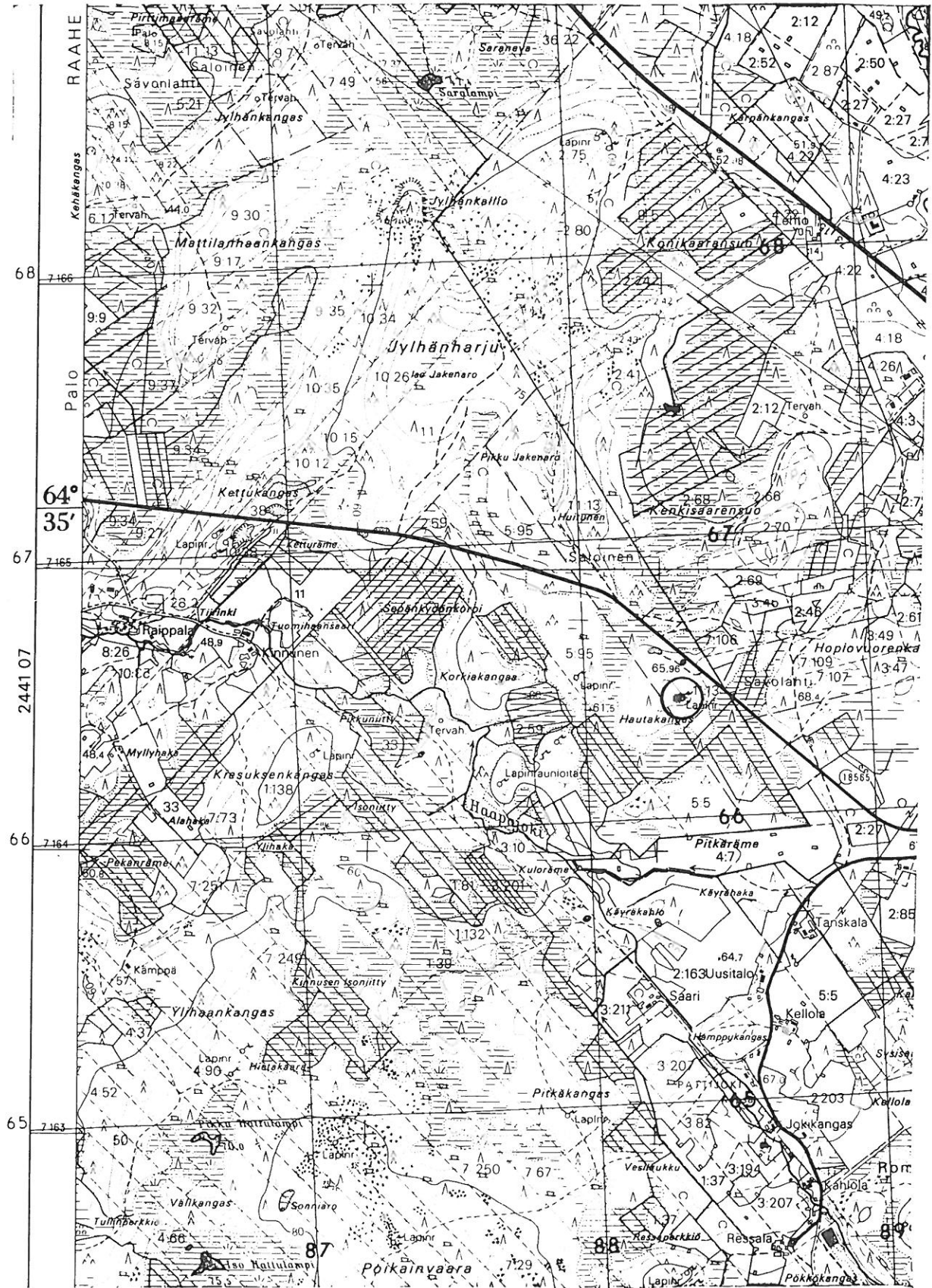
Aiemmat löydöt: -

Inventointilöydöt: -

Valokuvat: -

Kartta: Peruskarttaote 2441 10, p. 1988.

RAAHE 32 Hautakangas

2532

2441 10 KOPSA

Raahen inventointi 1997, M. Sarkkinen

RAAHE 33

Kohteen nimi: Korkiakangas E
 Määrittely ja mj-luokka: kiviröykkiö. II.
 Peruskartta: 2441 10 KOPSA
 Koordinaatit: x = 7164 62, y = 2531 71, z = n. 65
 Kylä, kylänosa: Savolahti, Romuperä
 Tila, rek:no: 9:95
 Maanomistaja: -

Kohde sijaitsee Raahen keskustasta noin 15 km kaakkoon, Romuperältä noin 2 km pohjoisluoteeseen, Mattilanperältä Kopsaan johtavasta tiestä noin 300 metriä etelään olevan matalahkon nimettömän kankaan korkeimman kohdan länsiosassa.

Paikalla on yksi kivistä koottu röykkiö, jonka halkaisija on noin 4,5 - 6 metriä ja korkeus noin 50 cm tai hieman enemmän. Röykkiön rakenteessa on käytetty hyväksi muutamia maakiviä. Rakenne on aluskasvillisuuden peittämä.

Kohdetta ei tarkastettu inventoinnin aikana.

Aiemmat tutkimukset: Tarkastus 1976, P. Purhonen
 J. Itäpalo 1994, s. 105

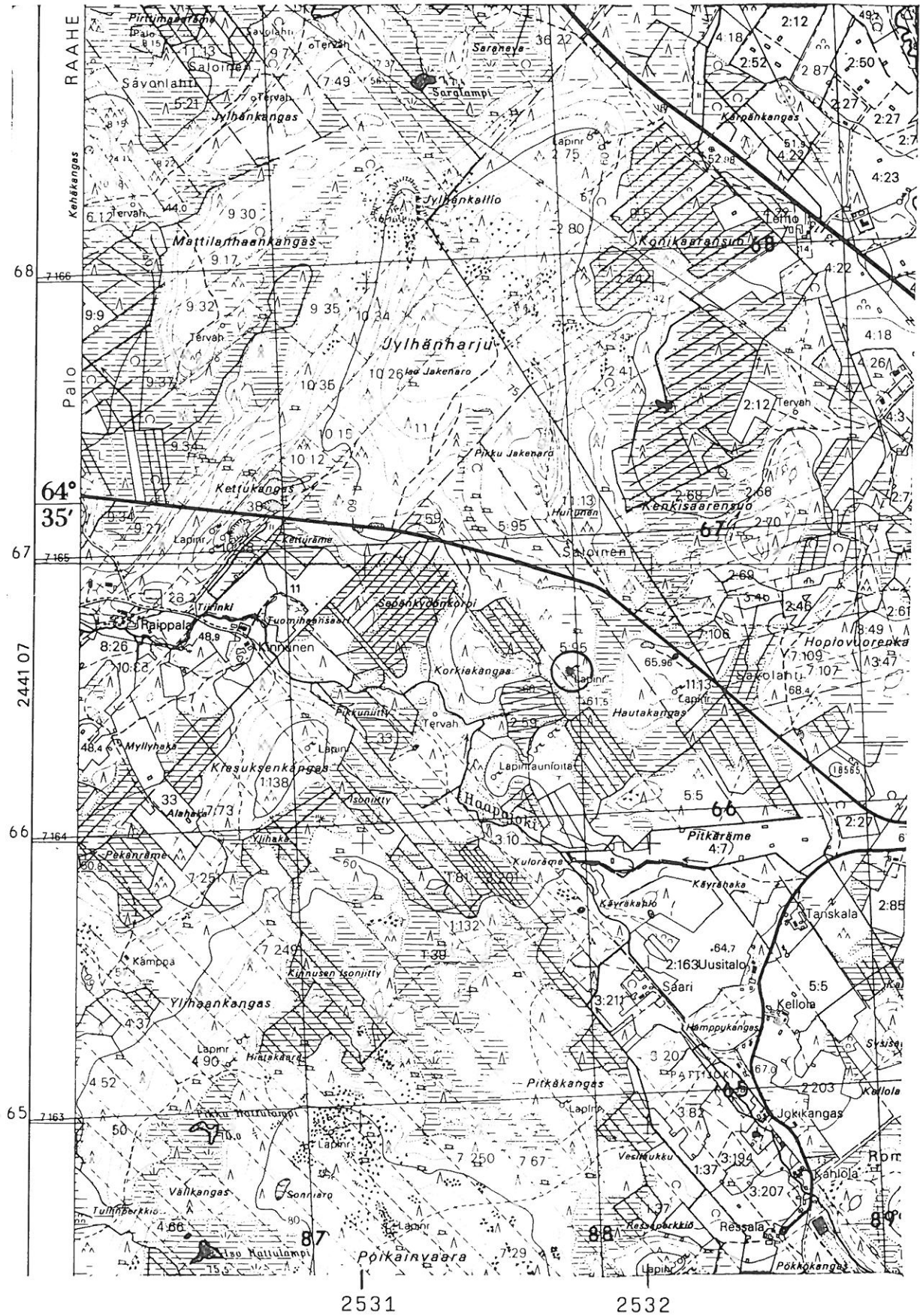
Aiemmat löydöt: -

Inventointilöydöt: -

Valokuvat: -

Kartta: Peruskarttaote 2441 10, p. 1988.

RAAHE 33 Korkiakangas E

2441 10 KOPSA
 Raahen inventointi 1997, M. Sarkkinen

RAAHE 34

Kohteen nimi: Hautakangas SW
 Määrittely ja mj-luokka: kivistörykkeitä 5 kpl, II.
 Peruskartta: 2441 10 KOPSA
 Koordinaatit: x = n. 7164 32-40, y = n. 2531 60-66
 z = n. 65
 Kylä, kylänosa: Savolahti, Romuperä
 Tila, rek:no: 2:59
 Maanomistaja: -

Kohde sijaitsee Raahen keskustasta noin 15 km kaakkoon, Romuperältä noin 1,5 km pohjoisluoteeseen, Mattilanperältä Kopsaan johtavasta tiestä 600-700 metriä etelään olevalla nimettömällä kankaalla Haa-pajoesta 300 - 400 metriä koilliseen.

Paikalla on ainakin viisi erilaista kivistörykkeitä:

- 1) Rökkiö on halkaisijaltaan noin 5,5 metriä ja 70 - 80 cm korkea jäkälän ja sammalen peittämä kiveyksistä pohjoisin. Heti lounaassa
- 2) Rökkiö, joka on halkaisijaltaan noin 3 metriä ja 30 cm korkea keskuskuopallinen pengottu kiveys. Tästä noin 40 metriä lounaaseen
- 3) Rökkiö, joka on halkaisijaltaan noin 3 metriä ja 40 cm korkea soikeahko kiveys. Tästä noin 30 metriä lounaaseen
- 4) Rökkiö, joka on alaltaan noin 6 x 3 metriä ja korkeudeltaan noin 40 cm oleva maan- ja kivensekainen pitkulaisen soikea kasvillisuuden peittämä kumpare. Tästä viittisen metriä lounaaseen on Rökkiö
- 5), joka on halkaisijaltaan noin 6 metriä ja korkeudeltaan 70 cm oleva soikeahko kiveys, jonka rakenteessa on käytetty hyväksi maa-kiviä, jollaiseen se pohjoisreunassaan rajautuu. Käytetyt kivet on melko kookkaita. Eteläpäättä on pengottu.

Kohdetta ei tarkastettu inventoinnin aikana.

Aiemmat tutkimukset: Tarkastus 1977, P. Purhonen
 J. Itäpalo 1994, s. 101 - 102

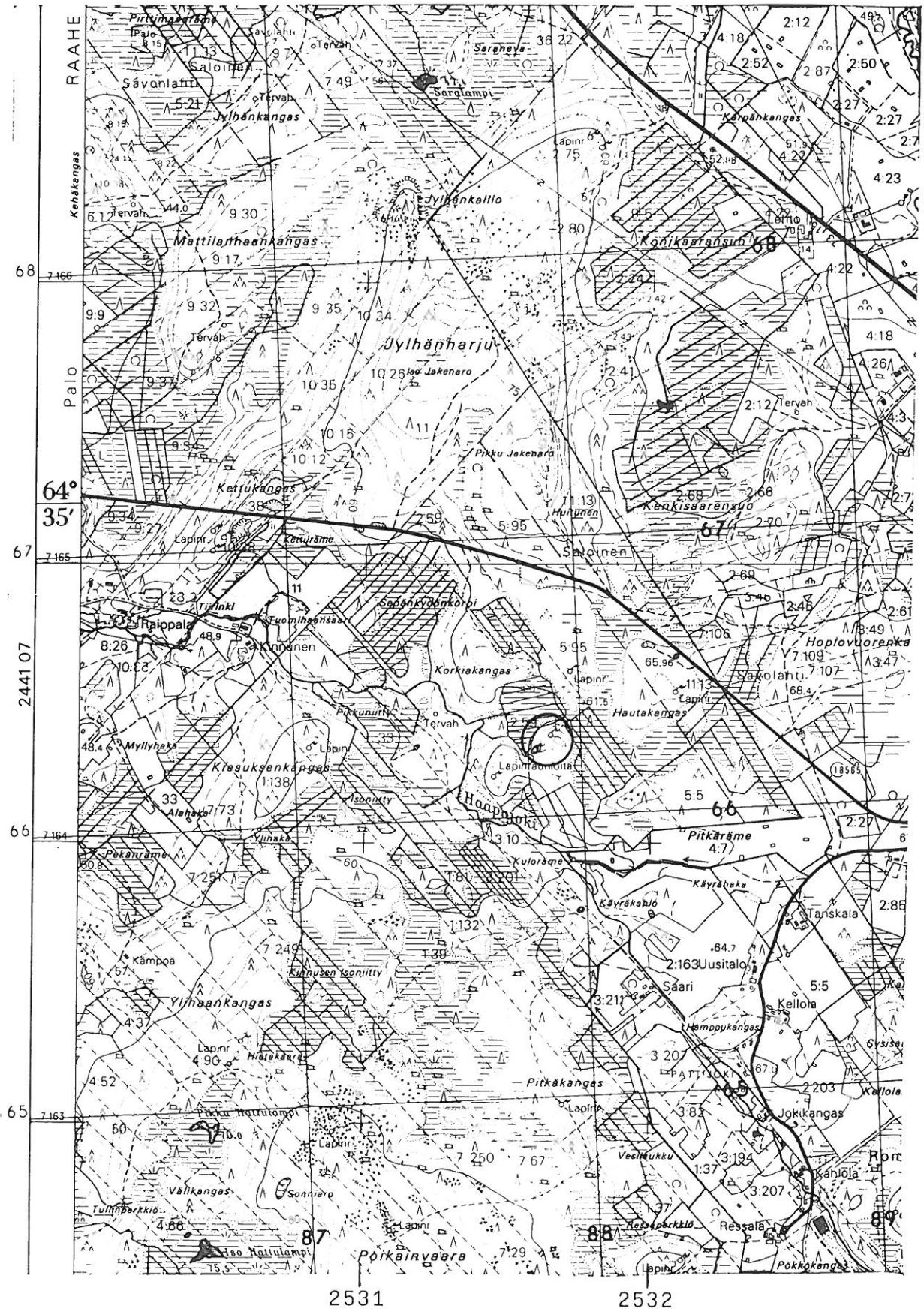
Aiemmat löydöt: -

Inventointilöydöt: -

Valokuvat: -

Kartta: Peruskarttaote 2441 10, p. 1988.

RAAHE 34 Hautakangas SW

2441 10 KOPSA

Raahen inventointi 1997, M. Sarkkinen

RAAHE 35

Kohteen nimi: Korkiakangas S
 Määrittely ja mj-luokka: kiviröykkiöitä, 2 kpl. II.
 Peruskartta: 2441 10 KOPSA
 Koordinaatit: x = 7164 24, y = 2531 45, z = n. 62,5
 Kylä, kylänosa: Savolahti, Romuperä
 Tila, rek:no: 2:59
 Maanomistaja: -

Kohde sijaitsee Raahen keskustasta noin 15 km kaakkoon, Romuperältä noin 1,5 km pohjoisluoteeseen, Mattilanperältä Kopsaan johtavasta tiestä noin 700 - 800 metriä etelään, Haapajoen koillispuolisella pienellä nimettömällä kankaalla.

Kankaan korkeimman kohdan joenpuoleisella länsireunalla on kaksi röykkiötä:

- 1) Röykkiö, alaltaan noin 4,5 x 5 metriä ja korkeudeltaan noin 50 cm soikeahko kiveys, jonka keskellä on 1,4 x 2 metriä oleva noin 30 cm syvä pengottu kuopanne. Röykkiöstä noin 10 metriä etelään
- 2) Röykkiö, jonka halkaisija on noin 4 metriä ja korkeus 40 cm. Keskuskuopan halkaisija on 1,5 metriä ja syvyys 30 - 40 cm. Molemmat ovat aluskasvillisuuden peittämiä, joskin kivet ovat paikoin näkyvissä.

Kohdetta ei tarkastettu inventoinnin aikana.

Aiemmat tutkimukset: Tarkastus 1977, P. Purhonen
 J. Itäpalo 1994, s. 100 - 101

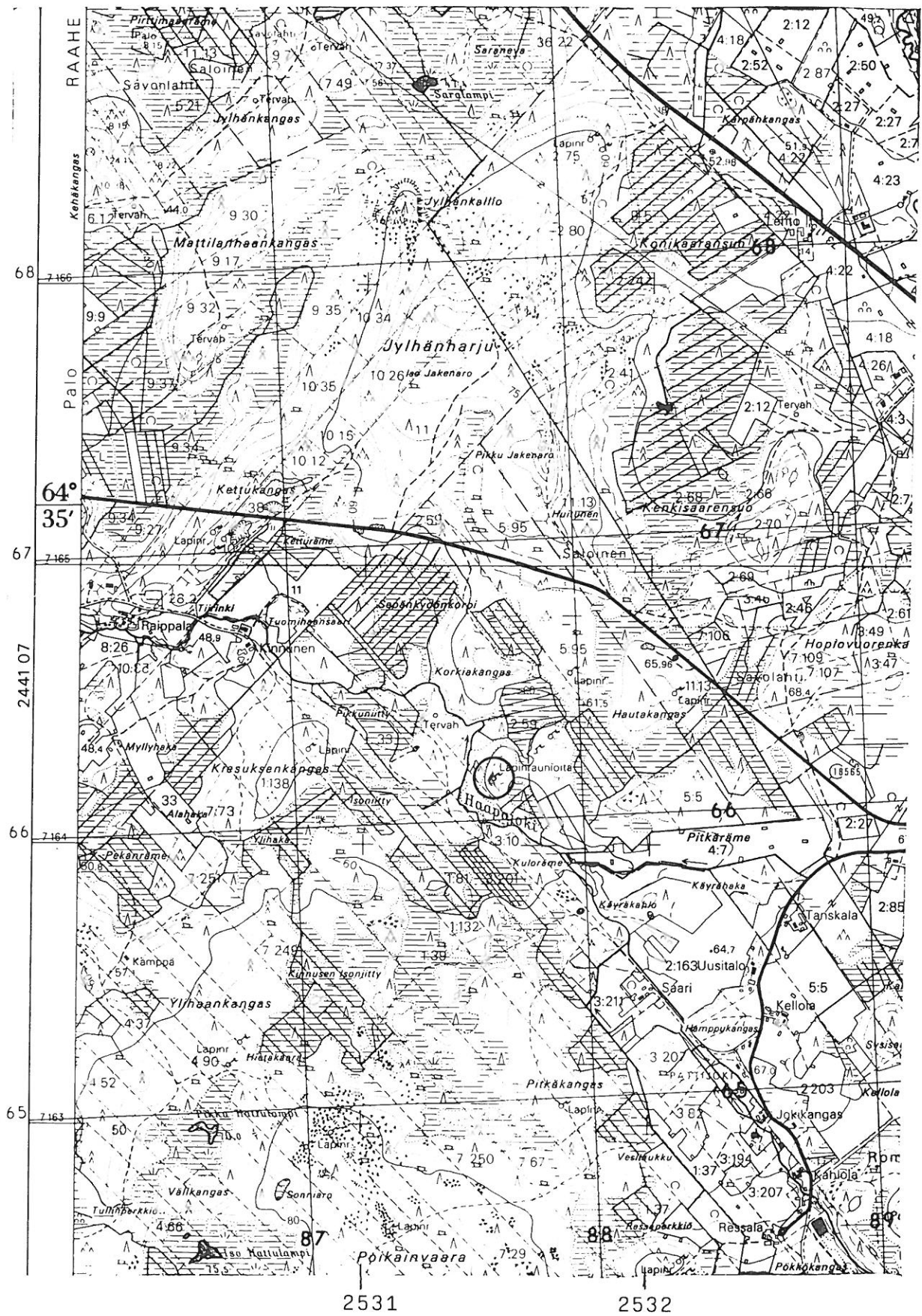
Aiemmat löydöt: -

Inventointilöydöt: -

Valokuvat: -

Kartta: Peruskarttaote 2441 10, p. 1988.

RAAHE 35 Korkiakangas S

2441 10 KOPSA

Raahen inventointi 1997, M. Sarkkinen

RAAHE 36

Kohteen nimi: Ressaperkkiö

Määrittely ja mj-luokka: kivistä rökkiöitä 4 kpl, kivikehä ja kivivalli, hist. aikaa? II/III?

Peruskartta: 2441 10 KOPSA

Koordinaatit: 1) x = 7162 50, y = 2532 12, z = n. 82,5
2) x = 7162 45, y = 2532 15, z = n. 78

Kylä, kylänosa: Savolahti, Romuperä

Tila, rek:no: 1:37

Maanomistaja: -

Kohde sijaitsee Raahen keskustasta noin 17 km kaakkoon, Romuperän Ressalan talosta 350 metriä länsilounaaseen Ressaperkkiö nimisen peltoalueen eteläpuolisen kankaan korkeimmalla kohdalla ja sen etelärinteellä.

Paikalla on rökkiöitä ja kivistä rakenteita kahdessa kohtaa:

- 1) Rökkiö, jonka koko on noin 5 x 2,5 metriä ja korkeus 60 cm. Pitkänomainen suippo soikio, jossa pintakasvillisuutta niukasti, koottu varsin kookkaista kivistä. Heti tämän pohjoispuolella
- 2) Kivikehä, jonka halkaisija noin 6,5 metriä, noin 1 - 1,5 metriä leveä valli korkeimmillaan noin metrin, pohjoisreuna epämääräinen. Näistä kolmisenkymmentä metriä etelää on kolme rökkiötä
- 3) Rökkiö, jonka halkaisija noin 4 metriä ja korkeus noin 30 cm, keskuopan halkaisija noin 2 metriä ja syvyys 10 - 20 cm. 3 m NE
- 4) Rökkiö, jonka koko noin 4 x 5 metriä ja korkeus puolisen metriä, soikeahko, itäreunaa pengottu. Tästä noin 5 m kaakkoon
- 5) Rökkiö, jonka halkaisija noin 5 metriä ja korkeus noin 70 cm, kiveyksessä kasvaa pari koivua. Maasto laskee heti kaakkoispuolella.

Viimeisten kolmen rökkiön alapuolella suon reunassa polun vieressä on 30 - 40 metriä pitkä valli, jonka päät taittuvat ylärinteeseen. Vallin luonne epäselvä, kyseessä voi olla raivio tai luonnonmuodostuma. Kokonaisuudessaan kohteessa voi olla kyse historiallisen ajan talonpoikaisista viljelysraunioista.

Kohdetta ei tarkastettu inventoinnin aikana.

Aiemmat tutkimukset: Tarkastus 1977, P. Purhonen
J. Itäpalo 1994, s. 42, 113 - 114

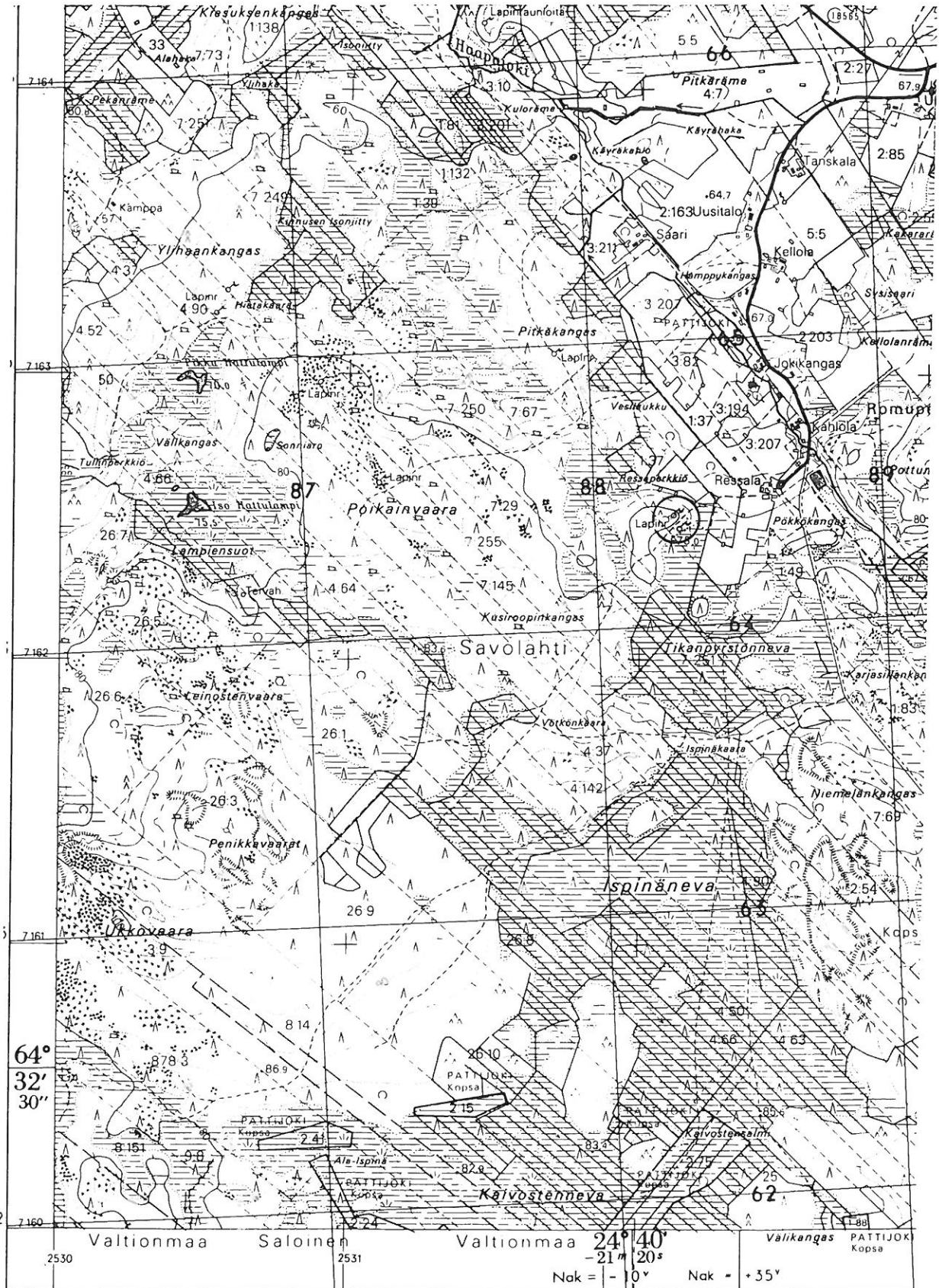
Aiemmat löydöt: -

Inventointilöydöt: -

Valokuvat: -

Kartta: Peruskarttaote 2441 10, p. 1988.

RAAHE 36 Ressaperkkiö

2441 10 KOPISTO

Raahen inventointi 1997, M. Sarkkinen

RAAHE 37

Kohteen nimi: Pitkäkangas
 Määrittely ja mj-luokka: kiviröykkiö, kuopanteita. II.
 Peruskartta: 2441 10 KOPSA
 Koordinaatit: x = 7163 07, y = 2531 70, z = n. 77,5
 Kylä, kylänosa: Savolahti, Romuperä
 Tila, rek:no: 1:39
 Maanomistaja: -

Kohde sijaitsee Raahen keskustasta noin 16 km kaakkoon, Romuperän Ressalasta 900 metriä luoteeseen, Poikainvaaran ja Haapajoen välisellä kankaalla, joesta puolisen kilometriä länteen.

Pitkäkangas on suhteellisen korkea ja kapea moreeniharjanne, jonka korkeimman kohdan pohjoisosassa sijaitsee yksi kivistä koottu keskuskuopallinen röykkiö. Sen halkaisija on noin 5 metriä ja korkeus 20 cm. Röykkiö sijaitsee alueen halki kulkevan polun koillispuolella. Röykkiöstä vajaan 10 metriä lounaaseen polun toisella puolen on alaltaan 2,5 x 5 metrin painanne, jonka luoteispäässä on halkaisijaltaan pari kolme metrin kumpu. Tämän itäpuolella polun toisella puolen on mahdollinen matala keskuskuopallinen(?) kiveys, jonka halkaisija on noin 4 metriä. Näistä 30 - 40 metriä luoteeseen on alaltaan noin 3 x 5 metriä oleva ja 40 cm syvä soikea painanne. Lisäksi kolmesta ensimmäisestä rakenteesta noin 100 metriä etelään on kaksi kuoppaa, joiden halkaisija on noin 1,5 metriä ja syvyys noin 35 cm.

Kohdetta ei tarkastettu inventoinnin aikana.

Aiemmat tutkimukset: Tarkastus 1977, P. Purhonen
 J. Itäpalo 1994, s. 112

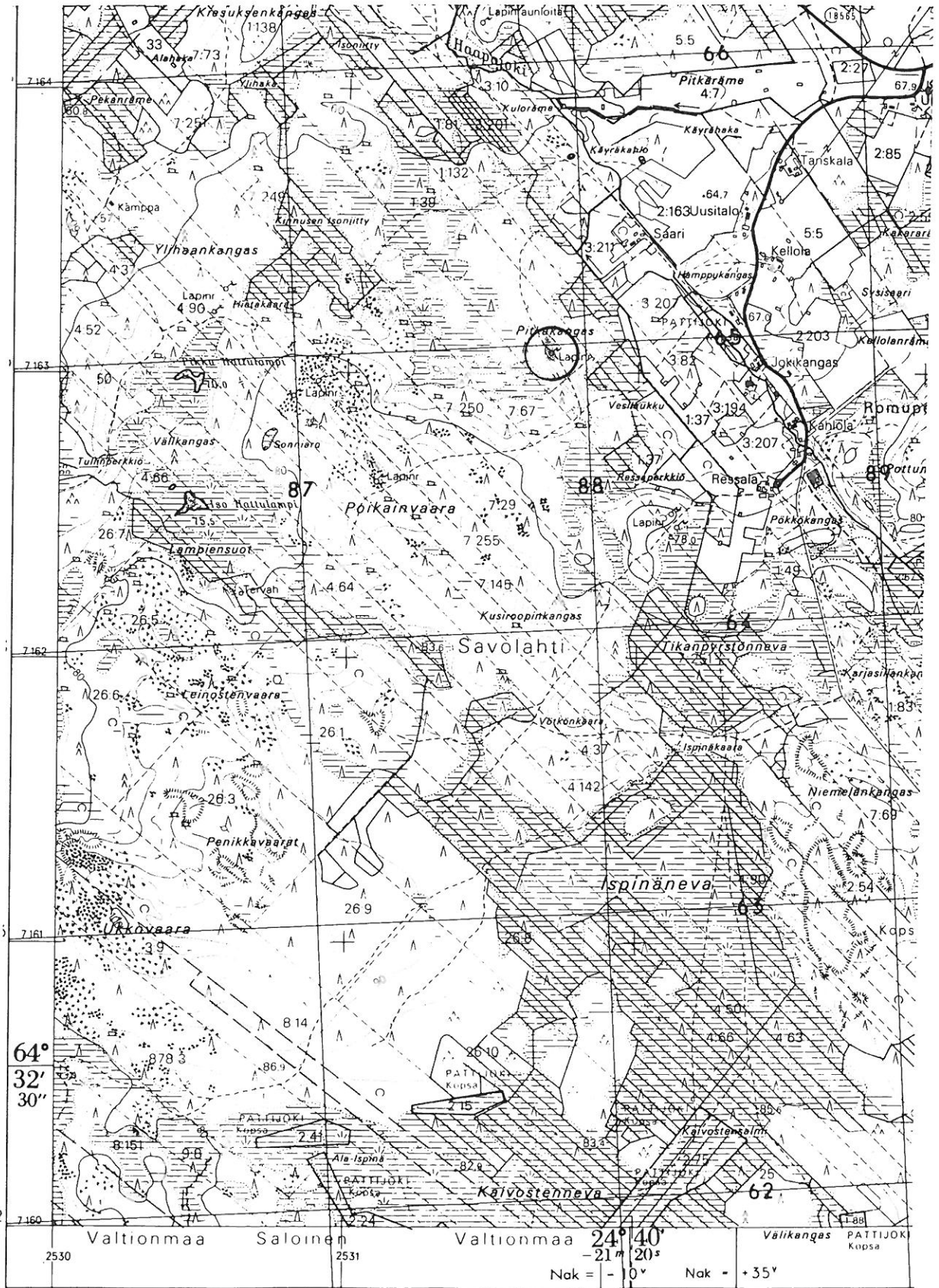
Aiemmat löydöt: -

Inventointilöydöt: -

Valokuvat: -

Kartta: Peruskarttaote 2441 10, p. 1988.

RAAHE 37 Pitkäkangas

2441 10 KOPISTO

Raahen inventointi 1997, M. Sarkkinen

RAAHE 38

Kohteen nimi: Pikku Jakenaro
 Määrittely ja mj-luokka: jätinkirkko, kiviröykkiö. I.
 Peruskartta: 2441 10 KOPSA
 Koordinaatit: x = 7165 44, y = 2531 63, z = n. 79
 (jätinkirkko)
 Kylä, kylänosa: Saloinen
 Tila, rek:no: 11:13
 Maanomistaja: -

Kohde sijaitsee Raahen keskustasta noin 14 km kaakkoon, Mattilanperältä Kopsaan johtavan ja Pattijoen kunnanrajan väliin jäävällä Jylhänharjun eteläpuolisella kankaalla, tiestä noin 400 metriä pohjoiseen. Kyseessä on jyrkähkösti itään kohti suota laskeva mäntyä kasvava moreenikangas, jonka lävitse kulkee Jylhänharjulle kohti luodetta kulkeva polkumainen ajoura.

Jätinkirkko sijaitsee koordinaattien osoittamassa paikassa. Suorakaidetta muodoltaan lähenevän kehävallin ulkomitat ovat noin 16 x 30 metriä ja sen sisäpuolisen tasanteen ala noin 4 - 6 x 27 metriä. Vallin korkeus on noin 30 - 80 cm. Kohdetta on tutkittu kaivauksin, jolloin vallin sisäpuolelta tavattiin liuske-esineiden kappaleita, kvartsiesineitä ja -iskoksia sekä kivilaji-iskoksia. Myös vallin ulkopuolelta tavattiin kvartsi-iskoksia.

Jätinkirkosta noin 130 - 140 metriä etelään, polun itäpuolelta, kohdasta noin x = 7165 30, y = 2531 65, z = n. 75 - 77,5 yhytettiin inventoinnin yhteydessä matalana kumpareena erottunut sammalen peittämä keskuskuopallinen kiviröykkiö, jonka halkaisija on noin 4,5 metriä ja korkeus noin 20 cm.

Kohde tarkastettu 11.9.1997

Aiemmat tutkimukset: Kaivaus 1986, A. Forss
 J. Itäpalo 1994, s. 113

Aiemmat löydöt: KM 23610:1-42, kaivauslöytöjä

Inventointilöydöt: -

Valokuvat: -

Kartta: Peruskarttaote 2441 10, p. 1988.

RAAHE 39

Kohteen nimi: Kiesuksenkangas S-SE
 Määrittely ja mj-luokka: kivikautinen asuinpaikka. II.
 Peruskartta: 2441 10 KOPSA
 Koordinaatit: x = 7164 26, y = 2530 83, z = n. 60.
 Kylä, kylänosa: Savolahti, Mattilanperä
 Tila, rek:no: 1:132, 1:39
 Maanomistaja: -

Kohde sijaitsee Raahen keskustasta noin 15 km kaakkoon, Mattilanperän ja Romuperän väisellä alueella, Mattilanperältä Kopsaan johtavasta tiestä noin 900 metriä etelään, Haapajoen eteläpuolisella kankaalla, Mattilanperän Kinnusen talosta vajaan 500 metriä kaakkoon.

Kiesuksenkankaan röykkiökohteesta (kohde 3) noin 70 - 90 metriä etelään - kaakkoon olevalta kankaanreunalta on tavattu asuinpaikkaan viittaavia merkkejä, mm. kvartsia. Kohteen 3 tarkastuksen yhteydessä asuinpaikkahavaintojen länsipuolelta, röykkiöistä noin 50 metriä lounaaseen on mahdollisia asuinpaikanteita, jotka voivat liittyä asuinpaikkahavaintoihin, ks. kohde 3.

Kohdetta ei tarkastettu inventoinnin aikana.

Aiemmat tutkimukset: Tarkastus 1991, P. Koivunen, J. Okkonen
 Tarkastus 1976, P. Purhonen (kohde 3)

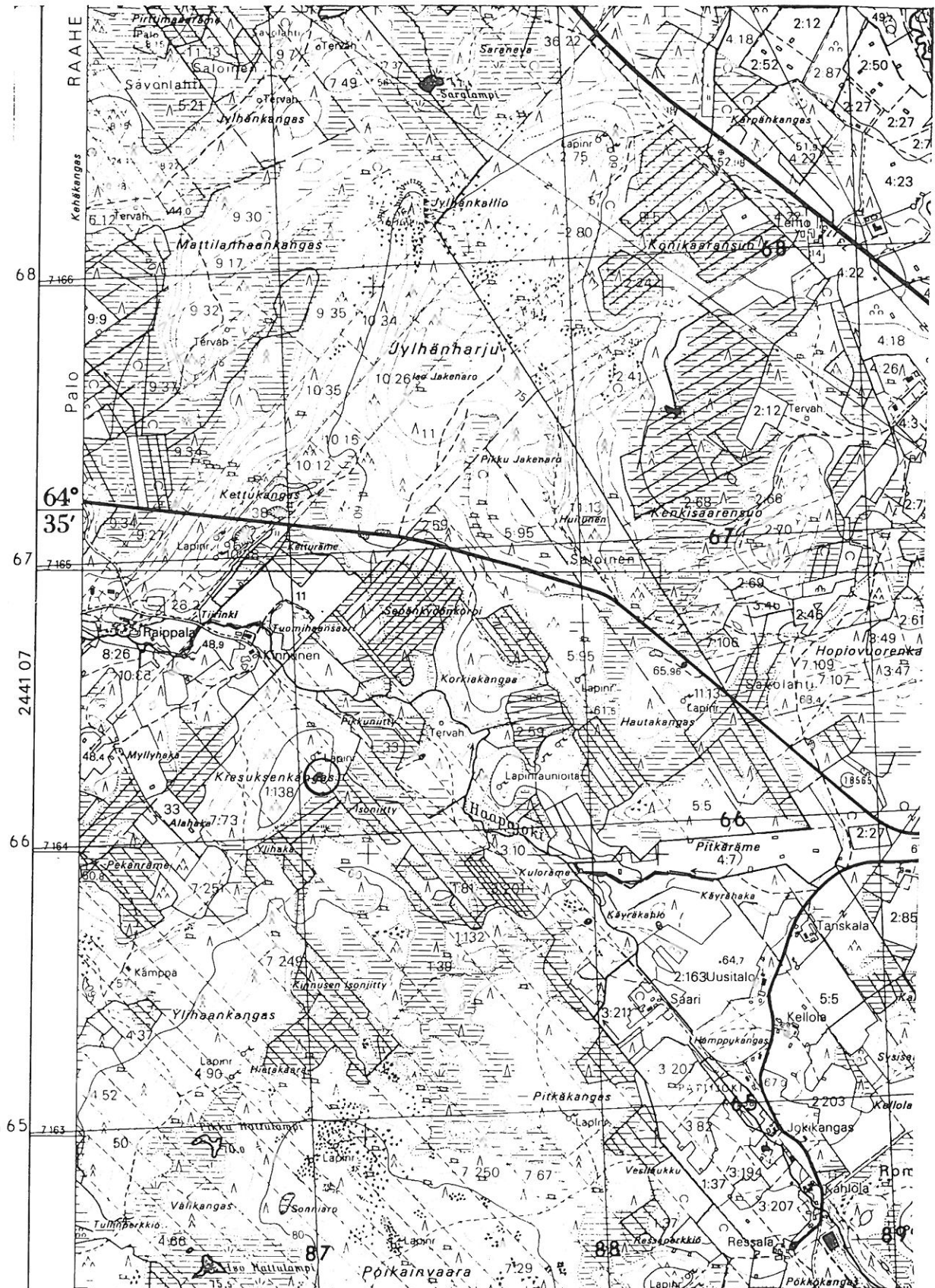
Aiemmat löydöt: -

Inventointilöydöt: -

Valokuvat: -

Kartta: Peruskarttaote 2441 10, p. 1988.

RAAHE 39 Kiesuksenkangas S-SE

2530

2531

2441 10 KOPSA

Raahen ylivento 1997, M. Sarkkinen

RAAHE 40

Kohteen nimi: Kivirakankangas
 Määrittely ja mj-luokka: pyyntikuoppia. II.
 Peruskartta: 2441 07 KETUNPERÄ
 Koordinaatit: x = 7164 82-90, y = 2524 64-84,
 z = n. 25 - 27,5
 Kylä, kylänosa: Saloinen, Ketunperä
 Tila, rek:no: 16:31, 22
 Maanomistaja: -

Kohde sijaitsee Raahen keskustasta noin 12,5 km etelään, Haapajärven tekojärven eteläosan Isonkankaansaaresta noin 3,5 km etelään, Ketunperän Koivikon talosta noin 400 metriä etelälounaaseen olevalla kankaalla. Kangasta pitkin etelään johtaa metsätie, jonka pohjoisosaa reunustavat hiekkakuopat. Hiekkakuoppien jälkeen tie haa-rautuu kaakkoon.

Pyyntikuopat sijaitsevat tienhaaran kohdalla. Iyäosan kuopat sijaitsevat teiden väliin jäävällä alueella, kaakkoisen tien ja tämän lounais/eteläpuolisen kosteikon välisellä kankaanosalla aivan tien eteläpuolella. Länsiosan kuopat keskittyvät tervahaudan ja tien itäpuolelle. Alueella on kolmisenkymmentä hiekkamaahan kaivettua pyyntikuoppaa, joista suurimpien halkaisija on noin 3 metriä ja syvyys noin 50 cm. Pyyntikuoppien lisäksi paikalta ei havaittu mitään muuta kiinteään muinaisjäännökseen, esimerkiksi asuinpaikkaan viittaavaa.

Kohde tarkastettu 11.9.1997

Aiemmat tutkimukset: Tarkastus 1993, Itäpalo, Jarva ja Forss

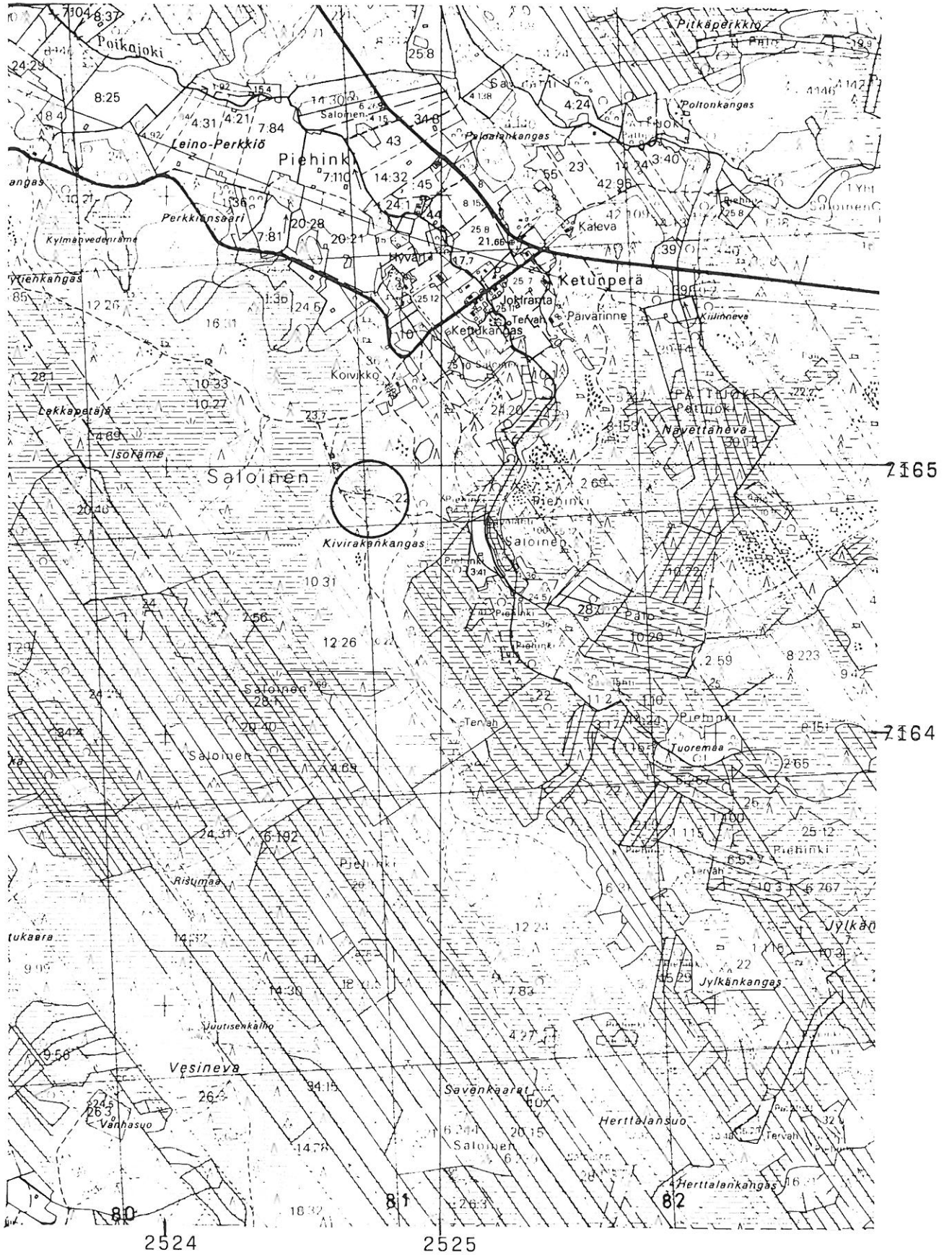
Aiemmat löydöt: -

Inventointilöydöt: -

Valokuvat: D 87 Pääosa pyyntikuopista vasemman tieuran oikealla puolen, kuva tervahaudan luota lännestä.

Kartta: Peruskarttaote 2441 07, p. 1988.

RAAHE 40 Kivirakankangas

2441 KETUNPERÄ

Raahen inventointi 1997, M. Sarkkinen

RAAHE 41

Kohteen nimi: Kauniinmetsänniitty E
 Määrittely ja mj-luokka: rakkakuoppa. II.
 Peruskartta: 2441 07 KETUNPERÄ
 Koordinaatit: x = 7160 20, y = 2528 41, z = n. 62,5
 Kylä, kylänosa: Saloinen, Laivavaara
 Tila, rek:no: 6:258
 Maanomistaja: -

Kohde sijaitsee Raahen keskustasta noin 17,5 km eteläkaakkoon, Mattilanperältä noin 5,3 km etelälounaaseen, Laivavaaran itäpuolitse johtavasta tiestä 300 metriä länteen Kauniinmetsänniityn itäpuolisella kankaalla. Samalla kankaalla noin 200 metriä itäkaakkoon sijaitsee röykkiökohde 21 ja noin 150 metriä kaakkoon asuinpaikkakohde 54.

Mäntyä kasvavan kivikkomoreenikankaan korkeimman kohdan pohjoispuolella on aluskasvillisuuden peittämässä rakkakivikossa yksi rakkakuoppa. Sen halkaisija on noin 2 metriä ja syvyys 30 cm, selviä valleja ei ole. Kohteen ympäristö tarkastettiin, mutta muita rakenteita ei havaittu, vaikka kivikossa olikin paikoin muutamia hyvin epämääräisiä pieniä kuopanteita. Kohde on kartoittajien peruskartalle merkitsemä.

Kohde tarkastettu 10.9.1997

Aiemmat tutkimukset: -

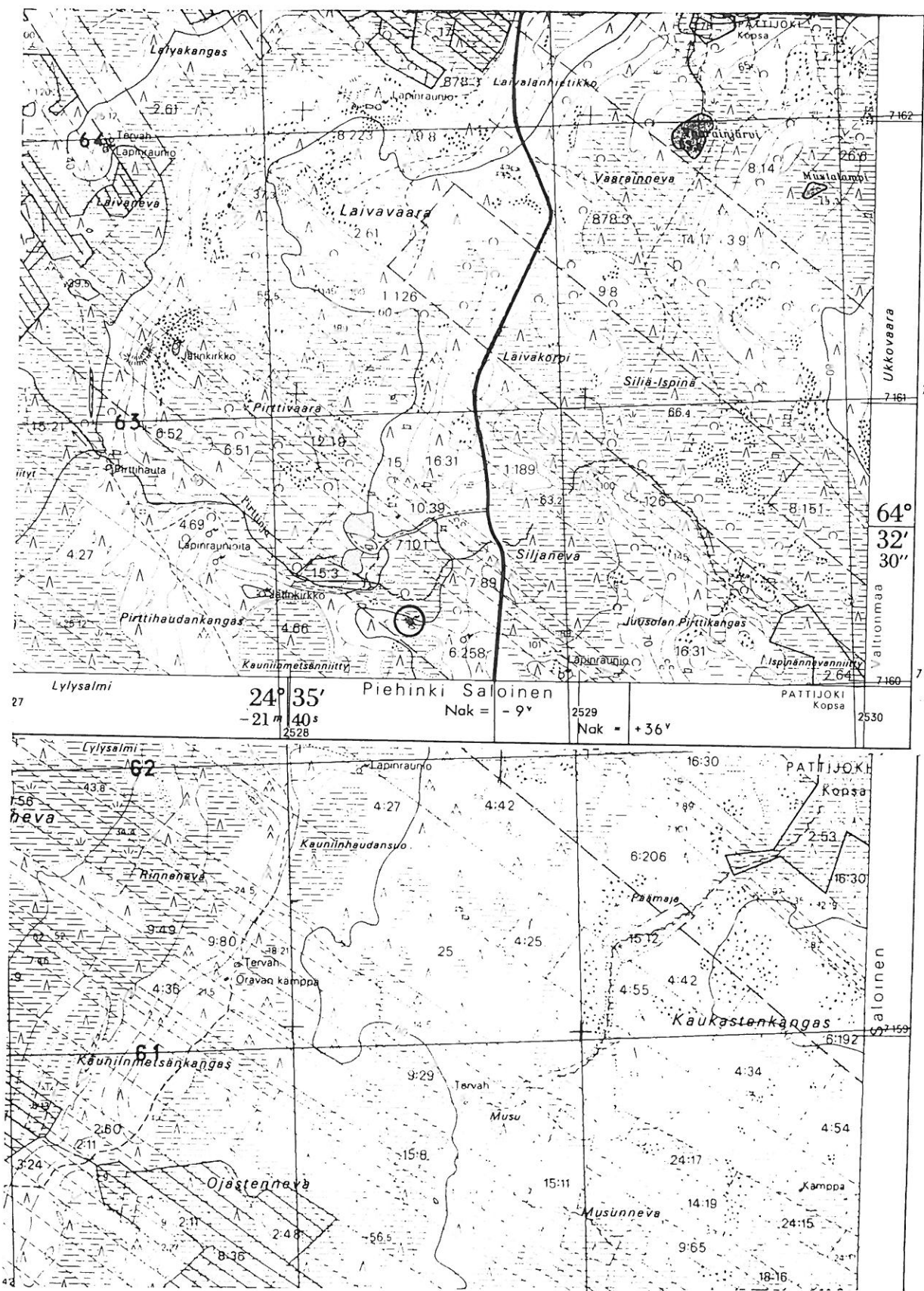
Aiemmat löydöt: -

Inventointilöydöt: -

Valokuvat: -

Kartta: Peruskarttaote 2441 07 (+ 2432 09), p. 1988 (+ -80).

RAAHE 41 Kauniinmetsänniitty E

2441 07 KETUNPERÄ

Raahen inventointi 1997, M. Sarkkinen

RAAHE 42

Kohteen nimi: Laivakangas, Siljaneva
Määrittely ja mj-luokka: kivikautinen löytöpaikka. II.
Peruskartta: 2441 07 KETUNPERÄ
Koordinaatit: x = n. 7160 50, y = n. 2578 68,
z = n. 62,5
Kylä, kylänosa: Saloinen, Laivavaara
Tila, rek:no:
Maanomistaja: -

Kohde sijaitsee Raahen keskustasta noin 17,5 km eteläkaakkoon, Mattilanperältä noin 5 km etelälounaaseen, Laivavaaran itäpuolitse johtavan tien länsipuolelta, noin 15 - 20 metriä tiestä Pirttiojan pohjoispuolelta.

Paikalta on löydetty vuonna 1985 malminetsinnän yhteydessä pieni tasataltta. Paikalla pian löydön jälkeen käyneen A. Forssin mukaan löytöpaikalla ei ollut havaittavissa mitään asuinpaikkaan viittavaa.

Kohdetta ei tarkastettu inventoinnin aikana.

Aiemmat tutkimukset: -

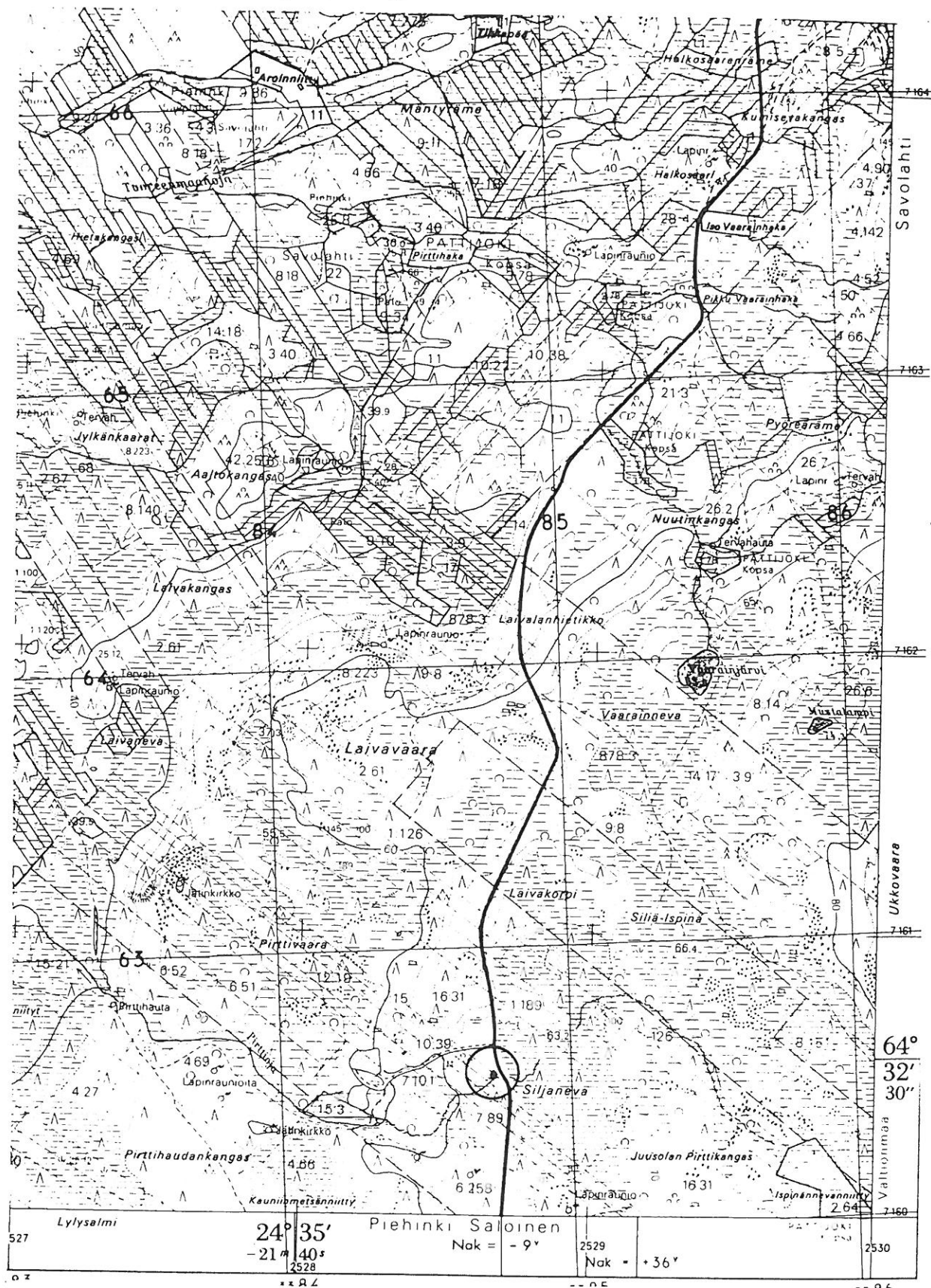
Aiemmat löydöt: KM 25604, pienoistaltta

Inventointilöydöt: -

Valokuvat: -

Kartta: Peruskarttaote 2441 07 (+ 2432 09), p. 1988 (+ -80)

RAAHE 42 Laivakangas, Siljaneva

2441 07 KETUNPERÄ

Raahen inventointi 1997, M. Sarkkinen

RAAHE 43

Kohteen nimi: Laivakangas S
 Määrittely ja mj-luokka: pitkä kiviröykkiö, II.
 Peruskartta: 2441 07 KETUNPERÄ
 Koordinaatit: x = 7161 84, y = 2527 30, z = n. 45
 Kylä, kylänosa: Saloinen, Laivakangas
 Tila, rek:no: 1:100
 Maanomistaja: -

Kohde sijaitsee Raahen keskustasta noin 16 km eteläkaakkoon, Matti-
 lanperältä noin 4 km etelälounaaseen, Laivavaaran itäpuolitse joh-
 tavalta tieltä noin 1,5 km länteen olevan Laivakankaan lounaiskär-
 jessä.

Kankaan lounaiskärjen korkeimman kohdan pohjoispään itälaidalla on
 pitkä röykkiö, jonka pituus on 14,6 metriä, leveys 3,5 metriä ja
 korkeus noin 60 cm. Kasvillisuuden peittämä röykkiö on kapeimmil-
 laan keskeltä. Röykkiön läheisyydessä on kaksi kuopannetta, toinen
 noin 10 metriä koilliseen ja toinen hieman alempana rinteessä röyk-
 kiön kaakkoispuolella. Ensimmäinen on halkaisijaltaan noin 1,5 met-
 riä ja syvyydeltään noin 50 cm. Toisen halkaisija on noin 2 metriä
 ja syvyys noin 20 cm.

Kohdetta ei tarkastettu inventoinnin aikana.

Aiemmat tutkimukset: Tarkastus 1976, P. Purhonen
 J. Itäpalo 1994, s. 89 - 90

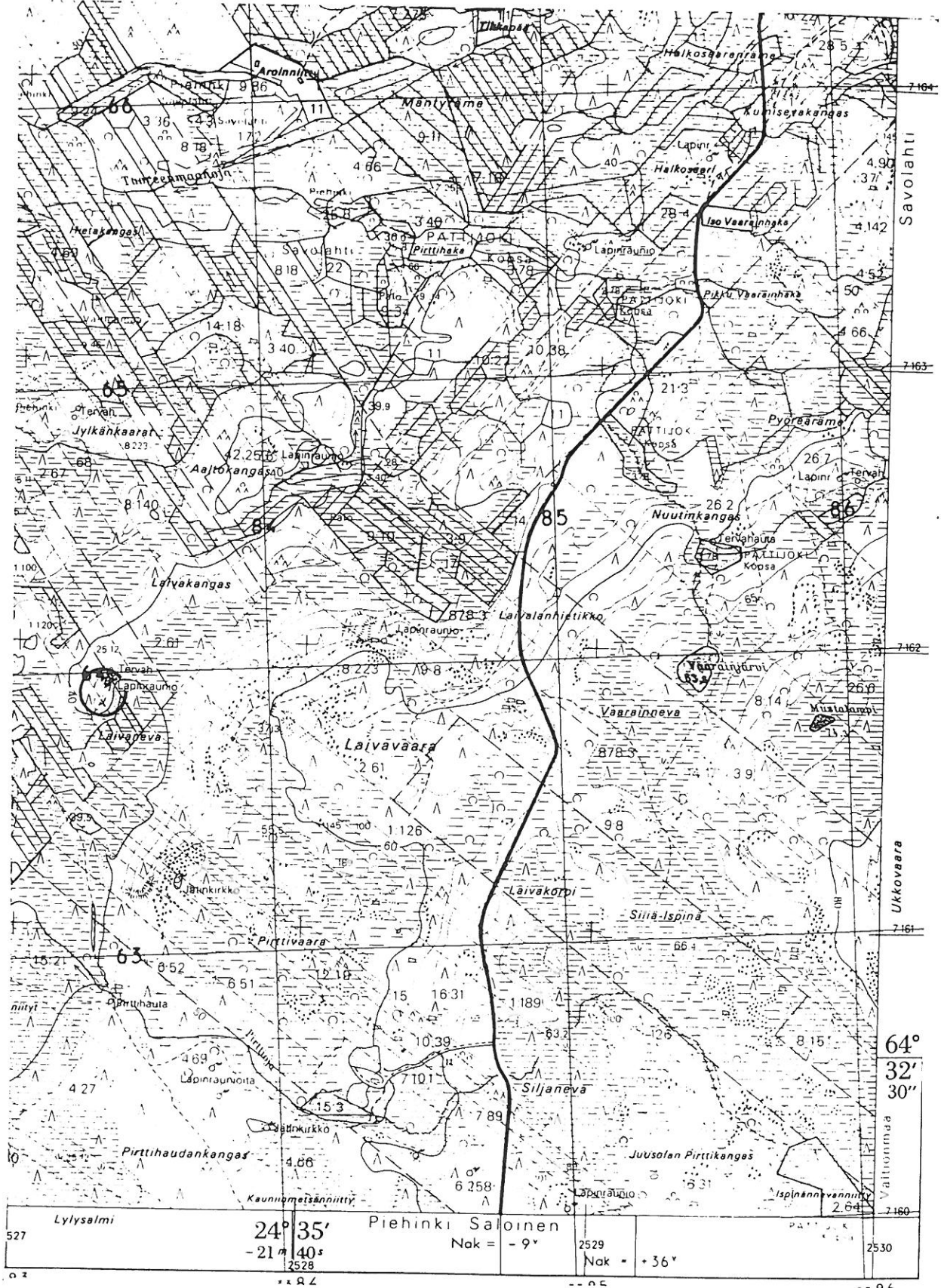
Aiemmat löydöt: -

Inventointilöydöt: -

Valokuvat: -

Kartta: Peruskarttaote 2441 07, p. 1988.

RAAHE 43 Laivakangas S

2441 07 KETUNPERÄ

Raahen inventointi 1997, M. Sarkkinen

RAAHE 44

Kohteen nimi: Pirttihaka
 Määrittely ja mj-luokka: kiviröykkiö. II.
 Peruskartta: 2441 07 KETUNPERÄ
 Koordinaatit: x = 7163 20, y = 2528 65, z = 42,5 - 45
 Kylä, kylänosa: Palo, Mattilanperä
 Tila, rek:no: 11
 Maanomistaja: -

Kohde sijaitsee Raahen keskustasta noin 15 km eteläkaakkoon, Mattilanperältä vajaat 2,5 km etelään, Laivavaaran itäpuolitse johtavalta tieltä noin 500 metriä luoteeseen olevalla kankaalla. Nimettömän kankaan pohjoispuolella on Pirttihaka niminen Pattijoen ulkopalstana oleva vanha suoniitty.

Kankaan laella, sen kapean kaakkoiskärjen tyvessä, on kiviröykkiö. Sen ala on 4 x 6 metriä ja korkeus 30 - 40 cm. Röykkiön keskuskoupan koko on 0,7 x 1,5 metriä ja syvyys noin 15 cm. Röykkiön länsireunassa on maakivi, jota on käytetty rakenteessa hyväksi.

Kohdetta ei tarkastettu inventoinnin aikana.

Aiemmat tutkimukset: J. Itäpalo 1994, s. 92

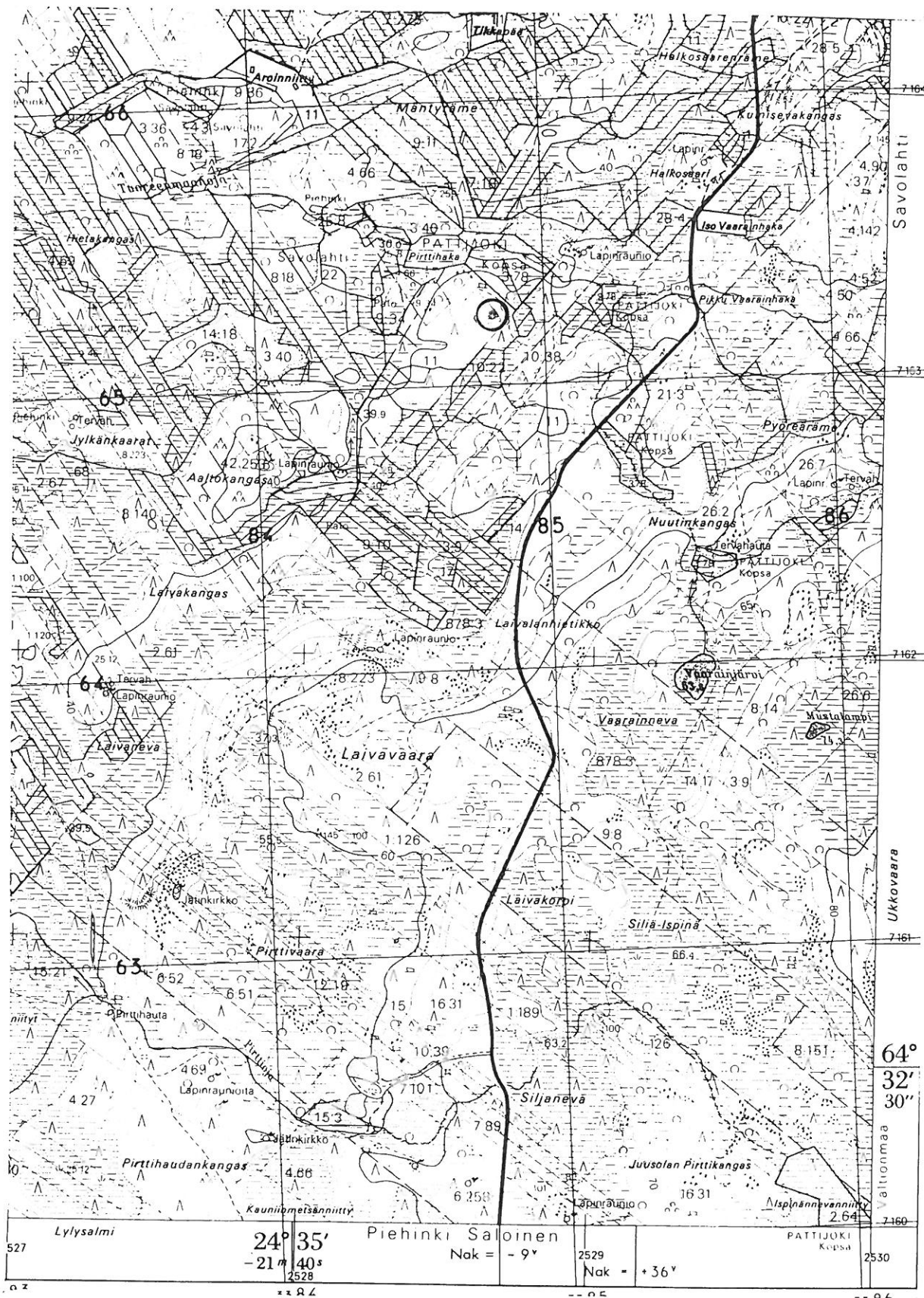
Aiemmat löydöt: -

Inventointilöydöt: -

Valokuvat: -

Kartta: Peruskarttaote 2441 07, p. 1988.

RAAHE 44 Pirttihaka

2441 07 KETUNPERÄ

Raahen inventointi 1997, M. Sarkkinen

RAAHE 45

Kohteen nimi: Laivavaara 4
 Määrittely ja mj-luokka: kivikehiä 3 kpl ja -kuoppa. II.
 Peruskartta: 2441 07 KETUNPERÄ
 Koordinaatit: a) x = n. 7161 60, y = n. 2527 70,
 z = n. 55
 b) x = 7161 42-50, y = 2527 66-74,
 z = n. 50 - 55
 Kylä, kylänosa: Saloinen, Laivavaara
 Tila, rek:no: 1:145, 16:31
 Maanomistaja: -

Kohde sijaitsee Raahen keskustasta noin 16 km eteläkaakkoon, Matti-
 lanperältä noin 4 km etelään, Laivavaaran itäpuolitse johtavalta
 tieltä noin kilometri länteen olevalla Laivavaaran länsirinteellä.

Paikalla on erilaisia kivirakenteita kahdessa kohtaa:

a) kohdassa on halkaisijaltaan noin 4,5 metrin ja 25 cm korkea
 vallimainen kivikehä, jonka sisällä olevan kuopanteen halkaisija on
 noin 2,5 metriä. Tästä noin 50 metriä luoteeseen on rakkaan tehty
 kuoppa, jonka halkaisija on nelisen metriä ja syvyys 70 cm.
 Koordinaattien osoittamasta kohdasta 150 metriä etelään kohdassa
 b) on kaksi laajahkoa kehämäistä kivivallia. Näistä pohjoisempi on
 muodoltaan suorakaide, jonka ala on noin 7 x 10 metriä. Paikoin
 epämääräisen, noin 35 cm korkean vallin sisällä oleva alue on
 noin 4 x 6,5 metriä. Eteläisempi rakenne on pyöreähkö. Sen halkai-
 sija on 11,5 metriä. Paikoin epämääräisen vallin korkeus on noin 40
 cm. Vallin sisäpuolinen ala on halkaisijaltaan noin 8,5 metriä. Si-
 säalueella on muutamia kookkaita maa(?)kiviä.

Kohdetta ei tarkastettu inventoinnin aikana.

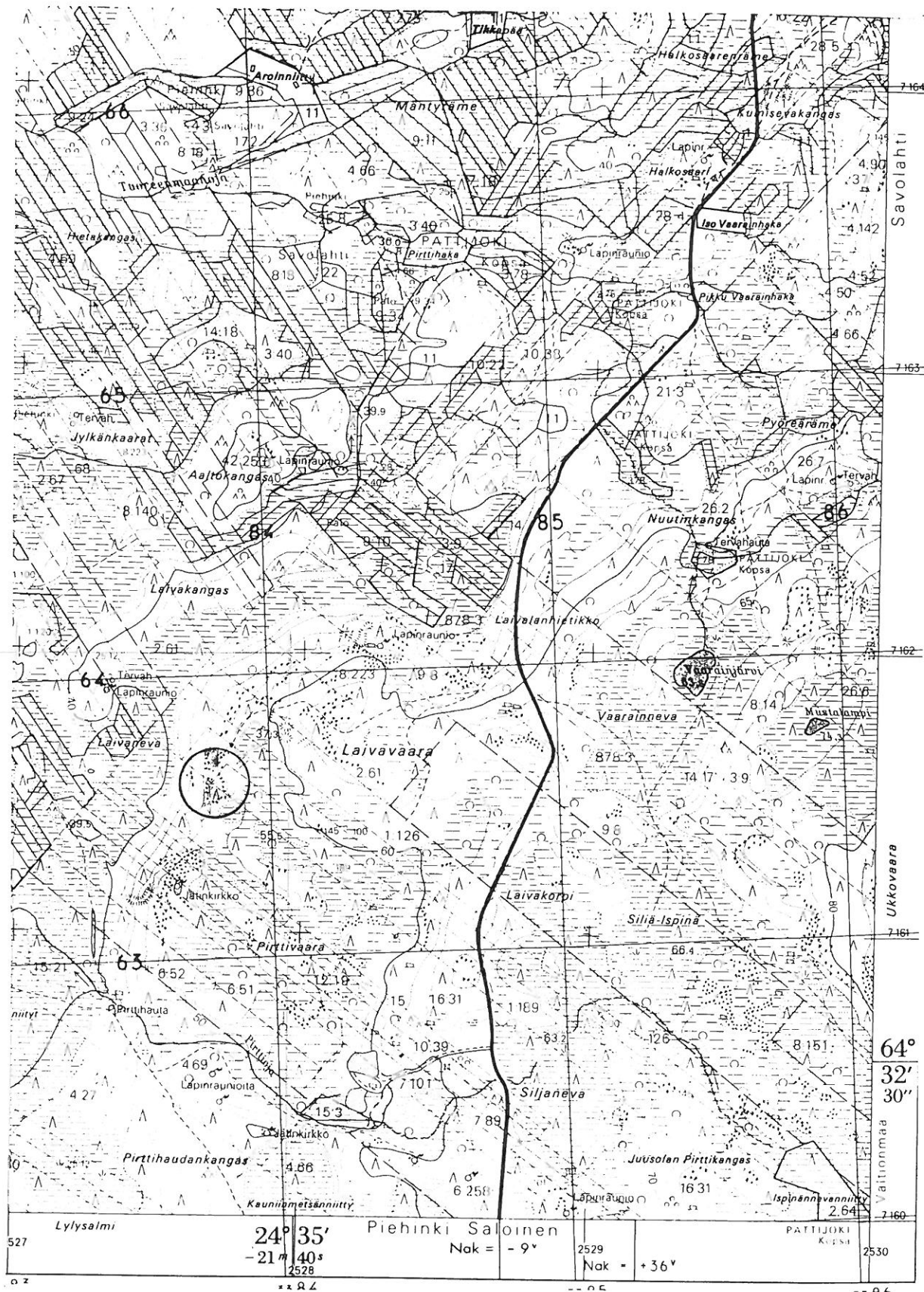
Aiemmat tutkimukset: J.Itäpalo 1994, s. 93 - 94.

Aiemmat löydöt: -

Inventointilöydöt: -

Valokuvat: -

Kartta: Peruskarttaote 2441 07, p. 1988.

2441 07 KETUNPERÄ

Raahen inventointi 1997, M. Sarkkinen

RAAHE 46

Kohteen nimi: Laivavaara 2

Määrittely ja mj-luokka: kiviröykkiöitä 2 kpl, kuopanteita 2 kpl ja rakkakuoppia 2 kpl. II.

Peruskartta: 2441 07 KETUNPERÄ

Koordinaatit: x = n. 7161 66, y = n. 2528 14,
z = n. 67,5

Kylä, kylänosa: Saloinen, Laivavaara

Tila, rek:no: 2:16

Maanomistaja: -

Kohde sijaitsee Raahen keskustasta noin 16 km eteläkaakkoon, Mattilanperältä vajaat 4 km etelään, Laivavaaran itäpuolitse kulkevalta tieltä noin 600 - 700 metriä länteen Laivavaaran korkeimman kohdan tuntumassa.

Paikalla on ainakin kaksi röykkiötä ja kaksi asuinpaikkavallia, sekä rakkakuoppia. Ne sijaitsevat peruskartalle merkityn kookkaimman rakenteen länsipuolella noin 100 metrin matkalla. Röykkiöiden halkaisija on 3,5 - 4 metriä ja korkeus noin 25 cm. Molemmat ovat keskukuopallisia pyöreähköjä röykkiöitä. Näistä noin 50 metriä pohjoiseen on kaksi mahdollista asuinpaikkavallia/-kuoppaa. Toisen koko on noin 2,5 x 4 ja toisen 2 x 2,5 metriä. Näiden keskinäinen etäisyys on noin 5 metriä. Kuopanteiden eteläpuolella on lisäksi kaksi rakkakuoppaa. Kohteesta noin 300 metriä länsilounaaseen on vielä yksittäinen mahdollinen asuinpaikkavalli.

Kohdetta ei tarkastettu inventoinnin aikana.

Aiemmat tutkimukset: J. Itäpalo 1994, s. 106 - 107

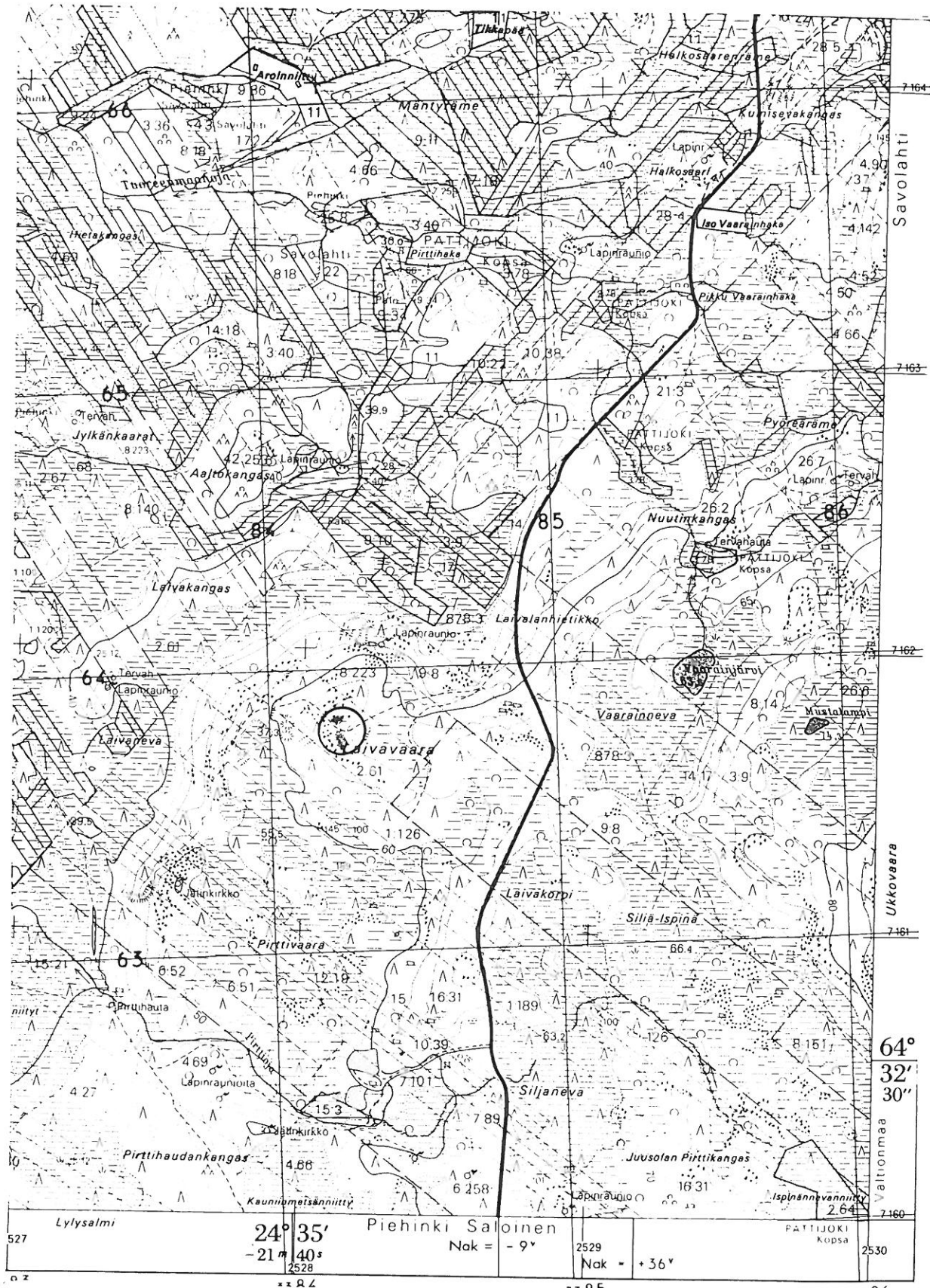
Aiemmat löydöt: -

Inventointilöydöt: -

Valokuvat: -

Kartta: Peruskarttaote 2441 07, p. 1988.

RAAHE 46 Laivavaara 2

2441 07 KETUNPERÄ

Raahen inventointi 1997, M. Sarkkinen

RAAHE 47

Kohteen nimi: Jylhänkallio
 Määrittely ja mj-luokka: asuinpaikkavalleja ja kuoppia. II.
 Peruskartta: 2441 10 KOPSA
 Koordinaatit: x = 7166 14, y = 2531 14, z = 65 - 67,5
 Kylä, kylänosa: Palo, Mattilanperä
 Tila, rek:no: 9:35, 10:34
 Maanomistaja: -

Kohde sijaitsee Raahen keskustasta noin 14 km kaakkoon, Mattilanperältä noin 2 km koilliseen, aivan Pattijoen kunnanrajan tuntumassa, Jylhänharjun luoteisreunalla olevan Jylhänkallion eteläpuolisessa rakkka-alueella.

Paikalla on kaksi kehämäistä kivirakennetta. Rakassa sijaitsevan mahdollisen asuinpaikkavallin koko on noin 5,5 x 8 metriä. Vallin leveys on noin 1 metri ja korkeus noin 50 cm. Rakenteen viereisessä rakassa on muutamia, mahdollisesti melko nuoria kuoppia. Rakenteesta noin 10 metriä luoteeseen heti rakan ulkopuolella on soikeahko alaltaan noin 5 x 7,5 metrinen vastaavantapainen kivikehä, jonka vallin korkeus on noin 25 cm. Molempia rakenteita peittää ohut aluskasvillisuus.

Kohdetta ei tarkastettu inventoinnin aikana.

Aiemmat tutkimukset: J. Itäpalo 1994, s. 107 - 108

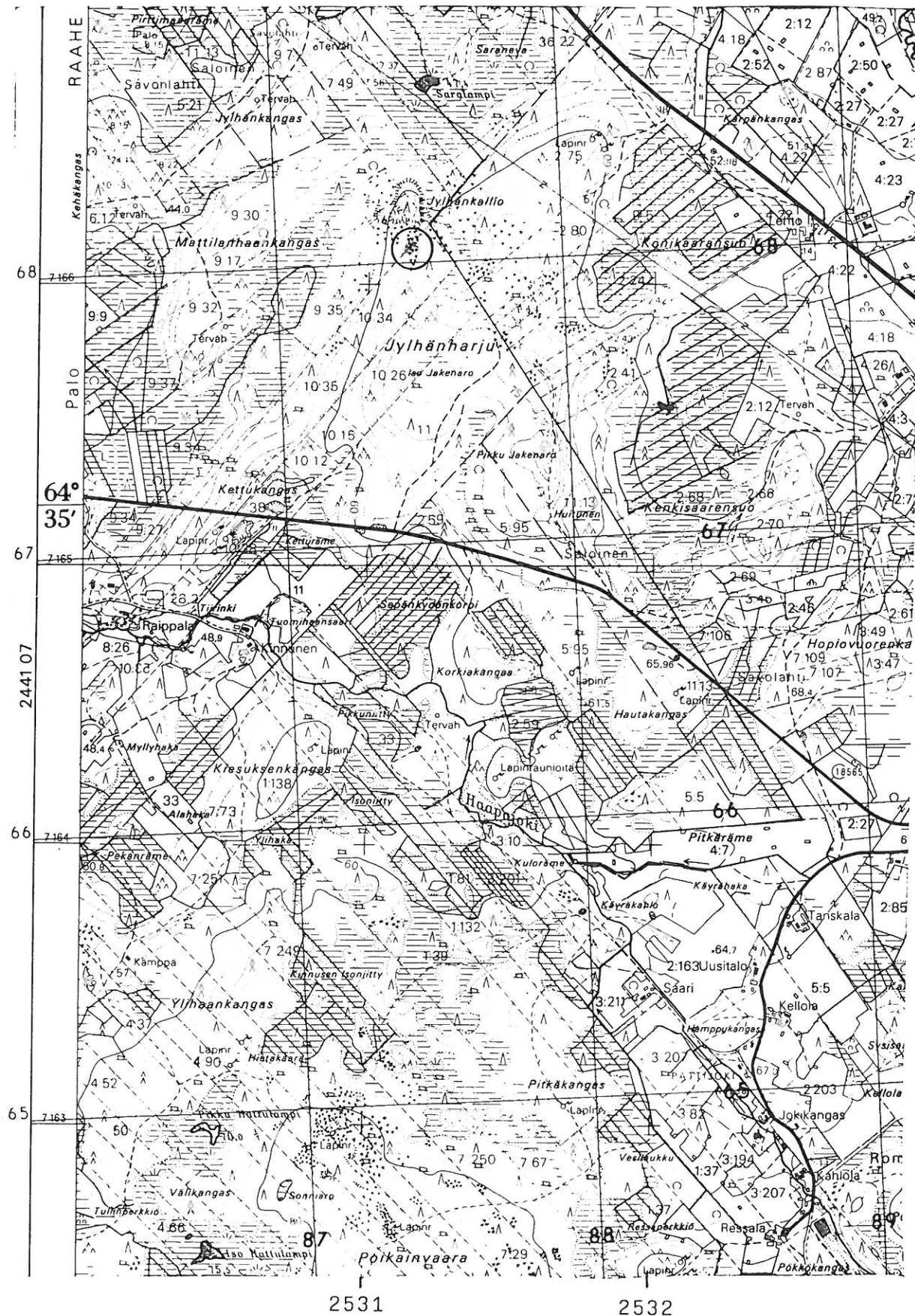
Aiemmat löydöt: -

Inventointilöydöt: -

Valokuvat: -

Kartta: Peruskarttaote 2441 10, p. 1988.

RAAHE 47 Jylhänkallio

2441 10 KOPSA
Raahen inventointi 1997, M. Sarkkinen

RAAHE 48

Kohteen nimi: Laivavaara 3
 Määrittely ja mj-luokka: kiviröykkiö, asuinpaikkavalli. II.
 Peruskartta: 2441 07 KETUNPERÄ
 Koordinaatit: x = 7161 66, y = 2528 81, z = n. 70
 Kylä, kylänosa: Saloinen, Laivavaara
 Tila, rek:no: 9:8
 Maanomistaja: -

Kohde sijaitsee Raahen keskustasta noin 16,5 km eteläkaakkoon, Mattilanperältä vajaat 4 km etelään, Laivavaaran itäpuolitse kulkevalta tieltä vajaat 100 metriä länteen olevalla harjanteella, jonka kohdalla tie tekee mutkan itään.

Paikalla on pyöreä asuinpaikkavalli, jonka halkaisija on 8,5 metriä. Sen vallin korkeus on noin 35 cm, leveyttä valilla on 1 - 1,5 metriä. Muutaman kymmenen metrin päässä tiestä olevasta asuinpaikkavallista noin 60 metriä länteen koordinaattien osoittamassa kohdassa on kivistä koottu röykkiö, jonka halkaisija on noin 7 metriä ja korkeus 30 cm. Valtaosaltaan röykkiö on sammalen ja jäkälän peittämän. Röykkiö on tehty kivikkoiseen moreenimaahan, asuinpaikkavalli rakkaan.

Kohdetta ei tarkastettu inventoinnin aikana.

Aiemmat tutkimukset: J. Itäpalo 1994, s. 108 - 109
 Tarkastus 1996, J. Okkonen

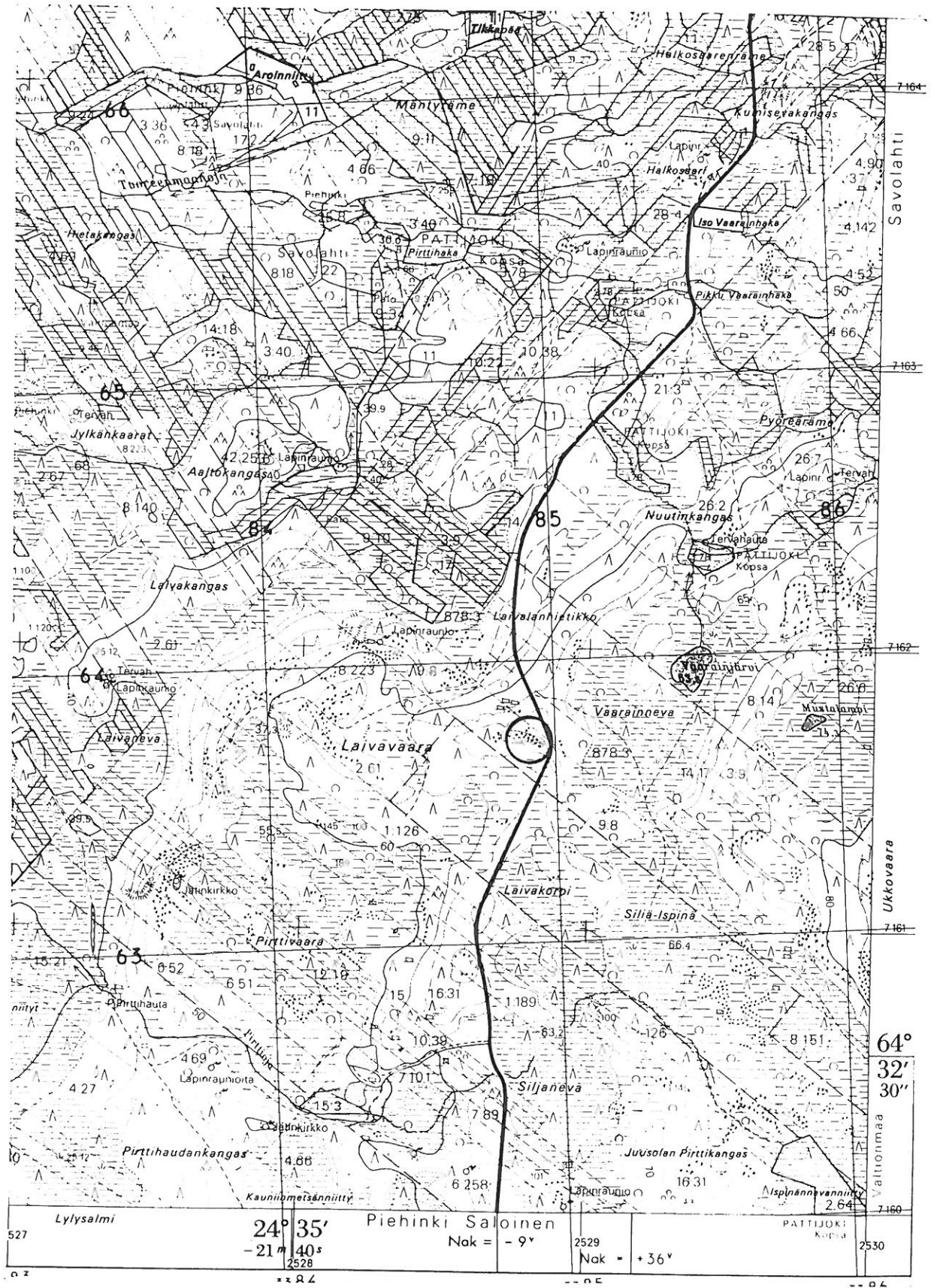
Aiemmat löydöt: -

Inventointilöydöt: -

Valokuvat: -

Kartta: Peruskarttaote 2441 07, p. 1988.

RAAHE 48 Laivavaara 3

2441 07 KETUNPERÄ
 Raahen inventointi 1997, M. Sarkkinen

RAAHE 49

Kohteen nimi: Ukkovaara
 Määrittely ja mj-luokka: asuinpaikkavalli ja rakkakuoppia. II.
 Peruskartta: 2441 10 KETUNPERÄ
 Koordinaatit: x = 7161 05, y = 2530 15,
 z = n. 97,5 - 100
 Kylä, kylänosa: Saloinen, Laivavaara
 Tila, rek:no: 3:9
 Maanomistaja: -

Kohde sijaitsee Raahen keskustasta noin 17 km eteläkaakkoon, Matti-
 lanperältä noin 4,5 km etelään, Laivavaaran itäpuolitse johtavalta
 tieltä noin 1,5 km itään olevan Ukkovaaran korkeimman kohdan tuntu-
 massa.

Rakkakuoppa sijaitsee rakan laen länsipuolisessa kivikossa hieman
 lakea alempana. Sen halkaisija on noin 4,5 metriä ja syvyyttä sillä
 on noin 60 cm. Vallin leveys on noin metri ja korkeus 20 - 30 cm.
 Asuinpaikkavalli sijaitsee laelta noin 100 metriä lounaaseen rakan
 alimmalla tasanteella. Soikean rakenteen koko on 10,5 x 6 metriä.
 Vallin leveys on noin 1 - 1,5 metriä ja korkeus 30 - 40 cm. Kivi-
 vallin sisäpuoli on hieman rakan tasoa alempana. Eteläsivultaan ra-
 kenne rajoittuu kookkaaseen siirtolohkareeseen. Kohteen lähellä ta-
 vattiin tarkastuksen aikana yksi kvartsi, joka jätettiin paikoil-
 leen.

Kohdetta ei tarkastettu inventoinnin aikana.

Aiemmat tutkimukset: J. Itäpalo 1994, s. 116 - 117

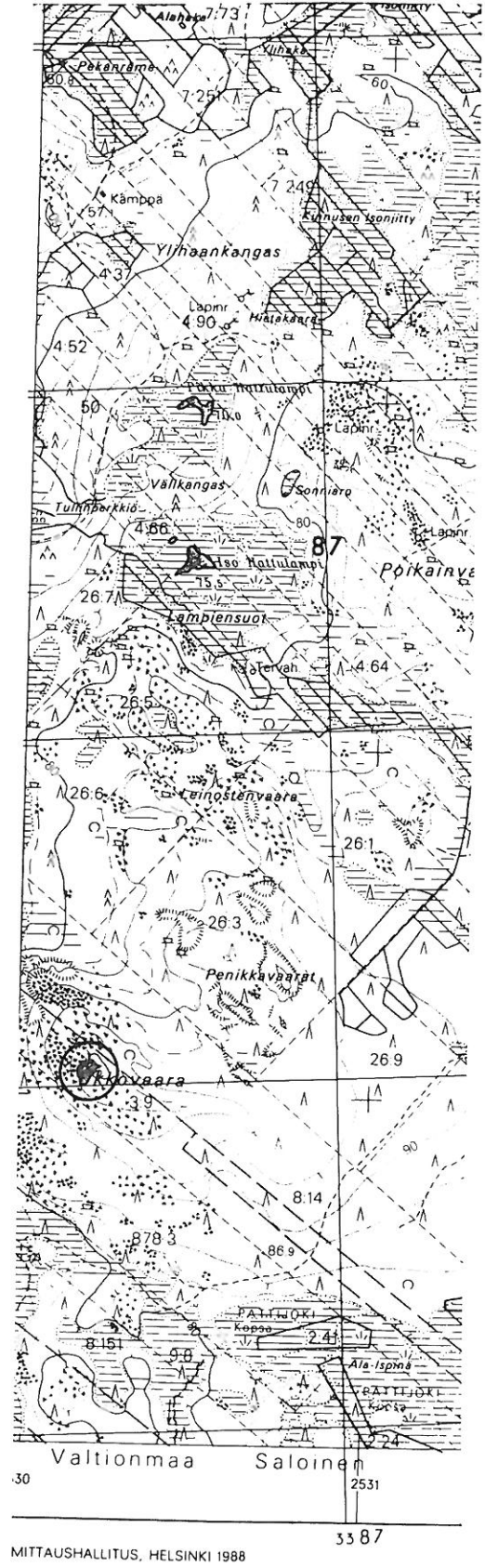
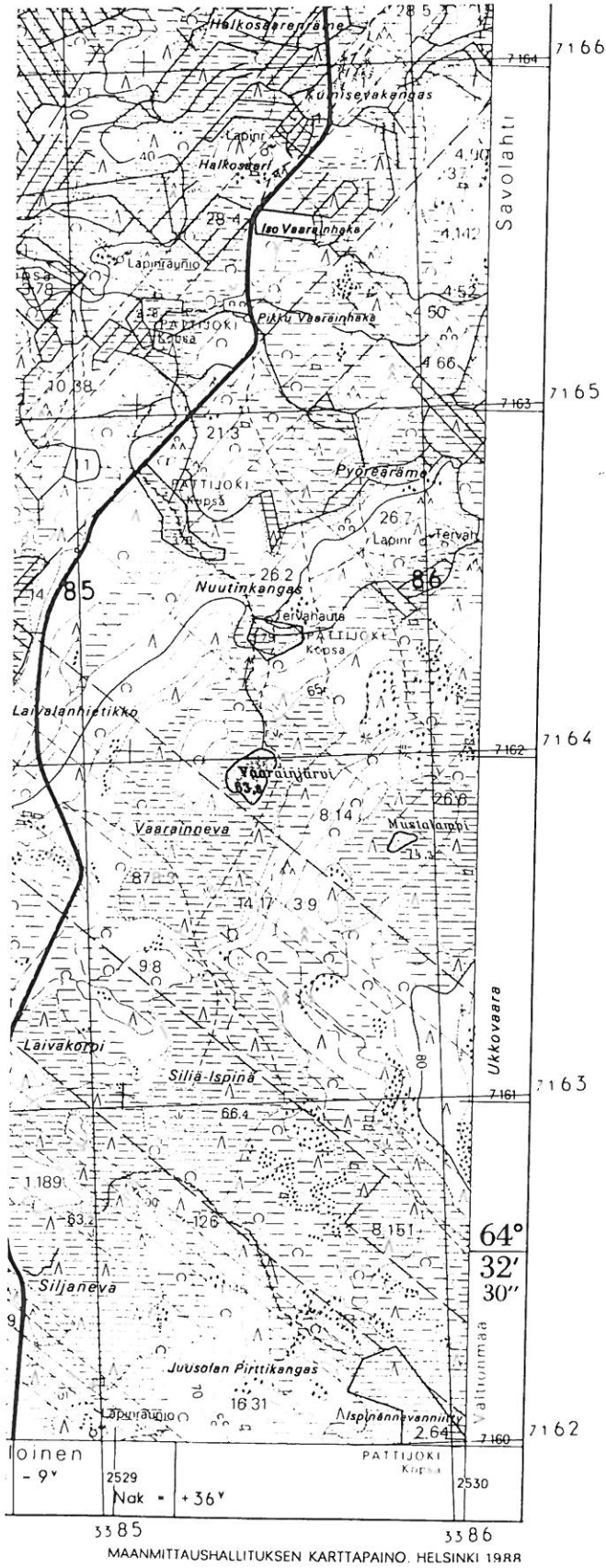
Aiemmat löydöt: -

Inventointilöydöt: -

Valokuvat: -

Kartta: Peruskarttaote 2441 10 (+ 07), p. 1988.

RAAHE 49 Ukkovaara

2441 10 KOPSA

Raahen inventointi 1997, M. Sarkkinen

RAAHE 50

Kohteen nimi: Saloisten kirkonpaikka, Kirkkoluoto
 Määrittely ja mj-luokka: keskiaikaisen kirkon paikka
 Peruskartta: 2441 08 RAAHE
 Koordinaatit: x = 7171 90, y = 2521 58, z = 7,5 - 10
 Kylä, kylänosa: Saloinen
 Tila, rek:no: 16:31, 18:13, 18:15 ja 18:16
 Maanomistaja: -

Kohde sijaitsee Raahen keskustasta noin 5 km etelälounaaseen, Saloisten kirkosta noin 700 metriä etelään/etelälounaaseen Kokkolantien molemmin puolin. Paikalla on matalahko osin asuttu mäki. Mäen ja Saloisten nykyisen kirkon välillä on alanne, jonka halki Lipinkarinoja laskee mereen.

Kirjallisten lähteiden mukaan Saloisissa on sijainnut keskiaikainen kirkko 1300-luvulla. Saloisten kirkosta on laaja tutkimus (Lars Pettersson, Templum Saloense. Pohjalaisen tukipilarikirkon arvoitus. Suomen muinaismuistoyhdistyksen aikakauskirja 90. 1987), jossa on käyty läpi keskeinen aihetta koskeva tutkimus. Tämän jälkeen kirkonpaikkaa on jäljitetty arkeologisin tutkimuksin, joiden tulokset on julkaistu 1990 (Eero Jarva, Templi Insula. Huomioita Saloisten kirkonpaikasta ennen 1600-lukua. Faravid 14/90. Pohjois-Suomen historiallisen yhdistyksen vuosikirja XIV).

Tutkimusten perusteella näyttää Kirkkoluoto ilmeisimmältä kirkonpaikalta. Tutkimusten yhteydessä tavattiin koordinaattien osoittamalla paikalta mahdollisia kirkonperustusten ja kirkkoaidan jäänteitä palstalta 16:31. Näistä länteen runsaat 50 metriä, koilliseen viettävässä rinteessä tavattiin kivimuodostelmia, mahdollisia muinaisten laiturirakenteiden jäänteitä. Lisäksi koordinaattien osoittamasta paikasta noin 200 metriä kaakkoon, mäen kaakkoispäässä Kirkkoluodon talon alueella, missä vanhan maininnan mukaan olisi sijainnut hautausmaa, oleva aitamainen kivimuodostelma on liitetty mahdolliseen kirkkoon.

Kohdetta ei tarkastettu inventoinnin aikana.

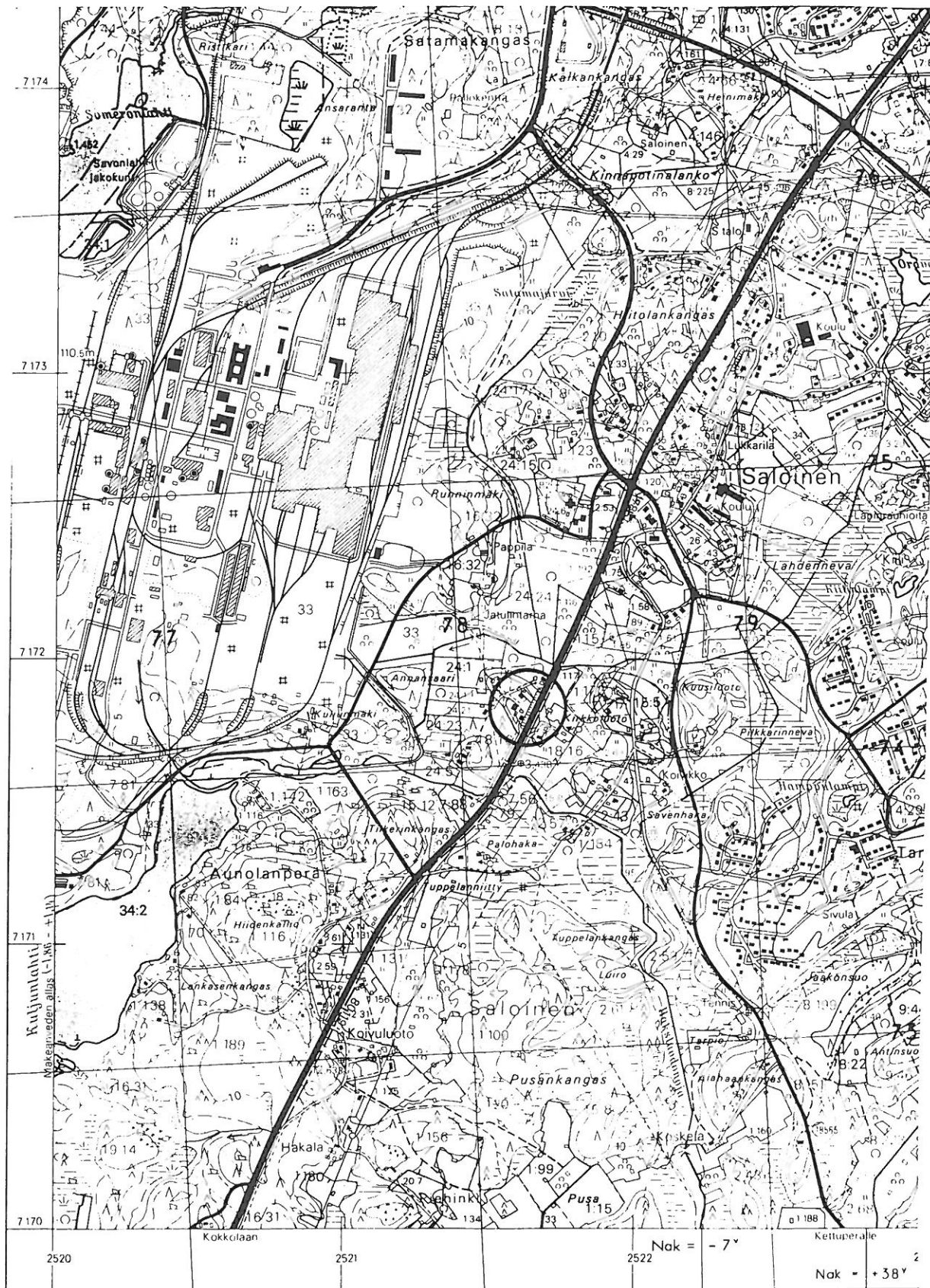
Aiemmat tutkimukset: Ks. mainitut tutkimukset

Aiemmat löydöt: -

Inventointilöydöt: -

Valokuvat: -

RAAHE 50 Saloinen, Kirkkoluoto

2441 08 RAAHE

Raahan inventointi 1997, M. Sarkkinen

RAAHE 51

Kohteen nimi: Huitunen SE

Määrittely ja mj-luokka: kivikautinen asuinpaikka,
asuinpainanteita. II.

Peruskartta: 2441 10 KOPSA

Koordinaatit: x = n. 7164 80-90,
y = n. 2531 80 - 2532 10,
z = n. 62,5 - 67

Kylä, kylänosa: Saloinen, Mattilanperä

Tila, rek:no: 11:13

Maanomistaja: -

Kohde sijaitsee Raahen keskustasta noin 15 km kaakkoon, Mattilanperältä Kopsaan johtavan tien varrella, Pattijoen rajan ja tien leikkauksesta noin 400 metriä luoteeseen olevan kosteikon pohjoisrannalla. Pikku Jakenaron jätinkirkolle (kohde 38) on matkaa noin 500 metriä luoteeseen. Alue on Jylhänharjun kaakkoisreunan tasaista mäntyä kasvavaa hiekkakangasta, jonka läpi mainittu tie kulkee. Tien pohjoispuoli on tiheää nuorta mänty- ja osin koivuvitikkaa, eteläpuoli kookkaampaa männikköä, suon reunassa kasvaa lehtipuuta.

Paikalla on ainakin 11 asuinpainannetta, jokseenkin tasan tien molemmin puolin. Painanteiden suunta vaihtelee jonkin verran, pääosin se on koillinen - lounas. Painanteiden sisämitta vaihtelee 8 - 15 metrin välillä ja leveys 4 - 6 metrin välillä. Ainakin osan reunoilla on valli, joten rakenteiden kokonaismitta on jonkin verran suurempi, kookkain on ulkomitoiltaan noin 18 - 20 x 7 - 8 metriä. Syvyyttä painanteilla on puolisen metriä. Enimmältään ne ovat soikeita tai suorakaiteen muotoisia, mutta joukossa on pari pyöreäkin. Pyöreiden läpimitta on 6 - 7 metriä. Kahteen painanteeseen tehdystä koekuopasta paljastui välittömästi pintamaan alta voimakas likamaakerros.

Peruskartalle merkitystä isosta kivistä noin 170 metriä kaakkoon, aivan Pattijoen kunnanrajan tuntumasta tavattiin metsätieltä yksi kvartsi, joka jätettiin paikoilleen. Asuinpaikka saattaa siis olla laajempi kuin asuinpainanteiden perusteella on pääteltävissä.

Kohde tarkastettu 11.9.1997

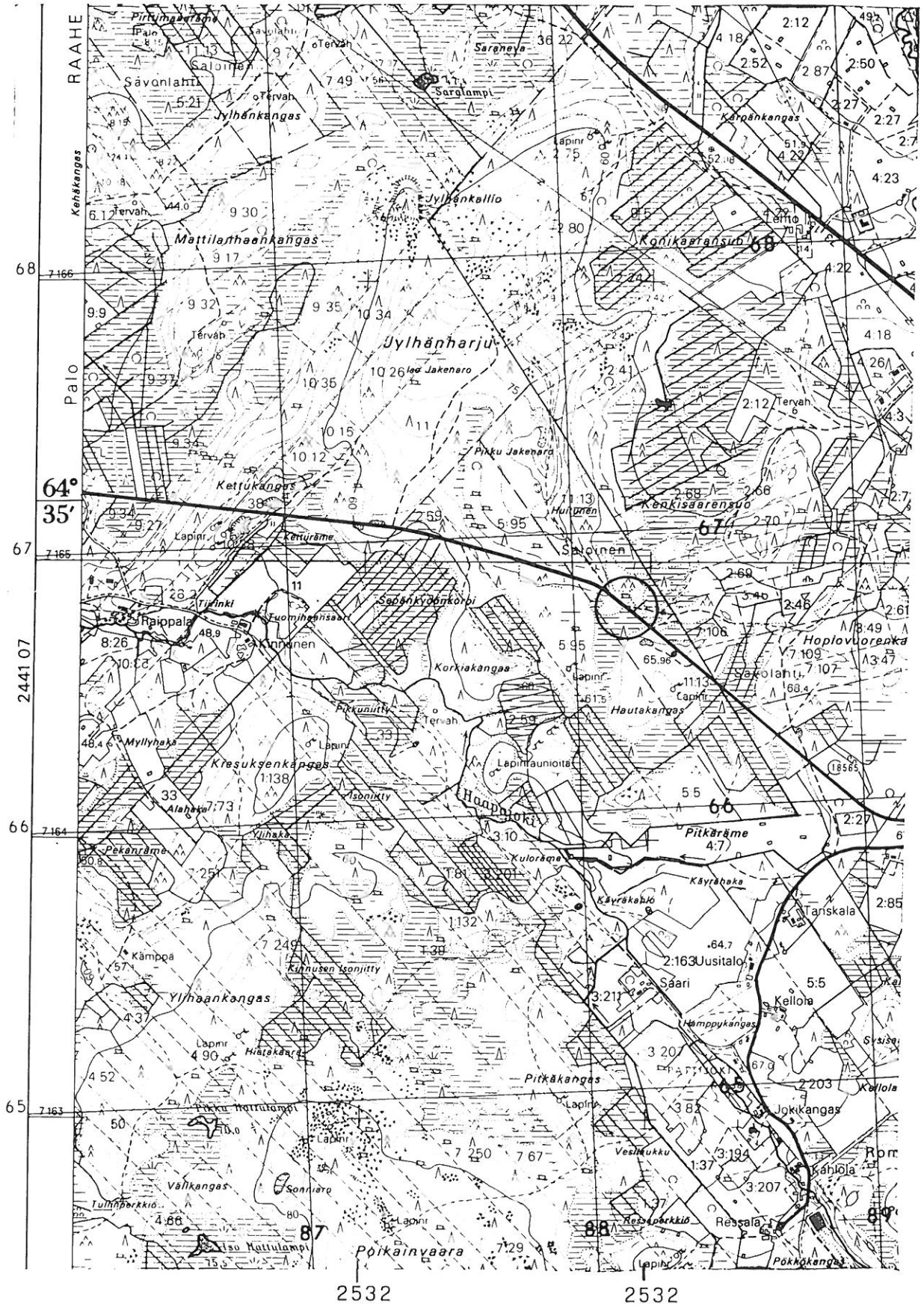
Aiemmat tutkimukset: Tarkastus 1993, J. Itäpalo
Tarkastus 1994, P. Koivunen ja E. Jarva

Aiemmat löydöt: -

Inventointilöydöt: -

Valokuvat: D 88 tien eteläpuolen kookkain asuinpainanne lännestä.
Kartta: Peruskarttaote 2441 10, p. 1988.

RAAHE 51 Huitunen SE

2441 10 KOPSA

Raahen inventointi 1997, M. Sarkkinen

RAAHE 52

Kohteen nimi: Jouttikangas
 Määrittely ja mj-luokka: kiviröykkiöitä 1-2, rakkakuoppia. II.
 Peruskartta: 2441 07 KETUNPERÄ
 Koordinaatit: x = 7169 98, y = 2527 09, z = n. 35
 Kylä, kylänosa: Palo
 Tila, rek:no: 5:20
 Maanomistaja: -

Kohde sijaitsee Raahen keskustasta noin 8 km kaakkoon, Äyrinmäeltä vajaan 5 km länteen, Haapajärven tekojärvestä 400 metriä itään, Raahesta Vihantiin johtavan tien ja sen alittavan kanavan leikkauksesta 600 metriä lounaaseen. Jouttikangas on suhteellisen korkea kivikkoinen moreenikangas, jonka laella on parisenkymmentä metriä halkaisijaltaan ole tasainen rakkakivikko.

Kankaan korkeimmalla kohdalla on kaksi röykkiötä ja ainakin kolme rakkakuoppaa.

- 1) Röykkiö, heti kankaan laen pohjoisreunalla. Halkaisija noin 3,5 metriä ja 30 - 40 cm korkea. Keskuskuopan halkaisija noin 1 metri ja syvyys 20 cm. Tästä nelisen metriä kaakkoon hieman epämääräinen
- 2) röykkiö/latomus, jonka halkaisija noin 3 metriä ja korkeus parikymmentä senttiä, ei keskuskuoppaa. Tästä 10 - 12 metriä länteen
- 3) rakkaan tehty kuoppa, halkaisija noin metri, syvyys 70 - 80 cm, ei vallia. Tästä puolenkymmentä metriä pohjoiseen
- 4) rakkaan tehty kuoppa, jokseenkin samanlainen kuin 3).
- 5) Rakkakuoppa on epämääräinen kivikkoon tehty pieni kuoppa, joka sijaitsee 1) röykkiön itäpuolella.

Lisäksi paikalla on joitakin hyvin epämääräisiä kuopanteita.

Kohdetta ei tarkastettu inventoinnin aikana.

Aiemmat tutkimukset: Tarkastus 1976, P. Purhonen

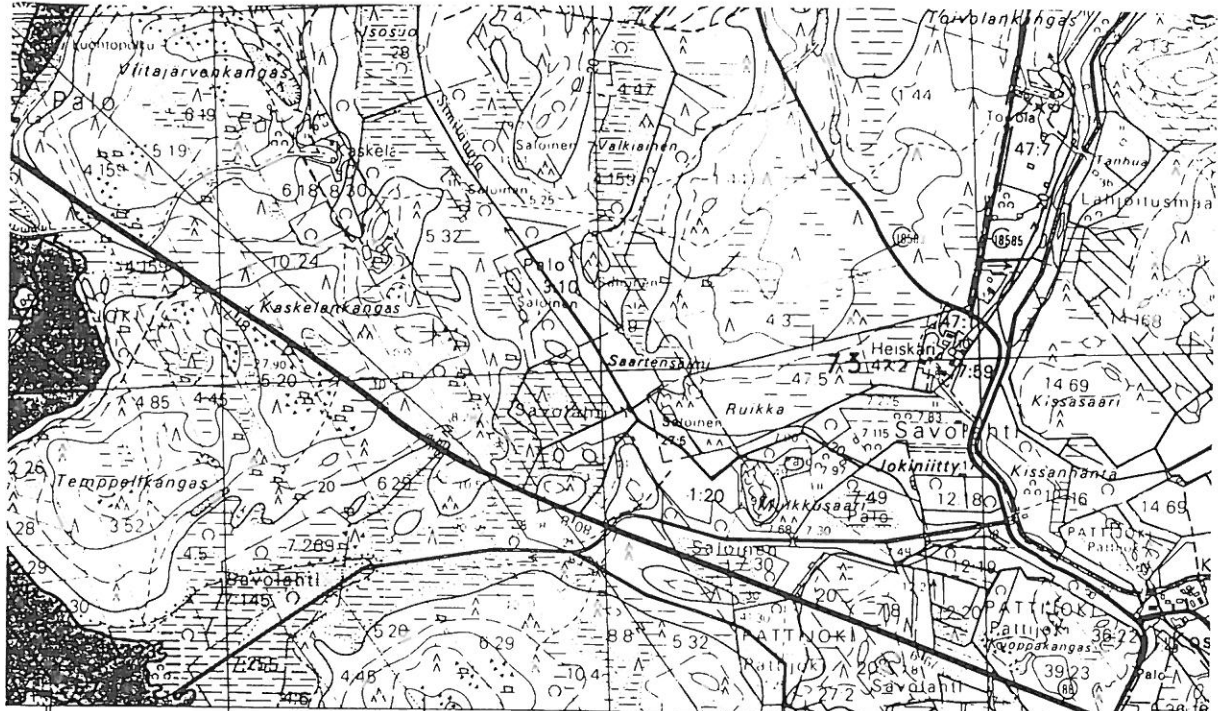
Aiemmat löydöt: -

Inventointilöydöt: -

Valokuvat: -

Kartta: Peruskarttaote 2441 07 (+ 08), p. 1988.

RAAHE 52 Jouttikangas

2526
k = +37°

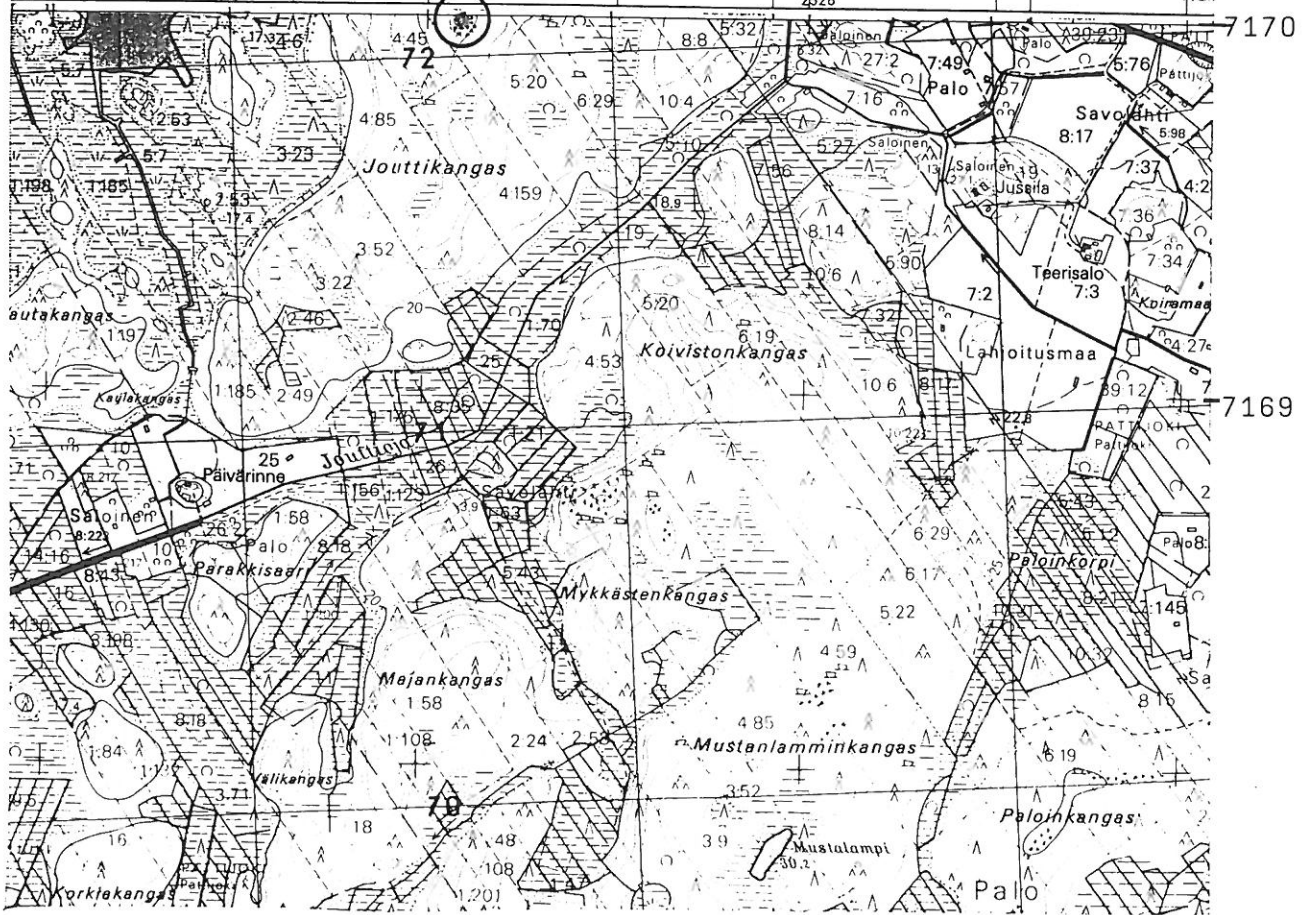
2527

24° 35'
-21 m 40s

2528

Nak = -9°

2529
Nak

2441 07 KETUNPERÄ

Raahan inventointi 1997, M. Sarkkinen

RAAHE 53

Kohteen nimi: Kauniinmetsänkangas E
 Määrittely ja mj-luokka: kivikautinen asuinpaikka(?) II.
 Peruskartta: 2441 07 KETUNPERÄ ja
 2432 09 KOPISTO
 Koordinaatit: a) x = n. 7179 95 - 7160 00,
 y = n. 2528 45, z = n. 60
 b) x = n. 7160 08, y = n. 2528 46,
 z = n. 60 - 62,5
 Kylä, kylänosa: a) Saloinen, b) Piehinki
 Tila, rek:no: a) 4:42, b) 6:258
 Maanomistaja: -

Kohde sijaitsee Raahan keskustasta noin 17,5 - 18 km eteläkaakkoon, Mattilanperältä noin 5,5 km etelään, Laivavaaran itäpuolitse johtavalta tieltä 250 - 300 metriä länteen. Alue on Kauniinmetsänniityn itäpuolista mäntyä kasvavaa tasaista hiekkaista kankaan ja suon reunaa. Ylempänä kankaat ovat kivikkoista moreenia ja niillä sijaitsee useita röykkiö- ja kuoppakohteita. Lähimmät ovat kohteet 19, 21 ja 41.

Alueelta tavattiin kivikautiseen asuinpaikkaan viittaavia merkkejä kahdesta kohtaa:

a) Kauniinkankaan röykkiölle johtavan tien pohjoispuolisen pienen hiekkakuopan itäreunalta löydettiin mahdollinen kivilajilohelma. Tämän läheisyydessä tavattiin pari palanutta kiveä, mutta muuta selvästi asuinpaikkaan viittaavaa ei löydetty.
 b) Piehingin ja Saloisten kylien rajalinjaa pitkin kaivetun ojan hiekoista 3 kvartsi-iskosta, joista yksi otettiin talteen. Lisäksi paikalla oli kohtalaisesti palanutta kiveä, jota oli myös ojan penkoissa. Selvää likamaata ei havaittu. Löytöpaikka oli lähes soistunut hiekkapohjaista maastoa.

Molemmilla löytöpaikoilla hiekka oli jokseenkin karkeaa.

Kohde tarkastettu 10.9.1997

Aiemmat tutkimukset: -

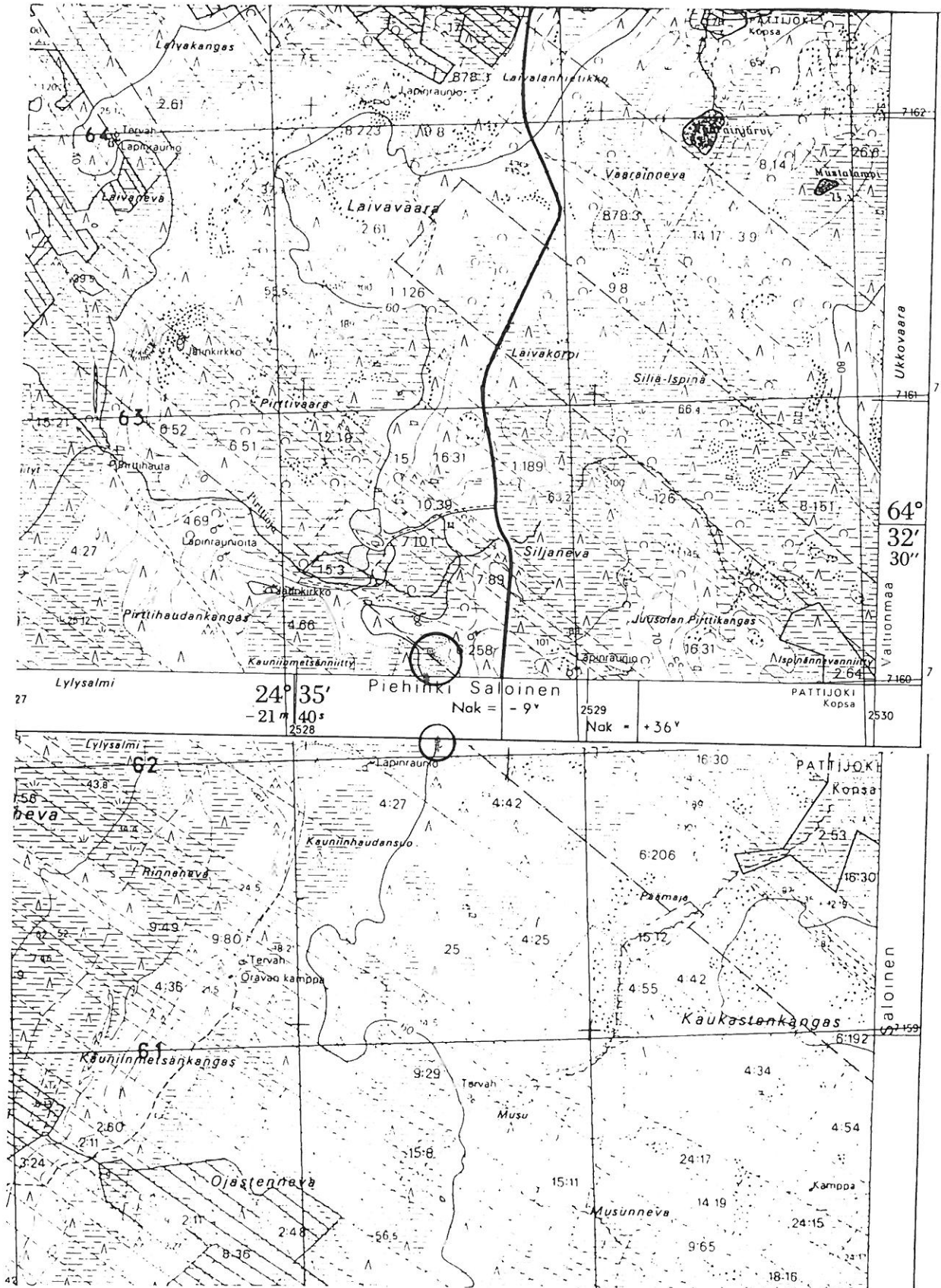
Aiemmat löydöt: -

Inventointilöydöt: KM 30687:1 kivilajilohelma ja -:2 kvartsi-iskos

Valokuvat: D 89 löytöpaikka b), kuvan keskellä olevien ojahiekkojen luona, kuvattu kylänrajaa pitkin luoteisen kankaan reunalta.

Kartta: Peruskarttaote 2432 09 + 2441 07, p. 1980 + 1988.

RAAHE 53 Kauniinmetsänkangas E

2432 09 KOPISTO + 2441 07 KETUNPERÄ
 Raahen inventointi 1997, M. Sarkkinen

RAAHE 54

Kohteen nimi: Lamunkangas
 Määrittely ja mj-luokka: rakkakuoppia, 2 kpl. II.
 Peruskartta: 2441 07 KETUNPERÄ
 Koordinaatit: x = 7167 79, y = 2521 50, z = n. 20
 Kylä, kylänosa: Saloinen
 Tila, rek:no: 7:8
 Maanomistaja: -

Kohde sijaitsee Raahen keskustasta noin 9 km etelään, Haapajärven tekoaltaan eteläkärjestä 2,4 km länteen, Haapajoesta 450 metriä pohjoiseen olevalla Lamunkankaalla. Lamunkankaan koillisrinteellä on laaja suhteellisen isokivinen kivikko, jonka kaakkoisreunalla mäen laella olevan pienikivisen rakan eteläreunalla on pyöreä kuopanne.

Rakkakuopan halkaisija mataline valleineen on noin 3 metriä ja syvyys 20 cm. Rakenne on sammalan ja jäkälän peittämä. Tämän luoteispuolella on kivikkoon kaivettu pyöreä kuoppa, jonka halkaisija on 5 - 6 metriä. Rakenteen vallit ovat selvät ja korkeammat kuin pienemässä rakenteessa. Merkille pantiin, että kookkaan rakenteen kivet eivät olleet vastaavalla tavalla sammaloituneet kuin pienemmän kuopan. Kyse voi olla selvästi edellistä nuoremmastakin kivikkokuopasta.

Kohde tarkastettu 11.9.1997

Aiemmat tutkimukset: -

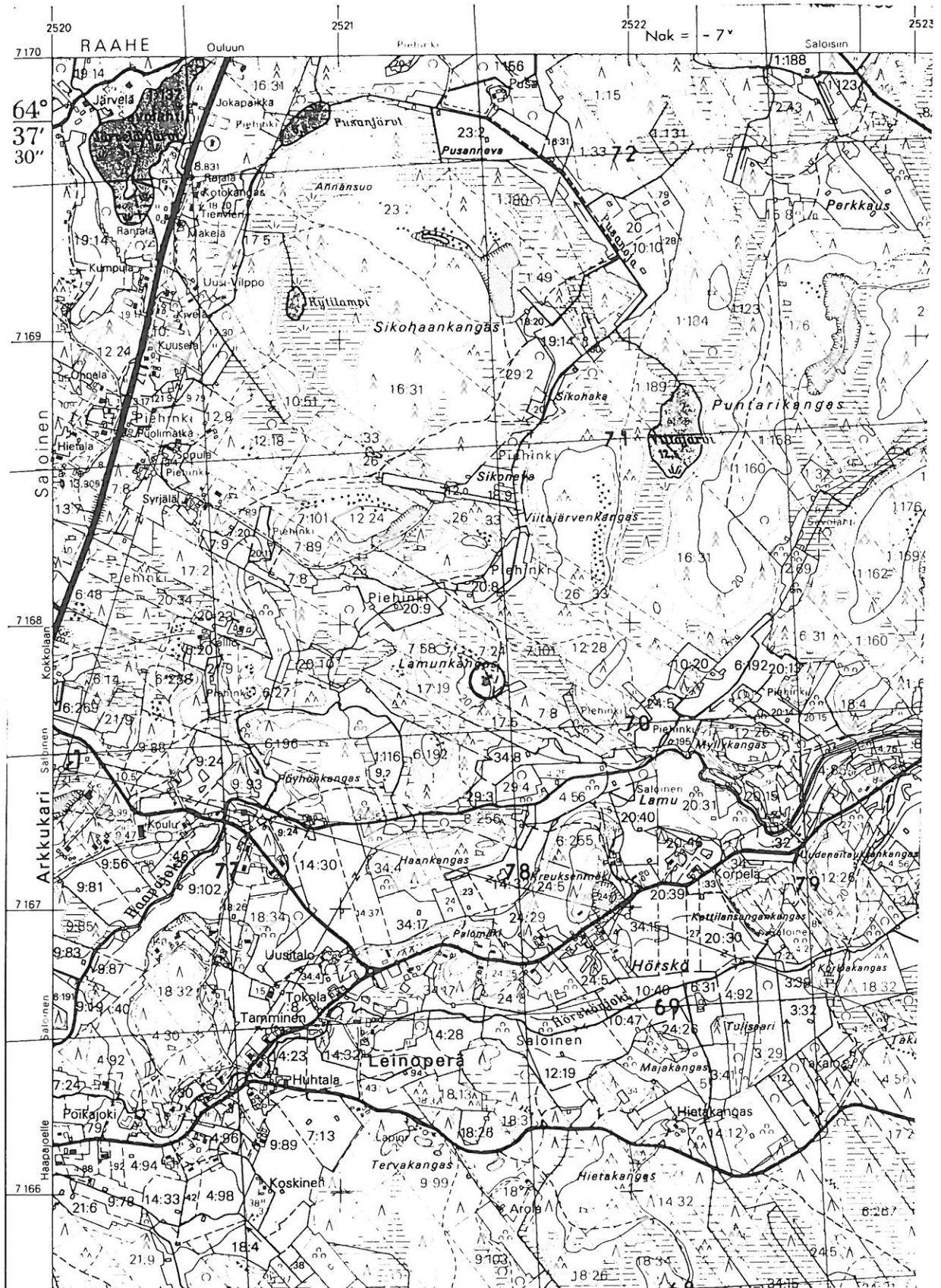
Aiemmat löydöt: -

Inventointilöydöt: -

Valokuvat: -

Kartta: Peruskarttaote 2441 07, p. 1988.

RAAHE 54 Lamunkangas

2441 07 KETUNPERÄ

Raahen inventointi 1997, M. Sarkkinen

RAAHE 55

Kohteen nimi: Honganmaja, Haarainlampi
 Määrittely ja mj-luokka: pöytäkivi. II.
 Peruskartta: 2432 09 KOPISTO
 Koordinaatit: x = 7154 79, y = 2527 46, z = n. 62,5
 Kylä, kylänosa: Piehinki, Haarainlampi
 Tila, rek:no: 17:8
 Maanomistaja: -

Kohde sijaitsee Raahen keskustasta noin 22 km eteläkaakkoon, Piehinginjoen ja Poikajoen välisellä kankaalla, Honganmajasta noin 200 metriä länteen.

Paikalla on pienten kivien varaan asetettu laakakivi, joka on hie-
 man maasta irrallaan. Vastaavanlaisia kivipaasia pidetään pronssi-
 kautisina uhrirakennelmina. Kohteeseen ei tiettävästi liity muuta
 muinaisjäännöstä, mutta kivipaaden aluskivien on todettu olevan ih-
 misen asettelemat. Kyseessä on siis mahdollinen uhrikivi, ns. jalka-
 tai pöytäkivi. Ks. A. Forss: Raahen, Saloisten, Pattijoen ja Vihan-
 nin esihistoria, Raahen tienoon historia 1, 1990, s. 94 - 95.

Kohdetta ei tarkastettu inventoinnin aikana.

Aiemmat tutkimukset: Tarkastus 1987, E. Jarva/inv. kurssi

Lehtiartikkeli: Raahen seutu 30.9.1986

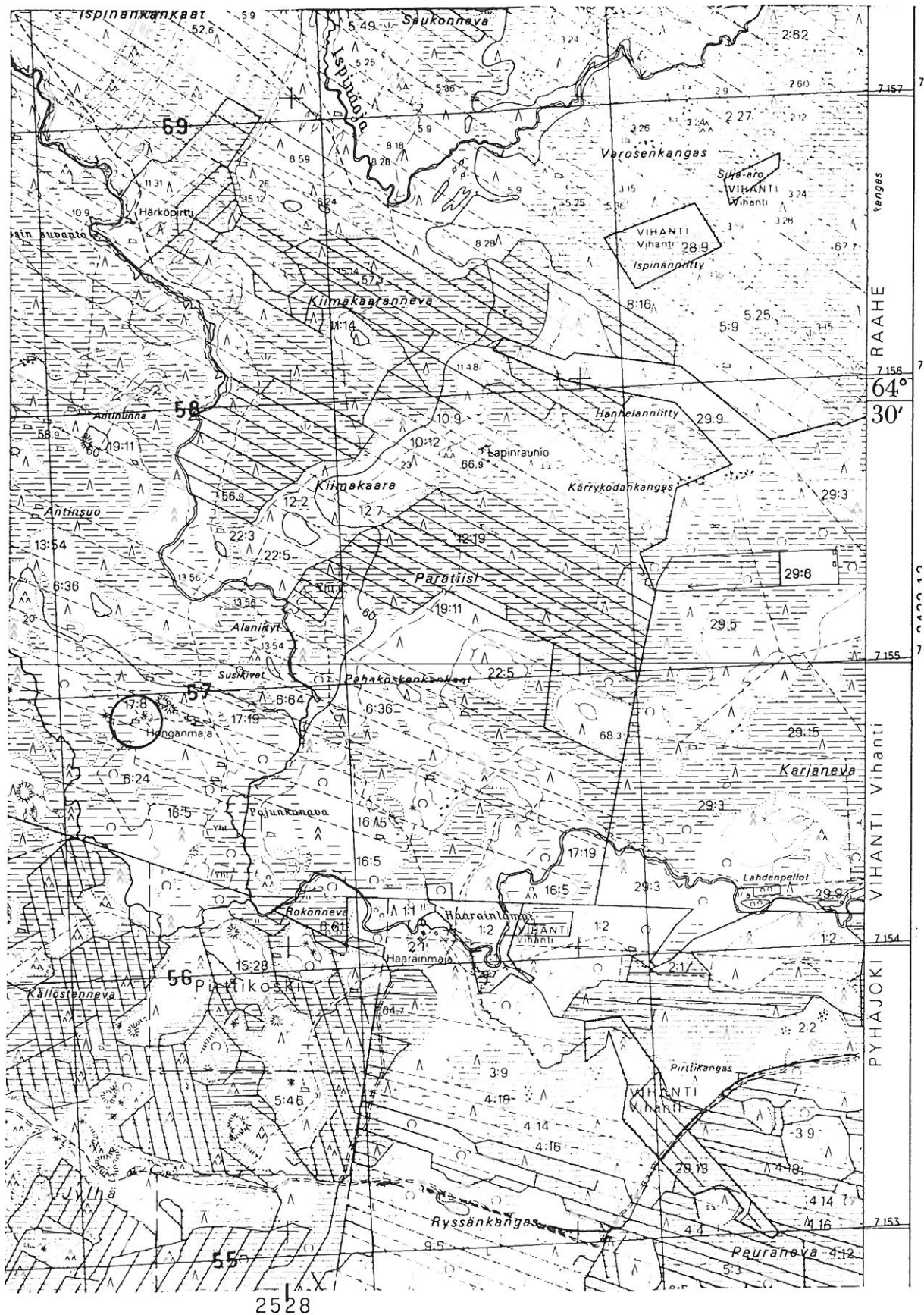
Aiemmat löydöt: -

Inventointilöydöt: -

Valokuvat: -

Kartta: Peruskarttaote 2432 09, p. 1980.

RAAHE 55 Honganmaja, Haarainlampi

2432 09 KOPISTO

Raahen inventointi 1997, M. Sarkkinen

RAAHE 56

Kohteen nimi: Hörskönjoen suun itäpuoli
 Määrittely ja mj-luokka: talonpaikka. Hist. aika.
 Peruskartta: 2441 07 KETUNPERÄ
 Koordinaatit: x = n. 7166 50, y = n. 2526 15,
 z = n. 15
 Kylä, kylänosa: Piehinki
 Tila, rek:no: 4:92
 Maanomistaja: -

Kohde sijaitsee Raahen keskustasta vajaat 10 km etelälounaaseen, Haapajoen ja Hörskön-/Poikajoen yhtymäkohdasta noin 300 metriä itäkoilliseen olevalla pienellä mäellä Poikajoen talon pohjoispuolella.

Paikalla on historiallisen ajan talonpaikka. Mäen pohjoisosassa on noin 16 m pitkä kiviaita, jonka kaakkoispuolella ilmeinen muinaispelto. Alueen eteläosassa on kivistä koottu rakennuksenpohja. Kohteesta ks. E. Jarvan kohteen 50 yhteydessä mainittu artikkeli vuodelta 1990.

Kohdetta ei tarkastettu inventoinnin aikana.

Aiemmat tutkimukset: E. Jarva 1990/Faravid 14

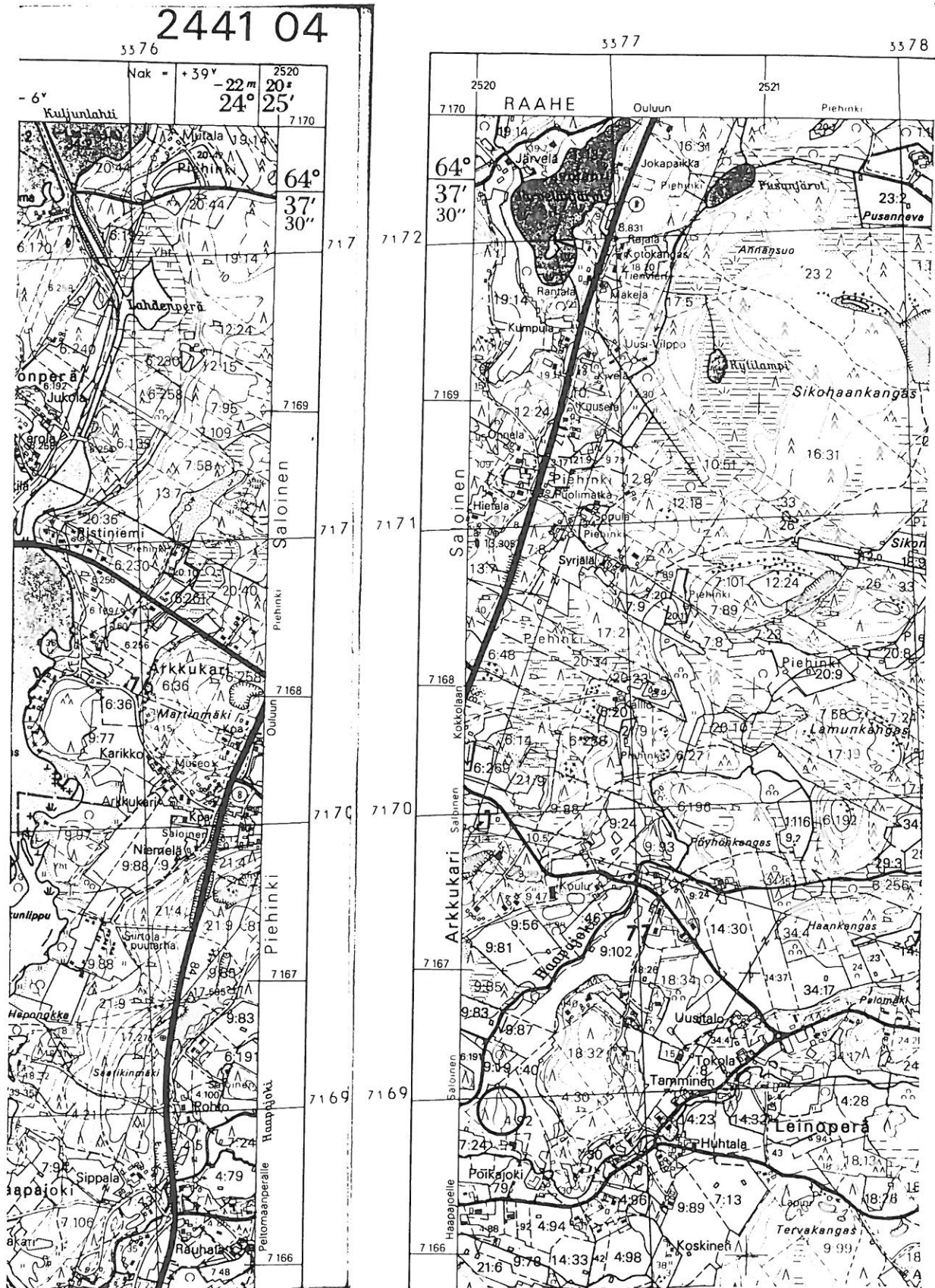
Aiemmat löydöt: -

Inventointilöydöt: -

Valokuvat: -

Kartta: Peruskarttaote 2441 07, p. 1988

RAAHE 56 Hörskönjoen suun itäpuoli

2441 07 KETUNPERÄ

Raahen inventointi 1997, M. Sarkkinen